

ZAKON

O JAVNIM NABAVKAMA

("Sl. glasnik BiH", br. 39/2014 i 59/2022)

DIO PRVI - OPŠTE ODREDBE

Član 1

(Predmet zakona)

(1) Ovim zakonom uređuje se sistem javnih nabavki u Bosni i Hercegovini, utvrđuju pravila za postupke javnih nabavki, i to na način da se definišu prava, dužnosti, odgovornosti i pravna zaštita učesnika u postupku javne nabavke, te nadležnosti Agencije za javne nabavke Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija) i Kancelarije za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: KRŽ).

(2) Postupak javne nabavke odnosi se na postupke nabavke robe, usluga ili radova koje sprovodi ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ iz čl. 4. i 5. ovog zakona, u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskih akata.

(3) izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 2

(Definicije pojmova)

(1) Pojedini pojmovi koji se koriste u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

a) ugovor o javnoj nabavci je ugovor sa finansijskim interesom koji se zaključuje u pisanoj formi između jednog ili više dobavljača i jednog ili više ugovornih organa s ciljem nabavke robe, usluga ili izvođenja radova u okviru značenja ovog zakona, i to:

1) ugovor o javnoj nabavci robe je ugovor čiji je predmet kupovina, lizing, najam ili kupovina na otplatu sa ili bez mogućnosti kupovine robe. Ugovor o javnoj nabavci robe može kao sporedni predmet obuhvatati poslove postavljanja i instalacije;

2) ugovor o javnoj nabavci usluga je ugovor čiji je predmet pružanje usluga, osim onih iz alineje 3) ove tačke;

3) ugovor o javnoj nabavci radova je ugovor čiji je predmet projektovanje i izvođenje radova ili izvođenje radova koji se odnose na jednu ili više djelatnosti utvrđenih u Aneksu I, koji je sastavni dio ovog zakona ili radova ili izvođenje radova, bilo kojim sredstvima, koji odgovaraju zahtjevima koje je naveo ugovorni organ ili sektorski ugovorni organ. Pojam "radovi" podrazumijeva rezultat gradnje ili građevinskih radova uzet u cjelini, a koji je sam po sebi dovoljan za ispunjenje neke ekonomske ili tehničke funkcije;

4) oznaka je svaki dokument, potvrda ili sertifikat kojim se potvrđuje da određeni radovi, proizvodi, usluge, procesi ili postupci zadovoljavaju određene zahtjeve;

5) zahtjevi za oznaku su zahtjevi koje određeni radovi, proizvodi, usluge, procesi ili postupci moraju ispuniti da bi dobili oznaku;

6) životni vijek podrazumijeva sve uzastopne i/ili međusobno povezane faze, uključujući potrebno istraživanje i razvoj, proizvodnju, trgovinu i njene uslove, prevoz, korišćenje i održavanje tokom postojanja proizvoda ili radova ili pružanja usluge, od sticanja sirovina ili generisanja resursa do odlaganja, uklanjanja i završetka usluge ili upotrebe.

b) ugovorni organ u smislu ovog zakona je:

1) ugovorni organ iz člana 4. ovog zakona koji sprovodi postupak javne nabavke robe, usluga i/ili radova;

2) sektorski ugovorni organ iz člana 5. ovog zakona koji obavlja djelatnost u oblasti vodosnabdijevanja ili energetike ili prometa ili poštanskih usluga, i koji sprovodi postupak javne nabavke robe, usluga i/ili radova;

c) privredni subjekat je pravno ili fizičko lice ili grupa takvih lica, koji na tržištu nude robu, usluge i/ili radove, a registrovani su za obavljanje predmetne djelatnosti, te mogu učestvovati u postupku javne nabavke kao:

1) ponuđač koji je dostavio ponudu;

2) kandidat koji je dostavio zahtjev za učešće u ograničenom, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;

3) grupa kandidata/ponuđača (dva ili više kandidata/ponuđača) koji su dostavili zajednički zahtjev za učešće ili zajedničku ponudu;

4) dobavljač kojem je nakon postupka javne nabavke dodijeljen ugovor o javnoj nabavci;

d) tenderska dokumentacija je dokumentacija koja sadrži minimum jasnih i odgovarajućih informacija u odnosu na izabrani postupak dodjele ugovora, a objavljuje je ili kandidatima/ponuđačima predstavlja ugovorni organ; ova dokumentacija uključuje obavještenje o nabavci, poziv za dostavljanje zahtjeva za učešće/ponuda (početnih i konačnih), tehničke specifikacije, kriterijume za kvalifikaciju i izbor najpovoljnije ponude, nacrt ili osnovne elemente ugovora i druge relevantne dokumente i objašnjenja;

e) otvoreni postupak je postupak u kojem svaki zainteresovani ponuđač može dostaviti ponudu;

f) zahtjev za učešće je pisani dokument koji privredni subjekat podnosi u prvoj fazi u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;

g) pretkvalifikacija je faza postupka u kojoj ugovorni organ, na osnovu kvalifikacionih kriterijuma definisanih u tenderskoj dokumentaciji, vrši izbor kvalifikovanih kandidata koji će biti pozvani da dostave ponude u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku ili takmičarskom dijalogu;

h) ograničeni postupak je postupak u kojem privredni subjekat može zahtijevati učešće i u kojem ugovorni organ nakon obavljene kvalifikacije poziva sve kvalifikovane kandidate da podnesu ponude;

i) pregovarački postupak je postupak u kojem ugovorni organ pregovara o uslovima ugovora s jednim ili više pozvanih ponuđača. Ovaj postupak se može sprovoditi sa ili bez prethodnog objavljivanja obavještenja o nabavci, isključivo prema uslovima utvrđenim u ovom zakonu;

j) takmičarski dijalog je postupak u kojem svaki zainteresovani privredni subjekat može zatražiti da učestvuje u postupku, pri čemu ugovorni organ sa učesnicima pozvanim u taj postupak vodi dijalog s ciljem razvijanja jednog ili više odgovarajućih rješenja koja mogu ispuniti njegove zahtjeve, i na osnovu kojih su izabrani ponuđači pozvani da podnesu ponude;

k) konkurs za izradu idejnog rješenja je postupak koji ugovornom organu omogućava da obezbijedi, u oblastima prostornog uređenja, urbanizma, arhitekture i građenja ili obrade podataka plan ili rješenje koje izabira konkursna komisija u postupku javnog nadmetanja sa ili bez dodjele nagrada;

l) ponuda je dokument koji podnosi ponuđač, pri čemu nudi isporuku robe, pružanje usluge ili izvođenje radova, pod uslovima koje određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Ponuda može biti:

1) prihvatljiva - koju je podnio ponuđač koji nije bio isključen u skladu sa članom 45. ovog zakona i koji ispunjava kriterijume za izbor najpovoljnije ponude, te čija je ponuda u skladu sa tehničkim specifikacijama bez da je nepravilna ili neprihvatljiva;

2) neprihvatljiva - čija cijena prelazi planirana, odnosno obezbijedena novčana sredstva ugovornog organa za nabavku ili ponuda ponuđača koji ne ispunjava kriterijume za kvalifikaciju privrednog subjekta;

3) nepravilna - koja nije u skladu sa tenderskom dokumentacijom ili je primljena van roka za dostavljanje ponuda ili postoje dokazi o tajnom sporazumu ili korupciji ili nije rezultat tržišne konkurencije ili je ugovorni organ utvrdio da je cijena ponude izuzetno niska.

m) alternativna ponuda je ponuda u kojoj se nude drugačije karakteristike predmeta ugovora u odnosu na one koje su navedene u tenderskoj dokumentaciji, pri čemu ta ponuda mora ispunjavati minimalne uslove koje je postavio ugovorni organ;

n) okvirni sporazum je sporazum između jednog ili više ugovornih organa i jednog ili više dobavljača, zaključen u pisanoj formi, kojim se definišu uslovi pod kojim se mogu dodijeliti ugovori tokom određenog vremenskog perioda, u skladu sa predviđenom cijenom i, gdje je moguće, predviđenim količinama;

o) ekskluzivno ili isključivo pravo je pravo na obavljanje djelatnosti iz člana 5. ovog zakona, koje nadležni organ u Bosni i Hercegovini posebnim zakonom, drugim propisom ili odgovarajućim ugovorom dodijeli jednom ili više pravnih subjekata, što značajno utiče na mogućnost drugih subjekata da obavljaju te djelatnosti. Nosilac tog ekskluzivnog ili isključivog prava dužan je da pri nabavci robe, usluga ili radova neophodnih za obavljanje tih djelatnosti, koje su dodijeljene kao ekskluzivno ili isključivo pravo, primjenjuje odredbe ovog zakona;

p) Jedinstveni rječnik javne nabavke (Common Procurement Vocabulary) jeste referentna nomenklatura koja se primjenjuje u postupku javne nabavke, a istovremeno obezbjeđuje usklađenost sa ostalim postojećim nomenklaturama;

r) elektronsko sredstvo odnosi se na korišćenje elektronske opreme za obradu i arhiviranje podataka koji se šalju, prenose i primaju žičanom ili radio-vezom, optičkim ili drugim elektromagnetskim sredstvima;

s) pisani ili u pisanoj formi podrazumijeva svaki izraz koji se sastoji od riječi ili brojeva koji se mogu pročitati, umnožiti i naknadno saopštiti, a takođe i informacije koje se prenose i arhiviraju pomoću elektronskih sredstava, pod uslovom da je

sadržaj osiguran i da se potpis može identifikovati;

t) lot (grupa) jeste dio predmeta nabavke, nastao kao rezultat dijeljenja predmeta nabavke u posebne, srodne cjeline, koje se kao takve označavaju u tenderskoj dokumentaciji;

u) portal javnih nabavki je informacijski sistem koji omogućava elektronsku komunikaciju, objavljivanje dokumenata i sprovođenje postupaka javne nabavke elektronskim putem;

v) dinamički sistem kupovine je sistem koji se uspostavlja i vodi kao potpuno elektronski proces, a koristi se za nabavku uobičajenih predmeta nabavke koji su opšte dostupni na tržištu te je otvoren svim privrednim subjektima koji ispunjavaju kriterijume za kvalitativni izbor tokom njegovog cjelokupnog trajanja, odnosno dinamički sistem nabavke predstavlja stvaranje liste sposobnih ponuđača koja se za sve vrijeme trajanja dinamičkog sistema nabavke upotpunjava novim ponuđačima.

Član 3

(Opšti principi)

(1) Ugovorni organ dužan je da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema kandidatima/ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da obezbijedi pravednu i aktivnu konkurenciju, s ciljem najefikasnijeg korišćenja javnih sredstava, u vezi sa predmetom nabavke i njegovom svrhom.

(2) Opšti principi obavezno se primjenjuju i poštuju i u postupku pravne zaštite.

Član 4

(Ugovorni organ)

(1) Ugovorni organ u smislu ovog zakona je:

a) svaka institucija vlasti u Bosni i Hercegovini, entitetima, Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, na nivou kantona, grada ili opštine (u daljem tekstu: institucija vlasti na državnom, entitetskom ili lokalnom nivou);

b) pravno lice koje je osnovano za određenu svrhu s ciljem zadovoljavanja potreba od opšteg interesa, a koje nema industrijski ili komercijalni karakter, i ispunjava najmanje jedan od sljedećih uslova:

1) finansiran je, najvećim dijelom, iz javnih sredstava, ili

2) nadzor nad upravljanjem vrši ugovorni organ definisan u tač. a) i b) ovog stava, ili

3) više od polovine članova skupštine, upravnog ili nadzornog odbora čine imenovani ili izabrani predstavnici ugovornih organa iz tač. a) i b) ovog stava;

c) asocijacija koju su formirali jedna ili više institucija vlasti ili pravnih lica definisani u tač. a) i b) ovog stava.

(2) Ugovorni organi mogu donijeti odluku da zajednički sprovedu postupak javne nabavke ili osnovati centralni nabavni organ. Pravila sprovođenja zajedničke nabavke i osnivanja centralnog nabavnog organa propisuje podzakonskim aktom Savjet ministara Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Savjet ministara BiH).

(3) Agencija donosi pravilnik koji sadrži listu ugovornih organa po kategorijama koji su obavezni da primjenjuju ovaj zakon. Svi ugovorni organi koji su uvršteni u definiciju iz ovog člana dužni su da primjenjuju ovaj zakon i u slučaju kada nisu navedeni u listi ugovornih organa.

Član 4a

(Nabavke koje uključuju ugovorne organe sa sjedištem u BiH i ugovorne organe iz država članica Evropske unije)

(1) Ugovorni organ može zajednički sprovesti postupak javne nabavke s jednim ili više ugovornih organa iz država članica Evropske unije na način propisan odredbama ovog člana i člana 4b. ovog zakona.

(2) Ugovorni organ može koristiti usluge obavljanja poslova centralizovane javne nabavke koje pružaju organi za centralizovane javne nabavke iz države članice Evropske unije.

(3) Pravo države članice Evropske unije u kojoj organ za centralizovane javne nabavke iz stava (2) ovog člana ima sjedište primjenjuje se na obavljanje poslova centralizovanih javnih nabavki, na dodjelu ugovora na osnovu okvirnog sporazuma koji je zaključio organ za centralizovane javne nabavke i na dodjelu ugovora na osnovu dinamičkog sistema kupovine kojim upravlja organ za centralizovane javne nabavke.

(4) Ugovorni organi ne mogu koristiti mogućnosti iz st. (1) i (2) ovog člana s ciljem izbjegavanja primjene odredaba ovog zakona, drugih zakona i propisa u Bosni i Hercegovini.

(5) Odredbe ovog člana primjenjuju se od dana pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.

Član 4b

(Sprovođenje postupka nabavke koji uključuje ugovorne organe iz različitih država članica Evropske unije)

(1) Ugovorni organ može s jednim ili više ugovornih organa iz država članica Evropske unije zajednički sprovesti postupak dodjele ugovora o javnoj nabavci, sklopiti okvirni sporazum, upravljati dinamičkim sistemom kupovine te dodijeliti ugovore na osnovu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine.

(2) Osim ako su nužni elementi zajedničke nabavke propisani međunarodnim sporazumom sklopljenim između Bosne i Hercegovine i država članica Evropske unije u kojima ugovorni organi imaju sjedište, ugovorni organi koji učestvuju u zajedničkoj nabavci obavezni su sklopiti sporazum u kojem utvrđuju:

a) odgovornost stranaka i mjerodavno nacionalno pravo Bosne i Hercegovine ili jedne od država članica Evropske unije iz koje ugovorni organi dolaze;

b) unutrašnju organizaciju postupka nabavke, uključujući i upravljanje postupkom, raspodjelu robe, radova ili usluga koje se nabavljaju te sklapanje ugovora.

(3) Pri utvrđivanju odgovornosti i mjerodavnog nacionalnog prava u skladu sa stavom (2) ovog člana, ugovorni organi koji učestvuju u zajedničkoj nabavci mogu raspodijeliti određene odgovornosti među sobom te utvrditi da će se u postupku primjenjivati odredbe nacionalnog prava bilo koje države iz koje ugovorni organi dolaze.

(4) U obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji predmetnog postupka navode se raspodjela odgovornosti i mjerodavno nacionalno pravo.

(5) Odredbe ovog člana primjenjuju se od dana pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji.

Član 5

(Sektorski ugovorni organ)

(1) Sektorski ugovorni organ je obveznik primjene ovog zakona ako obavlja djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja, energetike, prometa i poštanskih usluga, i to:

a) ugovorni organ iz člana 4. ovog zakona kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja djelatnosti navedenih u čl. 78-83. ovog zakona;

b) privredno društvo u kojem ugovorni organ ili više ugovornih organa ima ili može imati neposredan ili posredan prevladavajući uticaj na osnovu vlasništva, finansijskog učešća ili na osnovu propisa koji vrijede za društvo i koje obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78-83. ovog zakona, kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti. Preovladavajući uticaj u smislu ove tačke postoji u slučaju kada ugovorni organ direktno ili indirektno:

1) ima natpolovičnu većinu osnovnog kapitala tog privrednog društva; ili

2) ima natpolovičnu većinu glasova koji su povezani sa ulozima u tom privrednom društvu; ili

3) može imenovati više od polovine članova uprave, upravnog ili nadzornog odbora tog privrednog društva.

(2) Privredno društvo koje na osnovu posebnog ili isključivog prava obavlja jednu ili više djelatnosti navedenih u čl. 78-83. ovog zakona i kada nabavlja robu, usluge ili radove za potrebe obavljanja tih djelatnosti, a nije ugovorni organ u smislu ovog zakona ili privredno društvo u smislu stava (1) tačka b) ovog člana, obavezan je da primjenjuje ovaj zakon.

(3) U slučaju da neku od djelatnosti definisanih u ovom članu obavlja više privrednih društava koja nisu obuhvaćena st. (1) i (2) ovog člana, Konkurencijski savjet Bosne i Hercegovine, na zahtjev Agencije, a po zahtjevu odnosnog ugovornog organa, ocijenice da li je relevantno tržište za datu djelatnost otvoreno za konkurenciju. U slučaju da je odlukom Konkurencijskog savjeta Bosne i Hercegovine to relevantno tržište proglašeno otvorenim za konkurenciju, privredno društvo koje obavlja konkretnu djelatnost nije obavezno da primjenjuje ovaj zakon za obavljanje te djelatnosti.

Član 6

(Ugovori koji su predmet ovog zakona)

Ugovorni organ dužan je da dodjeljuje ugovore o javnoj nabavci robe, usluga i radova primjenjujući postupke definisane ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 7

(Subvencionisani ugovori)

(1) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i za ugovore koje ugovorni organ direktno subvencionira sa više od 50%:

a) ako ti ugovori uključuju radove u smislu Aneksa I ovog zakona;

b) ako ti ugovori uključuju radove na bolnicama, objektima namijenjenim za sport, rekreaciju i odmor, školskim i univerzitetskim zgradama i zgradama koje se koriste u administrativne svrhe.

(2) Odredbe ovog zakona primjenjuju se i za ugovore koje ugovorni organ direktno subvencionira sa više od 50% za ugovore za pružanje usluga koje su vezane za radove u smislu stava (1) ovog člana.

(3) Ugovorni organ koji daje takve subvencije dužan je da obezbijedi poštovanje odredaba ovog zakona u slučajevima kada subvencionisani ugovor dodjeljuje neko drugo fizičko ili pravno lice, odnosno dužan je da i sam poštuje odredbe ovog zakona u slučajevima kada dodjeljuje subvencionisani ugovor za ili u ime tih fizičkih ili pravnih lica.

Član 8

(Ugovori na čiju dodjelu se primjenjuje poseban režim)

(1) Na dodjelu ugovora koji za predmet javne nabavke ima usluge iz Aneksa II, koji je sastavni dio ovog zakona, primjenjuju se odredbe ovog zakona, i to: odredbe koje se odnose na opšte principe, pripremu tehničke specifikacije, period na koji se zaključuje ugovor, pravnu zaštitu, objavljivanje obavještenja o dodjeli ugovora i dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti.

(2) Postupak dodjele ugovora iz stava (1) ovog člana urediće se pravilnikom, koji donosi Savjet ministara BiH.

(3) Postupci, uslovi, zahtjevi, definicije pojmova, izuzeci i ostala bitna pitanja u vezi s dodjelom ugovora u oblasti odbrane i bezbjednosti urediće se pravilnikom, koji donosi Savjet ministara BiH na predlog Agencije.

(4) Ugovori u oblasti odbrane i bezbjednosti iz stava (3) ovog člana odnose se na nabavku:

a) vojne opreme, uključujući bilo koji njen dio, sastav i/ili sklop;

b) bezbjednosno osjetljive opreme, uključujući bilo koji njen dio, sastav i/ili sklop;

c) radova, robe i usluga direktno povezanih s opremom iz tač. a) i b) ovog stava za bilo koji i za sve elemente njenog trajanja;

d) radova i usluga za izričito vojne namjene;

e) bezbjednosno osjetljivih radova i bezbjednosno osjetljivih usluga.

(5) Ugovori koji dodjeljuju diplomatsko-konzularna predstavništva i misije Bosne i Hercegovine, a čija je vrijednost manja od vrijednosnih razreda iz člana 14. st. (2) i (3) ovog zakona, urediće se posebnim pravilnikom koji će donijeti Savjet ministara BiH, na predlog Ministarstva inostranih poslova Bosne i Hercegovine i uz prethodnu saglasnost Agencije.

Član 9

(Rezervisani ugovori)

(1) Ugovorni organ može u planu nabavki definisati postupke javne nabavke rezervisane samo za kandidate, odnosno ponuđače koji zapošljavaju, u odnosu na ukupan broj zaposlenih, više od 50% osoba sa invaliditetom, a koji ne mogu obavljati poslove u normalnim uslovima.

(2) U obavještenju o javnoj nabavci ugovorni organ mora naznačiti da je postupak javne nabavke rezervisan isključivo za privredne subjekte iz stava (1) ovog člana.

Član 10

(Dodjela ugovora o javnoj nabavci prema međunarodnim pravilima)

(1) Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovore o javnoj nabavci koje ugovorni organ dodjeljuje ili sprovodi u skladu sa postupcima nabavke koji se razlikuju od postupaka propisanih ovim zakonom, a koji su propisani na jedan od sljedećih načina:

a) pravnim instrumentom koji stvara međunarodne pravne obaveze između Bosne i Hercegovine i jedne ili više drugih država ili njihovih dijelova, a koji obuhvata radove, robu ili usluge namijenjene zajedničkom sprovođenju ili korišćenju projekta od država potpisnica;

b) u okviru međunarodne organizacije.

(2) Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovore o javnoj nabavci koje ugovorni organ dodjeljuje ili sprovodi u skladu sa pravilima o nabavci koje određuje međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, ako ta organizacija ili

institucija u cjelini finansira navedene ugovore o javnoj nabavci.

(3) U slučaju ugovora o javnoj nabavci iz stava (2) ovog člana koje u iznosu većem od 50% sufinansira međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, ugovorne strane sporazumijevaju se o primjenjivim postupcima nabavke.

Član 10a

(Izuzeća za ugovore o javnoj nabavci usluga)

Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovor o javnoj nabavci usluga za:

a) kupovinu, najam ili zakup, bilo kakvim finansijskim sredstvima, zemljišta, postojećih građevina ili druge nepokretne imovine ili prava koja se njih tiču;

b) kupovinu, razvoj, produkciju ili koprodukciju programskog materijala namijenjenog za audio-vizuelne medijske usluge ili radijske medijske usluge koje dodjeljuju pružaoci audio-vizuelnih ili radijskih medijskih usluga, ili na pružanje usluga radio-televizijskog ili programskog emitovanja koji su dodijeljeni pružaocima audio-vizuelnih ili radijskih usluga:

1) pojmovi "audio-vizuelna medijska usluga", "medijska usluga radija" i "program" imaju značenje utvrđeno u propisima iz oblasti emitovanja,

2) pojam "program" uključuje i radijske programe te materijale za radijske programe, a pojam "programski materijal" ima isto značenje kao i pojam "program";

c) usluge arbitraže i mirenja;

d) pravne usluge:

1) usluge pravnog zastupanja stranaka od strane advokata u arbitraži ili mirenju u Bosni i Hercegovini i drugoj zemlji ili pred međunarodnom instancom arbitraže ili mirenja,

2) usluge pravnog zastupanja stranaka od strane advokata u postupku pred sudovima ili organima uprave u Bosni i Hercegovini ili drugoj zemlji ili pred međunarodnim sudovima ili institucijama,

3) usluge pravnog savjetovanja koje advokat pruža tokom pripreme bilo kojeg od postupaka iz tač. a) i b) ovog stava ili ako postoji konkretna naznaka i velika vjerovatnoća da će pravna stvar na koju se savjet odnosi postati predmet takvih postupaka,

4) usluge ovjeravanja i potvrđivanja dokumenata koje pružaju notari,

5) pravne usluge koje pružaju staratelji ili zakonski zastupnici maloljetnika ili druge pravne usluge čije je pružaoce imenovao nadležni sud u Bosni i Hercegovini ili su određeni zakonom za izvođenje određenih zadataka pod nadzorom tih sudova,

6) druge pravne usluge koje su u Bosni i Hercegovini povezane, čak i povremeno, sa izvršavanjem službenih ovlašćenja;

e) finansijske usluge u vezi sa izdavanjem, prodajom, kupovinom ili prenosom hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata u smislu posebnog zakona kojim se uređuje tržište kapitala i usluge Centralne banke Bosne i Hercegovine;

f) zajmove i kredite, bez obzira na to da li su povezani s izdavanjem, prodajom, kupnjom ili prenosom hartija od vrijednosti ili drugih finansijskih instrumenata;

g) ugovore o radu i rješenja o imenovanju;

h) civilnu odbranu, civilnu zaštitu i usluge sprečavanja opasnosti koje pružaju neprofitne organizacije ili udruženja, obuhvaćene oznakama JRJN 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 i 85143000-3, osim usluga prevoza pacijenata vozilom hitne pomoći;

i) usluge javnog željezničkog prevoza putnika ili prevoza putnika podzemnom željeznicom;

j) usluge političkih kampanja, obuhvaćene oznakom JRJN 9341400-0, 92111230-3 i 92111240-6, ako ih je dodijelila politička stranka u okviru izborne kampanje;

k) usluge istraživanja i razvoja koje su obuhvaćene oznakama JRJN 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5 ako korist od njih nema isključivo ugovorni organ za svoju upotrebu u obavljanju svojih poslova i u potpunosti ne plaća pružanje tih usluga;

l) koncesioni ugovor dodjeljuje se u skladu sa zakonima o koncesijama u Bosni i Hercegovini;

m) ugovor o javno-privatnom partnerstvu dodjeljuje se u skladu sa zakonskim propisima o javno-privatnom partnerstvu.

Član 10b

(Posebna izuzeća u oblasti elektronskih komunikacija)

Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovor o javnoj nabavci čija je glavna svrha omogućiti ugovornom organu pružanje ili iskorišćavanje javne komunikacione mreže ili pružanje javnosti jedne ili više elektronskih komunikacionih usluga, kako su definisane u posebnom zakonu kojim se uređuje oblast elektronskih komunikacija.

Član 10c

(Ugovori između subjekata u javnom sektoru)

(1) Ovaj zakon ne primjenjuje se na ugovor o javnoj nabavci koji ugovorni organ dodjeljuje drugom pravnom licu ako:

- a) nad tim pravnim licem ugovorni organ obavlja nadzor sličan onom koji sprovodi nad svojim poslovnim jedinicama;
- b) nadzirano pravno lice obavlja više od 80% svojih aktivnosti u izvršavanju zadataka koje joj je povjerio ugovorni organ koji nad njim sprovodi nadzor ili koje su mu povjerila druga pravna lica nad kojima taj ugovorni organ sprovodi nadzor;
- c) nema direktnog učešća privatnog kapitala u pravnom licu pod nadzorom, osim učešća privatnog kapitala, a koji ne kontroliše, ne blokira i koji ne vrši odlučujući uticaj na to pravno lice.

(2) Ugovorni organ sprovodi nadzor nad pravnim licem iz stava (1) tačke a) ovog člana ako ima presudan uticaj na strateške ciljeve i na važne odluke dotičnog pravnog lica, s tim da takvu kontrolu može sprovoditi i drugi subjekat nad kojim ugovorni organ na isti način sprovodi kontrolu.

(3) Ugovorni organi sprovode zajednički nadzor nad pravnim licem iz stava (1) tačke a) ovog člana ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- a) organe nadležne za odlučivanje u tom pravnom licu čine predstavnici svih ugovornih organa koji učestvuju, s tim da pojedinačni predstavnici mogu predstavljati nekoliko ugovornih organa koji učestvuju ili sve njih;
- b) ti ugovorni organi mogu zajedno imati presudan uticaj na strateške ciljeve i važne odluke u tom pravnom licu;
- c) to pravno lice nema interese različite od interesa ugovornih organa koji nad njim sprovode kontrolu.

(4) Odredba stava (1) ovog člana primjenjuje se i ako pravno lice pod nadzorom koje je ugovorni organ dodijeli ugovornom organu koji nad njim sprovodi nadzor ili drugom pravnom licu nad kojim isti ugovorni organ sprovodi nadzor, pod uslovom da u pravnom licu kojem se dodjeljuje ugovor nema direktnog udjela privatnog kapitala, osim učešća privatnog kapitala koje je obavezno na osnovu odredaba posebnog zakona, a koji ne kontroliše, ne blokira i koji ne vrši odlučujući uticaj na to pravno lice.

(5) Ovaj zakon ne primjenjuje se na sklapanje ugovora isključivo između dva ili više ugovornih organa ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

- a) ugovorom se utvrđuje ili ostvaruje saradnja između tih ugovornih organa s ciljem osiguravanja da javne usluge koje oni treba da pruže ostvaruju njihove zajedničke ciljeve;
- b) je ta saradnja uspostavljena isključivo na osnovu potreba vezanih uz javni interes;
- c) ti ugovorni organi ostvaruju na otvorenom tržištu manje od 20% djelatnosti na koje se odnosi saradnja.

(6) Za utvrđivanje procentualnog udjela djelatnosti iz stava (1) tačka b) i stava (5) tačka c) u obzir se uzima prosjek sveukupnog prometa, ili odgovarajuće alternativno mjerilo vezano uz djelatnosti poput troškova nastalih relevantnom pravnom licu ili ugovornom organu u odnosu na usluge, robu ili radove tokom tri godine koje prethode godini u kojoj se dodjeljuje ugovor.

(7) Izuzetno, za utvrđivanje procentualnog udjela djelatnosti dovoljno je da to pravno lice poslovnim projekcijama dokaže da je alternativno mjerilo vezano uz djelatnosti vjerodostojno, ako podaci o prometu ili drugom mjerilu vezanom uz djelatnosti, poput troškova, nisu dostupni za prethodne tri godine ili više nisu relevantni, zbog datuma osnivanja ili datuma početka obavljanja djelatnosti relevantnog pravnog lica ili ugovornog organa ili zbog reorganizacije njihove djelatnosti.

Član 10d

(Nabavka koja uključuje odbrambene ili bezbjednosne aspekte)

(1) Ovaj zakon se ne primjenjuje na sklapanje ugovora o javnoj nabavci koji uključuju odbrambene ili bezbjednosne aspekte:

- a) na koji se primjenjuju posebna pravila nabavke u skladu sa međunarodnim sporazumom ili dogovorom, sklopljenim između Bosne i Hercegovine i jedne ili više drugih država, a koji mogu obuhvatiti radove, robu ili usluge namijenjene

zajedničkom sprovođenju ili korišćenju projekta od država potpisnica;

b) na koji se primjenjuju posebna pravila nabavke u skladu sa međunarodnim sporazumom ili dogovorom koji se odnosi na razmjestaj jedinica i tiče se poduhvata Bosne i Hercegovine i druge države;

c) u okviru međunarodne organizacije;

d) na koji se primjenjuju posebna pravila nabavke međunarodne organizacije kada ona nabavlja za svoje potrebe, ili ugovori koje Bosna i Hercegovina mora sklopiti u skladu s tim pravilima;

e) koji se dodjeljuje u skladu sa pravilima o nabavci koje određuje međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, ako ta organizacija ili institucija u potpunosti finansira dotične ugovore o javnoj nabavci;

f) kod kojeg bi primjena odredaba ovog zakona ili propisa kojim se uređuje nabavka za potrebe odbrane i bezbjednosti obavezala Bosnu i Hercegovinu da otkrije podatke čije je otkrivanje u suprotnosti sa bitnim interesima njene bezbjednosti koji su u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05) i ostalim važećim propisima koji regulišu bezbjednosne interese BiH;

g) za potrebe organa bezbjednosno-obavještajnog sistema;

h) u okviru programa saradnje koji se zasniva na istraživanju i razvoju, koji zajednički sprovodi Bosna i Hercegovina sa jednom ili više država za razvoj novog proizvoda i, ako je primjenjivo, za iduće faze cijelog ili dijelove životnog vijeka tog proizvoda;

i) koji se sklapa u drugoj državi, uključujući i za civilne potrebe, kada su snage razmještene izvan teritorija Bosne i Hercegovine ako operativne potrebe zahtijevaju da ti ugovori budu sklopljeni sa privrednim subjektima smještenim u području aktivnosti;

j) koji sklapa Bosna i Hercegovina sa drugom državom, a odnosi se na:

1) nabavku vojne opreme ili bezbjednosno osjetljive opreme;

2) radove i usluge direktno povezane sa takvom opremom;

3) radove i usluge za izričito vojne namjene ili bezbjednosno osjetljive radove i bezbjednosno osjetljive usluge.

(2) U slučaju ugovora o javnoj nabavci iz stava (1) tačke e) ovog člana koje u iznosu većem od 50% sufinansira međunarodna organizacija ili međunarodna finansijska institucija, strane ugovornice se sporazumijevaju o primjenjivim postupcima nabavke.

Član 10e

(Nabavka s ciljem zaštite bitnih bezbjednosnih interesa)

Ovaj zakon ne primjenjuje se na sklapanje ugovora o javnoj nabavci koji nisu izuzeti u skladu sa članom 10d. ovog zakona, u mjeri u kojoj se zaštita bitnih bezbjednosnih interesa Bosne i Hercegovine, koji su u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05) i ostalim važećim propisima kojima se regulišu bezbjednosni interesi BiH, ne može garantovati s manje drastičnim mjerama, na primjer određivanjem zahtjeva s ciljem zaštite tajnosti podataka koje ugovorni organ stavlja na raspolaganje u postupku javne nabavke kako je predviđeno ovim zakonom.

Član 10f

(Posebna izuzeća za ugovore koji su proglašeni tajnim ili moraju biti praćeni posebnim bezbjednosnim mjerama)

Ovaj zakon ne primjenjuje se ako su sklapanje i izvršenje ugovora o javnoj nabavci proglašeni tajnim ili moraju biti praćeni posebnim bezbjednosnim mjerama u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka, pod uslovom da je Bosna i Hercegovina utvrdila da bitne bezbjednosne interese, koji su u skladu sa Zakonom o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 88/05) i ostalim važećim propisima kojima se regulišu bezbjednosni interesi BiH, nije moguće zaštititi manje drastičnim mjerama, poput onih iz člana 10e. ovog zakona.

Član 11

(Povjerljivost)

(1) Povjerljivim podacima ne mogu se smatrati:

a) ukupne i pojedinačne cijene iskazane u ponudi;

b) predmet nabavke, odnosno ponuđena roba, usluge ili rad, od koje zavisi poređenje sa tehničkom specifikacijom i ocjena da li je određeni ponuđač ponudio robu, usluge ili rad u skladu sa tehničkom specifikacijom;

c) potvrde, uvjerenja od kojih zavisi kvalifikacija vezana za ličnu situaciju kandidata/ponuđača.

(2) Ako kandidat/ponuđač, kao povjerljive, označi podatke koji prema odredbama stava (1) ovog člana ne mogu biti proglašeni povjerljivim podacima, oni se neće smatrati povjerljivim.

(3) Nakon javnog otvaranja ponuda nijedna informacija vezana za ispitivanje, pojašnjenje ili ocjenu ponuda ne smije se otkrivati nijednom učesniku u postupka ili trećem licu prije nego što se odluka o rezultatu postupka ne saopšti učesnicima postupka.

(4) Učesnici u postupku javne nabavke ni na koji način ne smiju neovlašćeno prisvajati, koristiti za svoje potrebe niti proslijediti trećim licima podatke, rješenja ili dokumentaciju (informacije, planove, crteže, nacрте, modele, uzorke, kompjuterske programe i dr.) koji su im stavljeni na raspolaganje ili do kojih su došli na bilo koji način u toku postupka javne nabavke.

(5) Nakon prijema odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili odluke o poništenju postupka nabavke, a najkasnije do isteka roka za žalbu, ugovorni organ će po prijemu zahtjeva ponuđača, a najkasnije u roku od dva dana od dana prijema zahtjeva, omogućiti uvid u svaku ponudu, uključujući dokumente podnesene u skladu sa članom 45. stav (2) ovog zakona, kao i pojašnjenja originalnih dokumenata u skladu sa članom 68. stav (3) ovog zakona, s izuzetkom informacija ponuđača označenih kao povjerljive u skladu s ovim članom.

(6) Ugovorni organ dužan je da omogući kopiranje kod ugovornog organa ili fotografisanje ponuda ili da omogući prenos podataka na medij za pohranu podataka svakom ponuđaču koji podnese pisani zahtjev, osim podataka koji su označeni za povjerljive, u skladu sa stavom (5) ovog člana.

Član 12

(Upotreba jezika)

(1) Ugovorni organ dužan je da pripremi tendersku dokumentaciju u vezi sa postupcima javne nabavke na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(2) Ugovorni organ može dodatno pripremiti tendersku dokumentaciju i na engleskom ili drugom stranom jeziku, s tim da je dužan da sačuva cjelovitost sadržaja informacija iz tenderske dokumentacije pripremljene na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

(3) Ponuđač podnosi ponudu na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Štampana literatura, brošure, katalogi ili slično prilažu se bez prevoda, osim ako ugovorni organ tenderskom dokumentacijom ne zahtijeva da se i ti dijelovi prevedu.

Član 13

(Komisija za nabavke)

(1) Za sprovođenje otvorenog postupka, ograničenog postupka, pregovaračkog postupka sa objavom i bez objave obavještenja, konkursa za izradu idejnog rješenja, takmičarskog dijaloga i konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda ugovorni organ je obavezan da imenuje komisiju za nabavke.

(2) Uspostavljanje i rad komisije za nabavke reguliše se podzakonkim aktom koji donosi Savjet ministara BiH.

(3) Svaki ugovorni organ u Bosni i Hercegovini donosi interni pravilnik kojim propisuje i uređuje organizaciju i efikasno vršenje nabavne funkcije unutar ugovornog organa, kao što su: način cirkulisanja dokumentacije vezane za javne nabavke, konkretna zaduženja službenika i administrativnog osoblja koji sprovode javne nabavke ili su u određenoj vezi s njima, rokovi za postupanje, način imenovanja i eventualna rotacija članova komisija za nabavku i sva druga odnosna pitanja.

(4) Prilikom donošenja pravilnika iz stava (3) ovog člana, ugovorni organ vodi računa o vrsti poslova koje obavlja, organizaciji, veličini, kadrovskim kapacitetima, eventualnoj decentralizaciji i područnim jedinicama i svim drugim odnosnim pitanjima.

Član 13a

(Službenik za javne nabavke)

(1) Ugovorni organ čiji je budžet za nabavke jednak ili viši od iznosa od 1.000.000,00 KM internim aktom uređuje radno mjesto službenika za javne nabavke.

(2) Ugovorni organ dužan je da omogući svom zaposleniku pohađanje obuke za službenika za javne nabavke, koju organizuje i održava Agencija, u skladu sa članom 92. stav (3) tačka i) ovog zakona.

(3) Ugovorni organ osigurava da u postupcima nabavke čija procijenjena vrijednost prelazi 250.000,00 KM učestvuje najmanje jedan službenik za javne nabavke. Ugovorni organ koji nema stalno zaposlenog službenika za javne nabavke na raspolaganju može angažovati službenika za javne nabavke izvan ugovornog organa, što mora biti posebno obrazloženo.

DIO DRUGI - TOK POSTUPKA JAVNE NABAVKE

GLAVA I - POČETAK, VRSTE I IZBOR POSTUPKA JAVNE NABAVKE

Odjeljak A. Početak postupka javne nabavke

Član 14

(Vrijednosni razredi)

(1) Za nabavke vrijednosti manje od 50.000,00 KM u slučaju robe i usluga, ili 80.000,00 KM u slučaju radova, ugovorni organ može primijeniti jedan od postupaka utvrđenih ovim zakonom, osim direktnog sporazuma, uz obavezu ispunjenja uslova propisanih za svaki postupak.

(2) Primjena otvorenog ili ograničenog postupka, ili pregovaračkog postupka sa objavom ili bez objave obavještenja, ili konkursa za izradu idejnog rješenja, ili takmičarskog dijaloga obavezna je u slučaju kada je vrijednost nabavke za robe i usluge jednaka ili veća od:

a) 250.000,00 KM za ugovorne organe iz člana 4. stav (1) tač. a) i c) ovog zakona;

b) 400.000,00 KM za ugovorne organe iz člana 4. stav (1) tačka b) ovog zakona;

c) 800.000,00 KM za sektorske ugovorne organe iz člana 5. ovog zakona.

(3) Kada je vrijednost nabavke, u slučaju radova, jednaka ili veća od 9.000.000,00 KM, ugovorni organ dužan je da sprovede otvoreni ili ograničeni postupak, ili pregovarački postupak sa objavom ili bez objave obavještenja, ili konkurs za izradu idejnog rješenja, ili takmičarski dijalog.

(4) Kada je vrijednost nabavke robe, usluga i radova jednaka ili veća od vrijednosti iz stava (1) ovog člana, a manja od vrijednosti iz st. (2) i (3) ovog člana, ugovorni organ je obavezan da primijeni otvoreni ili ograničeni postupak, ili pregovarački postupak sa objavom ili bez objave obavještenja, ili konkurs za izradu idejnog rješenja, ili takmičarski dijalog.

(5) Kada je vrijednost javne nabavke jednaka ili veća od vrijednosnih razreda iz st. (2) i (3) ovog člana, ugovorni organ dužan je da dodatno oglasi i sažetak obavještenja na engleskom jeziku na portalu Agencije i KRŽ-a (u daljem tekstu: portal javnih nabavki).

(6) Inicijativu za izmjenu i dopunu ovog zakona po hitnom postupku, u pogledu promjene iznosa vrijednosnih razreda, pokreće Agencija, uz prethodnu saglasnost Odbora Agencije u slučajevima značajnih promjena, i to:

a) stope inflacije; i/ili

b) ekonomskih uslova u BiH; i/ili

c) zakonodavstva u EU o javnim nabavkama.

Član 14a

(Prethodna provjera tržišta)

(1) Prije pokretanja postupka ugovorni organ sprovodi provjeru tržišta u svrhu pripreme nabavke i informisanja privrednih subjekata o svojim planovima i zahtjevima u vezi sa nabavkom. U tu svrhu ugovorni organ može tražiti ili prihvatiti savjet nezavisnih stručnjaka, nadležnih organa ili učesnika na tržištu.

(2) O prethodnoj provjeri tržišta sačinjava se pismena zabilješka o svim radnjama i postupcima i ulaže u predmet spisa. Taj savjet može se koristiti u planiranju i sprovođenju postupka nabavke, pod uslovom da taj savjet ne dovodi do narušavanja tržišne konkurencije, te da se ne krši princip zabrane diskriminacije i transparentnosti.

Član 15

(Procijenjena vrijednost javne nabavke)

(1) Ugovorni organ zasniva računanje procijenjene vrijednosti ugovora o javnoj nabavci na ukupnom iznosu koji će platiti, bez poreza na dodatu vrijednost (PDV).

(2) Određivanje procijenjene vrijednosti javne nabavke vrši se na sljedeći način:

a) procijenjena vrijednost nabavke robe, usluga ili radova jednaka je novčanom iznosu koji ugovorni organ plaća, bez obračunatog poreza na dodatu vrijednost. Prilikom izračunavanja procijenjene vrijednosti ugovora o radovima u obzir se uzimaju troškovi radova i ukupna procijenjena vrijednost svih vrsta robe ili usluga koje ugovorni organi stavljaju na raspolaganje izvođaču radova pod uslovom da su one potrebne za izvođenje radova;

b) procijenjenu vrijednost robe, usluga ili radova čini njihova procijenjena tržišna vrijednost u vrijeme objavljivanja obavještenja o javnoj nabavci, ili, u slučajevima kada takvo obavještenje nije potrebno, u trenutku kada ugovorni organ započinje postupak javne nabavke;

c) u određivanju procijenjene vrijednosti javne nabavke robe, usluga ili radova, ugovorni organ je dužan da uključi sve elemente cijene koju plaća za nabavku te robe, usluge ili radova;

d) ako je javna nabavka robe, usluga ili radova podijeljena u nekoliko lotova, procijenjena vrijednost predstavlja zbir svih takvih lotova i koristi se za određivanje vrijednosnog razreda te nabavke;

e) u određivanju procijenjene vrijednosti okvirnog sporazuma, ugovorni organ će uzeti u obzir maksimalnu procijenjenu vrijednost, bez obračunatog poreza na dodatnu vrijednost, svih predviđenih ugovora za cijeli period trajanja okvirnog sporazuma.

(3) Kod ugovora o javnoj nabavci robe čiji je predmet lizing, zakup najam ili kupovina na otplatu, vrijednost koja se uzima kao osnov za izračunavanje procijenjene vrijednosti ugovora je sljedeća:

a) u slučaju ugovora o javnoj nabavci na određeni rok, ako je rok kraći od 12 mjeseci, ili je 12 mjeseci - ukupna procijenjena vrijednost za ugovor, ili, ako je rok ugovora duži od 12 mjeseci - ukupna vrijednost, uključujući procijenjenu preostalu vrijednost;

b) u slučaju ugovora o javnoj nabavci bez određenih rokova ili kod kojih se rokovi ne mogu definisati - mjesečna vrijednost pomnožena sa 48.

(4) U slučaju ugovora o javnoj nabavci robe ili usluga koji su po prirodi redovni ili koji se namjeravaju obnoviti u okviru datog vremena, kalkulacija procijenjene vrijednosti ugovora biće izračunata na osnovu sljedećeg:

a) ili ukupna stvarna vrijednost uzastopnih ugovora iste vrste koji su dodijeljeni tokom prethodnih 12 mjeseci ili, ukoliko je moguće, tokom finansijske godine kako bi se uzele u obzir izmjene u iznosu ili vrijednosti koje bi se mogle pojaviti tokom 12 mjeseci nakon zaključivanja osnovnog ugovora;

b) ili ukupna procijenjena vrijednost uzastopnih ugovora dodijeljenih tokom 12 mjeseci koji su uslijedili nakon prve isporuke, ili tokom finansijske godine, ako je to duže od 12 mjeseci.

(5) U slučaju ugovora o javnoj nabavci usluga, vrijednost koja treba da se uzme kao osnova za izračunavanje procijenjene vrijednosti ugovora će, ako je potrebno, biti procijenjena kako slijedi:

a) za sljedeće vrste usluga:

1) usluge osiguranja: plaćanje premija i druge forme plaćanja;

2) bankarstvo i druge finansijske usluge: naknade, provizije, kamate i druge forme plaćanja;

3) ugovori za izradu idejnog rješenja: isplata naknada, provizija i druge forme plaćanja;

b) za ugovore o uslugama pri čemu nije naznačena ukupna cijena:

1) u slučaju ugovora sa određenim rokom, ako je rok jednak ili manji od 48 mjeseci: ukupna vrijednost za njihov puni rok;

2) u slučaju ugovora bez određenog roka ili sa rokom većim od 48 mjeseci, mjesečna vrijednost pomnožena sa 48.

(6) Ako se ugovorni organ sastoji od posebnih operativnih jedinica, u obzir se uzima ukupna procijenjena vrijednost nabavke za sve operativne jedinice.

(7) Ugovornom organu nije dozvoljeno dijeljenje predmeta nabavke s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka definisanog ovim zakonom.

(8) Ako predloženi ugovor sadrži alternativnu ponudu, osnova za utvrđivanje procijenjene vrijednosti ugovora je maksimalni mogući ukupni iznos javne nabavke.

Član 16

(Podjela predmeta nabavke na lotove)

(1) Ugovorni organ može podijeliti predmet nabavke na lotove na osnovu objektivnih kriterijuma, npr. prema vrsti, karakteristikama, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja. U tom slučaju određuje predmet primjenjujući pravila grupisanja iz Jedinstvenog riječnika javne nabavke (u daljem tekstu: JRJN) koda i veličinu pojedinog lota, uzimajući u obzir mogućnost učešća malih i srednjih privrednih subjekata u postupku javne nabavke.

(2) Ako ugovorni organ u postupku javne nabavke iz DIJELA DRUGOG ovog zakona nije podijelio predmet nabavke na lotove, u obavještenju o nabavci navodi osnovne razloge za takvu odluku.

(3) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji određuje može li se ponuda dostaviti za jedan, nekoliko ili za sve lotove uz navođenje obrazloženja.

Član 17

(Uslovi za početak postupka javne nabavke)

(1) Ugovorni organ započinje postupak javne nabavke ako je nabavka predviđena u planu nabavki.

(2) Plan nabavki sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv predmeta javne nabavke;
- b) brojčanu oznaku i naziv predmeta nabavke iz JRJN;
- c) vrstu postupka;
- d) da li se predmet dijeli na lotove;
- e) vrstu ugovora;
- f) da li će biti zaključen ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum;
- g) period trajanja ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma;
- h) procijenjenu vrijednost nabavke;
- i) okvirni datum pokretanja postupka nabavke;
- j) izvor finansiranja;
- k) podatak za koju godinu se plan donosi;
- l) dodatne napomene.

(3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, za nabavke koje nisu predviđene u planu nabavki ugovorni organ donosi posebnu odluku o pokretanju postupka javne nabavke, kojom mijenja plan javnih nabavki.

(4) Posebna odluka o pokretanju postupka javne nabavke iz stava (3) ovog člana sadrži podatke iz stava (2) ovog člana.

(5) Ugovorni organ objavljuje plan nabavki na portalu javnih nabavki, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta odnosno finansijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke, u formi i na način kako je definisano u sistemu "e-Nabavke".

(6) U slučaju neusvajanja budžeta, odnosno finansijskog plana ili drugog dokumenta kojim se odobravaju sredstva za nabavke, ugovorni organ objavljuje privremeni plan javnih nabavki za period privremenog finansiranja.

(7) Ugovorni organ objavljuje sve izmjene i dopune plana javnih nabavki na portalu javnih nabavki.

(8) Ako postoje opravdani razlozi, posebno u vezi sa predmetom nabavke iz ugovora, trajanje ugovora može biti duže od jedne godine.

Član 18

(Odluka o pokretanju postupka javne nabavke)

(1) Ugovorni organ pokreće postupak javne nabavke donošenjem odluke ili rješenja u pisanoj formi koje obavezno sadrži:

- a) zakonski osnov za sprovođenje postupka javne nabavke;
- b) predmet javne nabavke;
- c) procijenjenu vrijednost javne nabavke;

d) podatke o izvoru - načinu finansiranja;

e) vrstu postupka javne nabavke.

(2) U slučaju izuzeća od primjene iz člana 10. ovog zakona ili za dodjelu ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II, ugovorni organ dužan je da donese odluku koja, osim zakonskog osnova za izuzeće od primjene ovog zakona, sadrži osnovne elemente iz stava (1) tač. b), c) i d) ovog člana.

(3) U postupku direktnog sporazuma ugovorni organ ne donosi odluku ili rješenje o pokretanju postupka u pisanoj formi.

Odjeljak B. Postupci nabavke

Član 19

(Postupci javne nabavke)

(1) Ugovorni organ iz člana 4. ovog zakona za dodjelu ugovora o javnoj nabavci primjenjuje otvoreni ili ograničeni postupak, kao osnovne i redovne postupke. Pregovarački postupak sa objavom ili bez objave obavještenja, kao i takmičarski dijalog mogu se primijeniti kao izuzetak, samo ako su za to ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom.

(2) Sektorski ugovorni organ iz člana 5. ovog zakona primjenjuje otvoreni ili ograničeni ili pregovarački postupak sa objavom obavještenja na ravnopravnoj osnovi. Pregovarački postupak bez objave obavještenja, kao i takmičarski dijalog mogu se primijeniti kao izuzetak, samo ako su za to ispunjeni uslovi utvrđeni ovim zakonom.

(3) Ugovorni organ može dodijeliti ugovor nakon sprovedenog konkursa za izradu idejnog rješenja, za poslove prostornog planiranja, arhitekture, građenja, obrade podataka, izrade plana ili dizajna.

Član 20

(Uslovi za primjenu pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja)

(1) Ugovor o javnoj nabavci robe, usluga ili radova može se dodijeliti u pregovaračkom postupku sa objavom obavještenja:

a) ako u otvorenom ili ograničenom postupku ili u postupku takmičarskog dijaloga dobije sve ponude koje ne ispunjavaju uslove kvalifikacije, a osnovni uslovi za dodjelu ugovora se nisu bitno promijenili, ugovorni organ nije obavezan da ponovo objavi obavještenje o nabavci, pod uslovom da pozove sve ponuđače, odnosno kandidate da otklone nedostatke u svojim ponudama, te svoje ponude učine prihvatljivim;

b) u izuzetnim slučajevima, kada zbog prirode robe, usluga ili radova ili zbog rizika povezanih s izvršavanjem predmeta nabavke nije moguće prethodno određivanje ukupne cijene.

(2) Ugovor o javnoj nabavci usluga može se zaključiti u pregovaračkom postupku s objavom obavještenja ako su predmet nabavke intelektualne usluge, kao što je usluga projektovanja, i usluge iz Aneksa II Dio A kategorije 6 ovog zakona čiji se opis predmeta nabavke ne može odrediti sa dovoljnom preciznošću, pa ugovor nije moguće zaključiti izborom najpovoljnije ponude u otvorenom ili ograničenom postupku nabavke.

(3) Ugovor o javnoj nabavci radova može se zaključiti u pregovaračkom postupku s objavom obavještenja ako su predmet nabavke radovi koji se izvode isključivo u istraživačke, testne ili razvojne svrhe, a ne s ciljem sticanja dobiti ili povrata troškova istraživanja i razvoja.

Član 21

(Uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja)

Ugovorni organ izuzetno može ugovor o nabavci dodjeljivati putem pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci, u sljedećim slučajevima:

a) kada nijedna ponuda ili nijedna prihvatljiva ponuda nije dostavljena u otvorenom ili ograničenom postupku i kada uslovi za ugovor nisu bitno promijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka;

b) kada nijedan zahtjev za učešće u ograničenom postupku nije dostavljen ili nijedan kvalifikovani kandidat nije zatražio učešće u ograničenom postupku, i kada uslovi za ugovor nisu bitno promijenjeni u odnosu na uslove iz prethodnog postupka;

c) kada se zbog suštinskih, dokazivih tehničkih ili umjetničkih razloga, ili zbog razloga koji se odnose na zaštitu ekskluzivnih prava, ugovor može dodijeliti samo određenom dobavljaču;

d) kada izuzetno, zbog dokazivih razloga krajnje hitnosti, prouzrokovane događajima nepredvidivim za ugovorni organ, ne mogu ispoštovati ovim zakonom utvrđeni minimalni rokovi za otvoreni, ograničeni ili pregovarački postupak sa

objavljivanjem obavještenja. Okolnosti kojima se opravdava izuzetna hitnost postupka ni u kom slučaju ne smiju se dovesti u vezu sa ugovornim organom.

Član 22

(Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku robe)

Ugovor o javnoj nabavci robe može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

a) kada je roba koja se nabavlja proizvedena isključivo za svrhe: istraživanja, eksperimentisanja, proučavanja ili razvoja, ova odredba ne odnosi se na serijsku proizvodnju, s ciljem ostvarenja zarade ili nadoknade troškova istraživanja i razvoja;

b) za dodatne isporuke od dobavljača iz osnovnog ugovora, koje su namijenjene ili kao djelimična zamjena redovnih isporuka ili ugradnje ili kao proširenje postojećih isporuka ili ugradnje, ukoliko bi promjena dobavljača obavezala ugovorni organ da nabavi robu koja ima drugačije tehničke karakteristike, što bi rezultiralo neskladom i nesrazmjerom i izazvalo značajne tehničke teškoće u funkcionisanju i održavanju, pod uslovom da vrijeme trajanja osnovnog ugovora kao i ugovora koji se ponavljaju ne smije biti duže od jedne godine i ne može preći 10% od vrijednosti osnovnog ugovora;

c) za robu koja se prodaje i kupuje na berzovnom tržištu;

d) za robu pod izuzetno povoljnim uslovima kada se nabavlja ili od privrednog subjekta koji je u postupku likvidacije svojih poslovnih aktivnosti ili od stečajnog povjerioca ili stečajnog upravnika u postupku stečaja, ili od povjerioca po osnovu poslovnog aranžmana ili u sličnim postupcima.

Član 23

(Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku usluga)

Ugovor o javnoj nabavci usluga može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

a) u slučaju ugovora o javnoj nabavci usluga, kada postupak dodjele ugovora slijedi nakon postupka konkursa za izradu idejnog rješenja, sprovedenog u skladu sa odredbama čl. 33. i 34. ovog zakona, a ugovor se dodjeljuje pobjedniku, odnosno jednom od pobjednika konkursa; u slučaju više pobjednika, svi pobjednici konkursa pozivaju se na učešće u pregovorima;

b) u slučaju ugovora o javnoj nabavci usluga za dodatne usluge koje nisu uključene u prvobitno razmatrani projekat ili u prvobitno zaključeni ugovor ali koji usljed nepredviđenih okolnosti postanu neophodne za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih usluga, i kada se takve dodatne usluge ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. Takav ugovor može se zaključiti sa dobavljačem kojem je dodijeljen osnovni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne usluge ne može preći 30% od vrijednosti osnovnog ugovora;

c) za nove usluge koje predstavljaju ponavljanje sličnih usluga povjerenih dobavljaču kojem je ugovorni organ dodijelio raniji ugovor, uz uslov da su takve usluge u skladu sa osnovnim projektom za koji je bio dodijeljen osnovni ugovor, nakon sprovedenog otvorenog ili ograničenog postupka. Ugovorni organ je dužan da ukaže na mogućnost sprovođenja ovog postupka prilikom sprovođenja otvorenog ili ograničenog postupka za osnovni projekat, a ukupne procijenjene troškove kasnijih usluga ugovorni organ uzima u razmatranje prilikom procjenjivanja vrijednosti javne nabavke. Ovaj postupak može se primijeniti samo u periodu od tri godine od dana zaključivanja osnovnog ugovora.

Član 24

(Posebni uslovi za primjenu pregovaračkog postupka bez objave obavještenja za nabavku radova)

Ugovor o javnoj nabavci radova može se zaključiti u pregovaračkom postupku bez objave obavještenja u sljedećim slučajevima:

a) u slučaju ugovora o javnoj nabavci radova za dodatne radove koji nisu uključeni u prvobitno razmatrani projekat ili u prvobitno zaključeni ugovor ali koji, usljed nepredviđenih okolnosti, postanu neophodni za izvršenje ili izvođenje u njima opisanih radova, i kada se takvi dodatni radovi ne mogu, tehnički ili ekonomski, odvojiti od osnovnog ugovora bez većih nepogodnosti za ugovorni organ. Takav ugovor može se zaključiti sa dobavljačem kojem je dodijeljen osnovni ugovor, a ukupna vrijednost ugovora dodijeljenih za dodatne radove ne može preći 20% od vrijednosti osnovnog ugovora;

b) za nove radove koji predstavljaju ponavljanje sličnih radova povjerenih dobavljaču kojem je ugovorni organ dodijelio raniji ugovor, uz uslov da su takvi radovi u skladu sa osnovnim projektom za koji je bio dodijeljen osnovni ugovor, nakon sprovedenog otvorenog ili ograničenog postupka. Ugovorni organ dužan je da ukaže na mogućnost sprovođenja ovog postupka prilikom sprovođenja otvorenog ili ograničenog postupka za osnovni ugovor, a ukupne procijenjene troškove novih radova ugovorni organ uzima u razmatranje prilikom procjenjivanja vrijednosti javne nabavke. Ovaj postupak može se primijeniti samo u periodu od tri godine od dana zaključivanja osnovnog ugovora.

Odjeljak C. Vrste postupaka

Član 25

(Otvoreni postupak)

U sprovođenju otvorenog postupka ugovorni organ dužan je da:

- a) pripremi tendersku dokumentaciju;
- b) objavi obavještenje o javnoj nabavci;
- c) privrednim subjektima stavi na raspolaganje tendersku dokumentaciju;
- d) obavi javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda;
- e) obavi provjeru kvalifikacija ponuđača prema uslovima učešća u tenderskoj dokumentaciji i ocijeni ponude prema kriterijumima za dodjelu ugovora;
- f) obavijesti ponuđače o ishodu postupka javne nabavke;
- g) ponudi ugovor najuspješnijem ponuđaču;
- h) objavi obavještenje i dostavi izvještaj Agenciji u skladu sa članom 75. ovog zakona.

Član 26

(Ograničeni postupak)

(1) U sprovođenju ograničenog postupka ugovorni organ dužan je da pripremi tendersku dokumentaciju. Tenderska dokumentacija se priprema i dostavlja u dva dijela, i to:

- a) u fazi pretkvalifikacije; i
- b) u fazi poziva za dostavljanje ponuda koja obavezno sadrži i kriterijume za dodjelu ugovora.

(2) Ograničeni postupak sprovodi se na sljedeći način:

- a) objavljuje se obavještenje o nabavci, kojim ugovorni organ poziva sve zainteresovane kandidate da zatraže dokumentaciju za fazu pretkvalifikacije;
- b) kandidatima se učini dostupnom dokumentacija za fazu pretkvalifikacije na portalu javnih nabavki;
- c) izvrši se provjera kvalifikacija kandidata;
- d) obavijeste se kandidati koji se nisu kvalifikovali;
- e) dostavi se tenderska dokumentacija sa pozivom za dostavljanje ponuda svim kvalifikovanim kandidatima istovremeno;
- f) obavi se javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda;
- g) ocijene se ponude prema kriterijumima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji;
- h) obavijeste se ponuđači o ishodu postupka javne nabavke;
- i) ponudi se ugovor najuspješnijem ponuđaču;
- j) objavi se obavještenje i dostavi izvještaj Agenciji u skladu sa članom 75. ovog zakona.

Član 27

(Pregovarački postupak sa objavom obavještenja o nabavci)

U sprovođenju pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja o nabavci ugovorni organ dužan je da:

- a) objavi obavještenje o nabavci;
- b) kandidatima učini pretkvalifikacionu dokumentaciju dostupnom na portalu javnih nabavki;
- c) izvrši provjeru kvalifikacija kandidata i o rezultatima kvalifikacija obavijesti učesnike u postupku;
- d) istovremeno uputi poziv izabranim kandidatima da učestvuju u pregovorima o tehničkim, ekonomskim, pravnim i drugim aspektima ugovora;

e) uputiti kvalifikovanim ponuđačima zahtjev za dostavljanje početne ponude;

f) pregovara sa svakim kandidatom/ponuđačem posebno. Svim kandidatima/ponuđačima treba da postavi iste zahtjeve i da im iste informacije. Ugovorni organ dužan je da vodi zapisnike o postupku pregovora sa svakim ponuđačem koje će potpisati obje strane nakon okončanih pregovora. Nijedna informacija koja se dobije od kandidata/ponuđača, niti informacije o rješenjima koja su predložili kandidati/ponuđači ne mogu se otkriti trećim licima bez prethodne saglasnosti tog kandidata/ponuđača;

g) na osnovu rezultata obavljenih pregovora učini dostupnom tendersku dokumentaciju na portalu javnih nabavki za konačnu ponudu i poziva ponuđače da podnesu svoje konačne ponude;

h) obavi javno otvaranje blagovremeno primljenih ponuda;

i) izabere najuspješnijeg ponuđača u skladu sa kriterijumima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji;

j) objavi obavještenje i dostavi izvještaj Agenciji u skladu sa članom 75. ovog zakona.

Član 28

(Pregovarački postupak bez objave obavještenja o nabavci)

(1) Ako je na osnovu uslova za izbor pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci propisanim u čl. 21-24. ovog zakona moguće, postupak se vodi sa jednim ponuđačem, uz poštovanje principa ovog zakona, izuzev u slučajevima iz člana 21. stav (1) tač. a) i b) ovog zakona, kada se postupak može voditi sa više ponuđača.

(2) U pregovaračkom postupku bez objave obavještenja o nabavci uslovi za kvalifikaciju moraju se unaprijed utvrditi. Nakon provjere kvalifikovanosti kandidata, u daljem toku postupka mogu učestvovati samo kvalifikovani kandidati. O ishodu kvalifikovanosti kandidata sastavlja se zapisnik u koji se unose sve bitne činjenice i koji se dostavlja onim kandidatima koji se nisu kvalifikovali.

(3) Za slučajeve iz člana 21. stav (1) tačka d) i člana 22. stav (1) tačka d) ovog zakona ugovorni organ nije obavezan da traži dokumentaciju koja se odnosi na provjeru lične sposobnosti kandidata iz člana 45. stav (1) tač. b), c) i d) ovog zakona.

(4) U slučajevima iz člana 21. tač. a), b) i c), ugovorni organ objavljuje na portalu javnih nabavki informacije o pregovaračkom postupku koji namjerava da sprovodi bez objave obavještenja o nabavci, tako što će tendersku dokumentaciju učiniti dostupnom svim zainteresovanim kandidatima.

(5) U slučajevima iz člana 21. tačke d) ugovorni organ može objaviti na portalu javnih nabavki informacije o pregovaračkom postupku koji namjerava da sprovodi bez objave obavještenja o nabavci, tako što će tendersku dokumentaciju učiniti dostupnom svim zainteresovanim kandidatima.

(6) Kvalifikovani kandidati se pozivaju da dostave početne ponude. Dostavljanje početnih ponuda je osnov za pregovaranje. Ugovorni organ dužan je da vodi zapisnike o postupku pregovora sa svakim ponuđačem koje će potpisati obje strane nakon okončanih pregovora. Konačnu ponudu mogu dostaviti samo jedan ili više pozvanih ponuđača. Ugovorni organ bira ponudu prema kriterijumima za dodjelu ugovora utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.

(7) U slučaju da su pozvani dva ili više ponuđača da dostave konačne ponude, ugovorni organ dužan je da obavi javno otvaranje konačnih ponuda.

(8) Ugovorni organ može nakon izbora ponude objaviti dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti u kojem obrazlaže ispunjenje uslova utvrđenih ovim zakonom koji opravdavaju primjenu pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavještenja i izražava svoju namjeru o zaključenju ugovora s najuspješnijim ponuđačem. Ako objavi dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti, ugovorni organ ne može potpisati ugovor o javnoj nabavci u roku od 15 dana od dana objavljivanja obavještenja.

(9) Nakon okončanog postupka ugovorni organ dužan je da:

a) zaključi ugovor sa najuspješnijim ponuđačem ili poništi postupak javne nabavke;

b) objavi obavještenje o ishodu postupka;

c) dostavi izvještaj Agenciji u skladu sa članom 75. ovog zakona, a na zahtjev Agencije i detaljno obrazloženje.

Član 29

(Takmičarski dijalog)

(1) Ugovorni organ obavezan je da u pozivu za dostavljanje ponuda putem takmičarskog dijaloga i/ili u opisnoj dokumentaciji navede svoje potrebe i zahtjeve u vezi sa predmetnom nabavkom.

(2) Kandidatima koji su na osnovu objave blagovremeno dostavili zahtjeve za učešće i koji su u skladu sa ovim zakonom dokazali svoju sposobnost dostavlja se poziv za učešće kao ponuđaču u postupku takmičarskog dijaloga.

(3) O ocjeni sposobnosti kandidata sastavlja se zapisnik, u koji se unose sve okolnosti bitne za ocjenu zahtjeva za učešće. Zapisnik mora biti sastavljen tako da kandidatu omogućava uvid u onaj dio zapisnika koji se odnosi na njegov zahtjev za učešće.

(4) Ugovorni organ obavezan je da kandidatima koji neće biti pozvani da učestvuju u takmičarskom dijalogu odluku o nedopustivosti učešća dostavi najkasnije sedam dana od dana njenog donošenja. Odluka o nedopustivosti učešća mora sadržavati razloge za nedopustivost učešća.

(5) Ugovorni organ obavezan je da izabranim kandidatima istovremeno pošalje pisani poziv za učešće u takmičarskom dijalogu. Pozivu se mora priložiti opisna dokumentacija i moguća dodatna dokumentacija, ili poziv mora sadržavati obavještenje da se opisna dokumentacija stavlja na raspolaganje elektronskim putem.

(6) Poziv za učešće u takmičarskom dijalogu mora sadržavati podatke o:

a) objavi na osnovu koje se upućuje poziv za učešće u dostavljanju ponuda, odnosno u takmičarskom dijalogu;

b) dodatnim dokumentima koje treba predati;

c) rangiranju ili redoslijedu značaja kriterijuma za dodjelu ugovora - od najvažnijeg prema manje važnom, ako nisu sadržani u objavi;

d) datumu i mjestu početka faze dijaloga, te o jeziku ili jezicima koji se koriste.

(7) Ugovorni organ vodi dijalog sa kandidatima s ciljem pronalaženja jednog ili više rješenja koja zadovoljavaju potrebe i zahtjeve ugovornog organa. U dijalogu sa kandidatima ugovorni organ može raspraviti sve aspekte ugovora o javnoj nabavci.

(8) Ugovorni organ ne smije podatke dostavljati na diskriminirajući način kojim bi se u postupku dijaloga moglo pogodovati određenim kandidatima.

(9) Tokom dijaloga ugovorni organ raspravlja sa svakim kandidatom samo o njegovom rješenju ili rješenjima koja je dostavio. O rješenju ili rješenjima drugih kandidata smije se raspravljati samo ako je ispunjen uslov iz stava (10) ovog člana.

(10) Ugovorni organ smije, samo uz saglasnost kandidata, njegova rješenja ili dijelove rješenja ili povjerljive informacije proslijediti drugim kandidatima.

(11) Ako ugovorni organ koristi mogućnost odvijanja postupka takmičarskog dijaloga u više faza koje slijede jedna za drugom, tada se broj rješenja o kojima se raspravlja u pojedinoj fazi može smanjiti na osnovu kriterijuma za dodjelu ugovora, a koji su navedeni u objavi ili u opisnoj dokumentaciji. Ugovorni organ će u objavi ili u opisnoj dokumentaciji predvidjeti tu mogućnost. Ugovorni organ obavezan je da odluku kojom se ne uvažava neko rješenje u fazi dijaloga, uz navođenje razloga, dostavi kandidatu preporučenom poštom ili elektronskim putem uz obavezu da je takav način dostave dokaziv, najkasnije u roku sedam dana od dana završetka navedene faze.

(12) Ugovorni organ može nastaviti dijalog sve dok ne pronađe rješenje ili rješenja najprimjerenija za ispunjavanje njegovih potreba i zahtjeva. Na kraju faze dijaloga mora postojati još toliko rješenja da je osigurano tržišno takmičenje.

(13) Odluku o zaključenju faze dijaloga, s navođenjem osnovnih odrednica odabranog rješenja ili odabranih rješenja, ugovorni organ obavezan je da bez odgađanja dostavi svim kandidatima u dijalogu, preporučenom poštom ili elektronskim putem, uz obavezu da je takav način dostavljanja dokaziv.

(14) Nakon završetka dijaloga, pozivom na predaju konačne ponude, ugovorni organ obavezan je da pozove preostalog kandidata ili kandidate da na osnovu osnovnih odrednica odabranog rješenja ili odabranih rješenja u fazi dijaloga dostave svoju konačnu ponudu. U tom pozivu ugovorni organ obavezan je da navede krajnji rok za prijem ponuda, adresu na koju se ponude moraju poslati i jezik ili jezike na kojima ponude moraju biti sastavljene.

(15) Ponuda mora sadržavati sve potrebne elemente u skladu sa potrebama i zahtjevima predmeta nabavke ugovornog organa.

(16) Na zahtjev ugovornog organa, ponuđač može svoju ponudu objasniti, precizirati i nadopuniti ako se time ne mijenjaju osnovni elementi ponude, ali ne na način koji bi mogao biti suprotan principima tržišnog takmičenja ili koji bi mogao imati diskriminirajući učinak.

(17) Ugovorni organ obavezan je da prema kriterijumima za dodjelu ugovora, koji su određeni u pozivu za učešće ili opisnoj dokumentaciji i koji su tokom poziva za učešće u takmičarskom dijalogu nadopunjeni ili prilagođeni, odabere ekonomski najpovoljniju ponudu.

(Uslovi za primjenu takmičarskog dijaloga)

(1) Izbor takmičarskog dijaloga dopušten je ako je riječ o naročito složenom predmetu nabavke i ako zaključivanje ugovora nije moguće putem otvorenog ili ograničenog postupka javne nabavke.

(2) Predmet nabavke se u smislu odredbe stava (1) ovog člana smatra naročito složenim ako ugovorni organ objektivno nije u mogućnosti da navede:

a) tehničke specifikacije (tehničke opise predmeta nabavke) kojima može zadovoljiti svoje potrebe i zahtjeve; i/ili

b) pravne i/ili finansijske uslove ugovora.

(3) Prilikom zaključivanja ugovora na osnovu takmičarskog dijaloga, odluka o izboru donosi se isključivo prema kriterijumu ekonomski najpovoljnije ponude.

Član 31

(Učesnici u takmičarskom dijalogu)

(1) Ugovorni organ mora u objavi navesti broj kandidata kojima će se dostaviti poziv za učešće u takmičarskom dijalogu, a što se određuje u skladu sa predmetom nabavke i ne smije biti manji od tri. Pravila moraju biti objektivna i nediskriminirajuća i moraju se objaviti.

(2) Ako ugovorni organ utvrdi da je broj sposobnih kandidata veći od objavljenog broja kandidata kojima će biti upućen poziv za učešće u takmičarskom dijalogu, može ih pozvati sve ili između sposobnih kandidata odabrati najbolje kandidate u skladu sa brojem i pravilima navedenima u objavi. Razlozi za izbor navode se u zapisniku.

(3) Ugovorni organ može nastaviti postupak pozivanjem jednog ili više sposobnih kandidata ako utvrdi da je broj sposobnih kandidata manji od objavljenog broja kandidata kojima će biti upućen poziv za učešće u takmičarskom dijalogu, a ako nema nijednog sposobnog kandidata, ugovorni organ mora poništiti postupak.

Član 32

(Okvirni sporazum)

(1) Okvirni sporazum se može zaključiti nakon sprovedenog otvorenog, ograničenog, pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja i konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda. Izuzetno, okvirni sporazum se može zaključiti i nakon pregovaračkog postupka bez objave obavještenja nakon poništenog otvorenog ili ograničenog postupka zbog toga što nije zaprimljena nijedna ili nijedna prihvatljiva ponuda. Jedan ili više ponuđača sa kojima će biti zaključen okvirni sporazum biraju se u skladu sa kriterijumima za dodjelu, utvrđenim u članu 64. ovog zakona.

(2) Nakon zaključenja okvirnog sporazuma, njegove odredbe ne mogu se mijenjati.

(3) Trajanje okvirnog sporazuma ne može biti duže od četiri godine, osim ako postoje opravdani razlozi posebno u vezi sa predmetom nabavke okvirnog sporazuma.

(4) Okvirni sporazum se zaključuje sa više ponuđača za isti predmet nabavke, te broj ponuđača sa kojima se zaključuje okvirni sporazum ne može biti manji od tri, pod uslovom da postoji dovoljan broj ponuđača. Okvirni sporazum se može zaključiti i sa dva ponuđača u slučaju ponavljanja postupka zbog nedovoljnog broja primljenih ponuda.

(5) Ugovori koji se zaključuju sa ponuđačima sa kojima je zaključen okvirni sporazum mogu se dodijeliti:

a) primjenom uslova utvrđenih u okvirnom sporazumu bez ponovljenog zahtjeva za dostavljanje ponude, gdje se ugovor dodjeljuje najpovoljnijem ponuđaču, izuzev u slučaju da najpovoljniji ponuđač nije u mogućnosti da izvrši isporuku robe ili usluge, ili izvede radove, ugovor se može dodijeliti narednom najpovoljnijem ponuđaču sa kojim je zaključen okvirni sporazum; ili

b) ukoliko svi uslovi nisu utvrđeni u okvirnom sporazumu i kada se ponuđači pozivaju da ponovo dostave ponude na osnovu istih ili preciznije definisanih uslova u okviru uslova iz okvirnog sporazuma, postupak se sprovodi u skladu sa sljedećim:

1) za svaki ugovor ugovorni organ se pismeno obraća svim ponuđačima sa kojim ima zaključen okvirni sporazum;

2) ugovorni organ određuje vremenski rok za podnošenje ponuda, uzimajući u obzir složenost predmeta nabavke i vrijeme potrebno za dostavljanje ponuda;

3) ponude se podnose u pisanoj formi a njihov sadržaj ostaje tajan sve do isteka roka predviđenog za dostavljanje ponuda;

4) ugovorni organ javno otvara ponude i dostavlja zapisnik sa otvaranja ponuda svim ponuđačima koji su dostavili ponude;

5) ugovorni organ odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili poništenju postupka javne nabavke dostavlja svim ponuđačima koji su dostavili ponude;

6) ugovorni organ dodjeljuje ugovor ponuđaču koji je dostavio najpovoljniju ponudu, u skladu sa uslovima iz okvirnog sporazuma, odnosno u skladu sa precizno definisanim uslovima, u okviru uslova iz okvirnog sporazuma.

(6) *(brisan)*

Odjeljak D. Konkurs za izradu idejnog rješenja

Član 33

(Sprovođenje konkursa za izradu idejnog rješenja)

(1) Konkurs za izradu idejnog rješenja (u daljem tekstu: konkurs) sprovodi se kako bi ugovorni organ izabrao učesnika ili učesnike koji su ponudili najbolje rješenje odnosno idejno rješenje s ciljem:

a) dodjele ugovora o javnoj nabavci usluga pobjedniku konkursa ili jednom od pobjednika konkursa za izradu idejnog rješenja; ili

b) dodjele nagrade pobjedniku ili pobjednicima konkursa za izradu idejnog rješenja.

(2) U slučaju iz stava (1) tačke a) ovog člana, ugovorni organ, nakon uspješno sprovedenog konkursa, sprovodi pregovarački postupak bez objave obavještenja u skladu sa članom 23. stav (1) tačka a) ovog zakona, tako što poziva pobjednika ili sve pobjednike konkursa na pregovore o uslovima ugovora.

(3) Ugovorni organ u odluci o pokretanju postupka i u obavještenju o nabavci utvrđuje cilj konkursa za izradu idejnog rješenja.

(4) Konkurs se sprovodi na osnovu konkursne dokumentacije koja obavezno sadrži podatke o:

a) predmetu konkursa/opisu projekta;

b) kriterijumima za ocjenjivanje prema redoslijedu njihovog značaja;

c) rokovima;

d) broju pobjednika konkursa (jedan ili više);

e) pravu primjene i korišćenja konkursnih radova;

f) novčanim nagradama, ako se dodjeljuju;

g) vraćanju dokumentacije;

h) načinu rada konkursne komisije.

(5) Na konkurs za izradu idejnog rješenja mogu se prijaviti sva zainteresovana i pravna i fizička lica u smislu člana 2. stav (1) tačka c) ovog zakona, kao i fizička lica koja nisu registrovana kao privredni subjekti.

(6) Ugovorni organ može se odlučiti na sprovođenje pretkvalifikacionog izbora kandidata, koje će pozvati da dostave svoja idejna rješenja. U tom slučaju, ugovorni organ određuje nediskriminirajuće kvalifikacione uslove kojima se obezbjeđuje stvarna konkurencija, te ih navodi u tenderskoj dokumentaciji.

Član 34

(Konkursna komisija)

(1) Konkursna komisija sprovodi postupak i donosi odluku o izboru jednog ili više najpovoljnijih rješenja u skladu sa odgovarajućim ovlašćenjem koje je ugovorni organ dužan da blagovremeno obezbijedi.

(2) Konkursnu komisiju imenuje ugovorni organ. U njen sastav ulaze isključivo fizička lica priznate stručne reputacije. U sastav konkursne komisije ne mogu se birati članovi čiji privatni interes utiče ili može uticati na nepristrasnost njihovog rada u komisiji. Ako se od učesnika konkursa zahtijeva određena profesionalna kvalifikacija, onda većina članova konkursne komisije mora imati istu ili jednako vrijednu kvalifikaciju.

(3) Sadržaj prispjelih konkursnih radova ne smije se otvarati prije isteka roka za njihovu dostavu, uz obavezno obezbjeđenje anonimnosti i to sve do donošenja odluke.

(4) Konkursna komisija je potpuno nezavisna pri izboru jednog ili više pobjednika između konkursnih radova, koji se predaju anonimno. Imena učesnika u konkursu konkursna komisija može saznati isključivo nakon donošenja odluke o izboru.

(5) Blagovremeno prispjeli radovi se ocjenjuju i rangiraju u skladu sa kriterijumima za ocjenjivanje utvrđenim u konkursnoj dokumentaciji. Ovi kriterijumi ne moraju obavezno podrazumijevati najnižu cijenu ili ekonomski najpovoljnije ponuđeno rješenje.

(6) Konkursna komisija je obavezna da o radu na svojim sastancima vodi zapisnike, koje potpisuju svi prisutni članovi i koji su sastavni dio njenog konačnog izvještaja o postupku.

(7) Odluku o izboru jednog ili više najpovoljnijih rješenja konkursna komisija donosi u izvještaju o postupku koji takođe potpisuju svi njeni članovi i koju komisija po okončanju postupka dostavlja ugovornom organu na dalje postupanje.

Odjeljak E. Obavještenje o nabavci i rokovi u postupku javne nabavke

Član 35

(Obavještenje o nabavci)

(1) Ugovorni organ objavljuje obavještenje o nabavci za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa objavom obavještenja, konkurs za izradu idejnog rješenja, takmičarski dijalog i konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda.

(2) Obavještenje o nabavci svim zainteresovanim privrednim subjektima treba da pruži dovoljno informacija koje će im omogućiti da ocijene da li imaju interes da učestvuju u postupku javne nabavke i dostave zahtjev za učešće, odnosno ponudu.

(3) Obavještenje o nabavci sadrži kratke informacije u skladu sa bitnim elementima iz tenderske dokumentacije.

(4) Sažetak koji se objavljuje na engleskom jeziku sadrži samo minimum podataka iz obavještenja o nabavci iz stava (3) ovog člana.

Član 36

(Objavljivanje obavještenja)

(1) Sva obavještenja o nabavci, o dodjeli ugovora, o poništenju postupka javne nabavke, dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti i prethodno informaciono obavještenje, kao i sažetak obavještenja o nabavci na engleskom jeziku, ugovorni organ objavljuje na portalu javnih nabavki. Sažetak svih obavještenja objavljuje se u "Službenom glasniku BiH".

(2) Obavještenja iz stava (1) ovog člana pripremaju se i šalju na objavljivanje elektronski, u formi, na način i u rokovima definisanim podzakonskim aktom, koji donosi Agencija.

(3) Obavještenja iz stava (1) ovog člana ugovorni organ može dodatno objaviti i u drugim publikacijama ili na drugoj veb-stranici, pod uslovom da se ta obavještenja ne smiju objaviti prije dana njihovog objavljivanja na portalu javnih nabavki. Takva dodatno objavljena obavještenja ne smiju sadržavati druge informacije, osim onih objavljenih na portalu javnih nabavki.

(4) U slučaju postupka javne nabavke čija je vrijednost definisana u članu 14. stav (5) ovog zakona, sažetak obavještenja o nabavci na engleskom jeziku obavezno se objavljuje na portalu javnih nabavki.

(5) Dodatno objavljivanje iz stava (4) ovog člana ugovorni organ može koristiti i u slučaju kada je vrijednost javne nabavke manja od iznosa iz člana 14. stav (5) ovog zakona.

(6) "JP NIO Službeni list BiH obavezan je da najmanje 15% prihoda koje ostvari od naknada za objavu obavještenja iz stava (1) u toku godine uloži u istraživanje i razvoj, te unapređenje sistema javnih nabavki. Savjet ministara BiH donosi podzakonski akt kojim se preciznije regulišu finansiranje i način vršenja istraživanja, razvoja i unapređenja sistema javnih nabavki na prijedlog Agencije.

Član 37

(Prethodno informaciono obavještenje)

(1) Ugovorni organ može u prethodnom informacionom obavještenju objaviti:

a) prilikom nabavke robe - ukupnu procijenjenu vrijednost ugovora ili okvirnih sporazuma po grupama proizvoda koje ugovorni organ namjerava da dodijeli u sljedećih 12 mjeseci. Grupe proizvoda ugovorni organ utvrđuje u skladu sa oznakama iz Jedinstvenog rječnika javne nabavke;

b) prilikom nabavke usluga - ukupnu procijenjenu vrijednost ugovora ili okvirnih sporazuma koje ugovorni organ namjerava da dodijeli u sljedećih 12 mjeseci;

c) prilikom nabavke radova - bitna obilježja ugovora ili okvirnih sporazuma koje ugovorni organ namjerava da dodijeli.

(2) Obavještenje iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana objavljuje se početku kalendarske godine.

(3) Obavještenje navedeno u stavu (1) tački c) ovog člana objavljuje se odmah nakon donošenja odluke kojom se odobravaju planirani ugovori o radovima ili okvirni sporazumi koje ugovorni organ namjerava da dodijeli.

Član 38

(Korišćenje Jedinственог rječnika javne nabavke - JRJN)

(1) Ugovorni organ obavezan je da se u obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji, prilikom opisa predmeta nabavke, pozove na oznake i nazive iz Jedinственог rječnika javne nabavke (u daljem tekstu: JRJN).

(2) JRJN i uslove njegove primjene, na predlog Agencije, propisuje Savjet ministara BiH posebnom odlukom.

Odjeljak F. Rokovi

Član 39

(Način određivanja rokova)

(1) Ugovorni organ dužan je da odredi vremenske rokove za prijem zahtjeva za učešće i ponuda, uzimajući u obzir složenost predmeta nabavke i vrijeme potrebno za pripremu zahtjeva za učešće i ponuda, koji ne mogu biti kraći od vremenskih rokova utvrđenih ovim zakonom.

(2) Rok za prijem ponuda u otvorenom postupku, odnosno zahtjeva za učešće u ograničenom postupku, pregovaračkom postupku sa objavom obavještenja i takmičarskom dijalogu računa se od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portalu javnih nabavki. Rok za prijem ponuda u ograničenom i pregovaračkom postupku sa objavom i bez objave obavještenja računa se od dana upućivanja poziva za dostavu ponuda kvalifikovanim kandidatima.

(3) *(brisano)*

Član 40

(Redovni rokovi za podnošenje zahtjeva za učešće i ponuda)

(1) Ugovorni organ dužan je da u otvorenom postupku za vrijednosni razred iz člana 14. st. (2) i (3) ovog zakona utvrdi minimalni rok za prijem ponuda od 45 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portalu javnih nabavki.

(2) U slučaju ograničenog postupka, pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja o nabavci i takmičarskog dijaloga za vrijednosne razrede iz člana 14. st. (2) i (3) ovog zakona ugovorni organ dužan je da utvrdi:

a) minimalni vremenski rok za prijem zahtjeva za učešće ne kraći od 30 dana od dana slanja na objavu obavještenja na portalu javnih nabavki; i

b) u slučaju ograničenog postupka, minimalni vremenski rok za prijem ponuda ne kraći od 35 dana od dana upućivanja poziva kvalifikovanim kandidatima za dostavljanje ponuda.

(3) U otvorenom postupku nabavke za vrijednosni razred iz člana 14. stav (4) ovog zakona, rok za prijem ponuda ne može biti kraći od 20 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portalu javnih nabavki.

(4) U ograničenom postupku, pregovaračkom postupku sa objavom obavještenja i takmičarskom dijalogu, za vrijednosni razred iz člana 14. stav (4) ovog zakona, rok za prijem zahtjeva za učešće ne može biti kraći od 15 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portalu javnih nabavki, a rok za prijem ponuda u ograničenom postupku ne može biti kraći od 15 dana od dana upućivanja zahtjeva za dostavljanje ponuda.

Član 41

(Skrraćeni rokovi za podnošenje ponuda)

(1) Ako je ugovorni organ objavio prethodno informaciono obavještenje, može utvrditi:

a) rok za prijem ponuda iz člana 40. stav (1) i stav (2) tačka b) ovog zakona koji nije kraći od 25 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portalu javnih nabavki u otvorenom postupku, odnosno upućivanja poziva kvalifikovanim kandidatima za dostavljanje ponuda u ograničenom postupku; i

b) rok za prijem ponuda iz člana 40. st. (3) i (4) ovog zakona koji nije kraći od 13 dana od dana slanja na objavu obavještenja o nabavci na portalu javnih nabavki u otvorenom postupku, odnosno upućivanja poziva kvalifikovanim kandidatima za dostavu ponuda u ograničenom postupku.

(2) Ugovorni organ smije koristiti skraćene rokove iz stava (1) ovog člana pod uslovom:

a) da su u prethodnom informacionom obavještenju bile poznate u trenutku objavljivanja prethodnog informacionog obavještenja; i

b) da je prethodno informaciono obavještenje poslano na objavljivanje najmanje 52 dana, ali najviše 12 mjeseci prije dana slanja obavještenja o nabavci na portalu javnih nabavki.

(3) (brisano)

Član 42

(Ostali rokovi)

Ostale rokove u pregovaračkom postupku sa objavom i bez objave obavještenja, takmičarskom dijalogu i u konkursu za izradu idejnog rješenja definiše ugovorni organ na način da kandidati/ponuđači na koje se ti rokovi odnose imaju dovoljno vremena za preduzimanje odgovarajućih radnji i pripremu ponuda, u zavisnosti od složenosti predmeta nabavke.

Član 43

(Računanje rokova)

Na rokove koji nisu posebno definisani ovim zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku.

GLAVA II - SPROVOĐENJE POSTUPKA JAVNE NABAVKE

Odjeljak A. Kvalifikacija kandidata i ponuđača

Član 44

(Provjera kvalifikacija kandidata ili ponuđača)

(1) Ugovorni organ provjerava i ocjenjuje da li je kandidat/ponuđač pouzdan i sposoban da izvrši ugovor, u skladu sa uslovima utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.

(2) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji definiše uslove za kvalifikaciju na način da utvrdi minimum zahtjeva za kvalifikaciju kandidata/ponuđača u pogledu njihove lične sposobnosti, ekonomskog i finansijskog stanja, te njihove tehničke i/ili profesionalne sposobnosti.

(3) Minimum kvalifikacionih uslova koje ugovorni organ odredi za kandidate/ponuđače, kao i dokumenti koji su potrebni za njihovo dokazivanje obavezno treba da budu srazmjerni predmetu javne nabavke i u skladu s njim. Postavljeni uslovi ne smiju imati ograničavajući karakter na konkurenciju i moraju biti jasni i precizni.

(4) Ugovorni organ od kandidata/ponuđača zahtijeva samo one dokaze koji su neophodni da bi se utvrdilo da li kandidat/ponuđač zadovoljava kvalifikacione uslove koje je postavio ugovorni organ.

(5) Ugovornom organu nije dozvoljeno da odbije zahtjev za učešće ili ponudu isključivo na osnovu toga što su podneseni ili od pravnog ili od fizičkog lica iz člana 2. stav (1) tačka c) ovog zakona ili grupe kandidata/ponuđača.

(6) Samo onim kandidatima/ponuđačima čije kvalifikacije zadovoljavaju uslove utvrđene u tenderskoj dokumentaciji dozvoljeno je da nastave postupak javne nabavke.

(7) Provjera kvalifikacije kandidata/ponuđača elektronskim putem uređuje se podzakonskim aktom koji donosi Savjet ministara BiH najkasnije u roku od jedne godine od početka primjene ovog zakona, a nakon sticanja uslova u jednom ili više nadležnih organa u kojima se vode baze podataka koje se odnose na privredne subjekte.

Član 45

(Lična sposobnost)

(1) Ugovorni organ, izuzev u slučajevima iz člana 21. stav (1) tačka d) i člana 22. stav (1) tačka d) ovog zakona dužan je da odbaci zahtjev za učešće ili ponudu ako kandidat/ponuđač:

a) je u krivičnom postupku osuđen pravosnažnom presudom za krivična djela organizovanog kriminala, korupciju, prevaru ili pranje novca, u skladu sa važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registrovan;

b) je pod stečajem ili je predmet stečajnog postupka, osim u slučaju postojanja važeće odluke o potvrdi stečajnog plana ili je predmet postupka likvidacije, odnosno u postupku je obustavljanja poslovne djelatnosti, u skladu sa važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registrovan;

c) nije ispunio obaveze u vezi sa plaćanjem penzionog i invalidskog osiguranja i zdravstvenog osiguranja, u skladu sa važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili propisima zemlje u kojoj je registrovan;

d) nije ispunio obaveze u vezi sa plaćanjem direktnih i indirektnih poreza, u skladu sa važećim propisima u Bosni i Hercegovini ili zemlji u kojoj je registrovan.

(2) Kandidat/ponuđač kojem bude dodijeljen ugovor obavezan je da dostavi sljedeće dokumente kojima će potvrditi da se slučajevi navedeni u stavu (1) ovog člana ne odnose na njega:

a) uvjerenje nadležnog suda kojim dokazuje da u krivičnom postupku nije izrečena pravosnažna presuda kojom je osuđen za krivično djelo učešća u kriminalnoj organizaciji, za korupciju, prevaru ili pranje novca;

b) uvjerenje nadležnog suda ili organa uprave kod kojeg je registrovan kandidat/ponuđač kojim se potvrđuje da nije pod stečajem niti je predmet stečajnog postupka, da nije predmet postupka likvidacije, odnosno da nije u postupku obustavljanja poslovne djelatnosti;

c) uvjerenja nadležnih institucija kojim se potvrđuje da je kandidat/ponuđač izmirio dospjele obaveze, a koje se odnose na doprinose za penzijsko i invalidsko osiguranje i zdravstveno osiguranje;

d) uvjerenja od nadležnih institucija da je kandidat/ponuđač izmirio dospjele obaveze u vezi sa plaćanjem direktnih i indirektnih poreza.

(3) Kao dokaz za ispunjavanje uslova iz stava (2) tač. c) i d) ovog člana, prihvata se i sporazum ponuđača sa nadležnim poreskim institucijama o reprogramiranom, odnosno odloženom plaćanju obaveza ponuđača po osnovu poreza i doprinosa i indirektnih poreza, uz potvrdu poreskih organa da ponuđač u predviđenoj dinamici izmiruje svoje reprogramirane obaveze.

(4) Kandidat/ponuđač, u svrhu dokaza o ispunjavanju uslova iz stava (1) ovog člana, dužan je da dostavi izjavu ovjerenu kod nadležnog organa, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

(5) Ugovorni organ može na period od 12 mjeseci isključiti iz učešća u postupku nabavke kandidata/ponuđača koji se nađe u bilo kojoj od sljedećih situacija:

a) ako ima dokaz da je kandidat/ponuđač sklopio sporazum sa drugim kandidatom/ponuđačem kojem je cilj narušavanje tržišne konkurencije;

b) ako ugovorni organ može dokazati odgovarajućim dokaznim sredstvima da je ponuđač kriv za teški profesionalni propust koji dovodi u pitanje njegov integritet;

c) ako se utvrde značajni nedostaci tokom sprovođenja prethodnog javnog ugovora ili prethodnog ugovora sa sektorskim ugovornim organom čija je posljedica bila prijevremeni raskid tog prethodnog ugovora, naknada štete ili druga slična sankcija;

d) ako je kandidat/ponuđač lažno prikazao činjenice pri dostavljanju podataka potrebnih za provjeru kvalifikacionih i/ili kriterijuma za dodjelu ugovora, ako je prikrrio takve informacije ili nije u stanju da priloži prpratne dokumente;

e) ako se sukob interesa u smislu člana 52. ovog zakona ne može ukloniti drugim, manje drastičnim mjerama.

(6) Rok od 12 mjeseci računa se od dana donošenja odluke nadležnog organa iz stava (5) ovog člana zakona.

(7) Kandidat/ponuđač kod kojeg su ostvarene osnove za isključenje iz člana 45. stav (5) ovog zakona može ugovornom organu dostaviti dokaze o mjerama koje je preduzeo kako bi dokazao svoju pouzdanost bez obzira na postojanje relevantne osnove za isključenje. Preduzimanje mjera iz ovog stava kandidat/ponuđač dokazuje:

a) plaćanjem naknade štete ili preduzimanjem drugih odgovarajućih mjera s ciljem plaćanja naknade štete prouzrokovane krivičnim djelom ili propustom;

b) aktivnom saradnjom sa nadležnim istražnim organima radi potpunog razjašnjenja činjenica i okolnosti u vezi sa krivičnim djelom ili propustom;

c) odgovarajućim tehničkim, organizacionim i kadrovskim mjerama radi sprečavanja daljih krivičnih djela ili propusta.

(8) Mjere koje je preduzeo kandidat/ponuđač ocjenjuju se uzimajući u obzir težinu i posebne okolnosti djela ili propusta te je obavezan obrazložiti razloge prihvatanja ili neprihvatanja mjera. Ugovorni organ neće isključiti kandidata/ponuđača iz postupka javne nabavke ako je ocijenjeno da su preduzete mjere primjerene.

(9) Kandidat/ponuđač kojem je pravosnažnom presudom određena zabrana učestvovanja u postupcima javne nabavke na određeno vrijeme nema pravo korišćenja mogućnosti iz stava (7) ovog člana do isteka roka zabrane u državi u kojoj je presuda na snazi.

(10) Ako ugovorni organ ima sumnje o postojanju okolnosti koje su navedene u st. (1) i (4) ovog člana, može se obratiti nadležnim organima s ciljem pribavljanja potrebnih informacija u predmetnom postupku.

(11) Ugovorni organ je dužan da u tenderskoj dokumentaciji definiše dokumente koje zahtijeva od kandidata/ponuđača koji, kao fizičko lice registrovano za obavljanje predmetne djelatnosti, dostavlja uz ponudu, a koji su dokazi o ispunjavanju

uslova iz ovog člana.

(12) Za kandidate/ponuđače čije je sjedište izvan Bosne i Hercegovine ne traži se posebna nadovjera dokumenata koji se zahtijevaju u stavu (2) ovog člana.

(13) U postupku tendera za izradu idejnog rješenja, od fizičkog lica se traži samo uvjerenje nadležnog suda kojim dokazuje da u krivičnom postupku nije izrečena pravosnažna presuda kojom je osuđeno za krivično djelo učešća u kriminalnoj organizaciji, za korupciju, prevaru ili pranje novca.

Član 46

(Sposobnost obavljanja profesionalne djelatnosti)

(1) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji može od kandidata / ponuđača zahtijevati da dokažu svoju registraciju u odgovarajućim profesionalnim ili drugim registrima zemlje u kojoj su registrovani ili da obezbijede posebnu izjavu ili potvrdu nadležnog organa kojom se dokazuje njihovo pravo da obavljaju profesionalnu djelatnost, koja je u vezi sa predmetom nabavke.

(2) Dokumenti iz stava (1) ovog člana priznaju se na teritoriji Bosne i Hercegovine, bez obzira na kojem nivou vlasti su izdati.

Član 47

(Ekonomska i finansijska sposobnost)

(1) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji može utvrditi minimalne uslove u pogledu ekonomske i finansijske sposobnosti kandidata/ponuđača, kao i dokaze koji se zahtijevaju, a koji mogu biti:

a) odgovarajući dokument koji izdaje banka ili druga finansijska institucija, a kojim se dokazuje ekonomsko-finansijska sposobnost u pogledu činjenica koje se mogu dokazati iz dokumenata koje izdaje banka ili druga finansijska institucija u skladu sa pozitivnim propisima;

b) garancija za pokriće osiguranja od odgovornosti za realizaciju predmetnog ugovora iz oblasti njegove registrovane djelatnosti;

c) poslovni bilansi ili izvodi iz poslovnih bilansa, za period ne duži od posljednje tri finansijske godine, ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja u predmetnom segmentu, ako je ponuđač odnosno kandidat registrovan, odnosno počeo sa radom prije manje od tri godine, ukoliko je objavljivanje poslovnog bilansa zakonska obaveza u zemlji u kojoj je kandidat/ponuđač registrovan; u slučaju kada ne postoji zakonska obaveza u zemlji u kojoj je kandidat/ponuđač registrovan, dužan je da dostavi izjavu ovjerenu od nadležnog organa;

d) izjava o ukupnom prometu kandidata/ponuđača i, kada je to primjereno, o prometu u segmentu poslovanja koji je predmet ugovora, za period ne duži od tri posljednje finansijske godine, ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registrovan, odnosno počeo sa radom prije manje od tri godine; izjava koja se prilaže ovjerava se kod nadležnog organa.

(2) Ugovorni organ, ukoliko zahtijeva jedan ili više dokumenata iz stava (1) ovog člana, dužan je da u tenderskoj dokumentaciji jasno i precizno definiše dokaze koje je kandidat/ponuđač dužan da dostavi u svrhu dokazivanja ekonomske i finansijske sposobnosti.

(3) Kandidat/ponuđač može, gdje je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji ima s njima. U tom slučaju mora dokazati ugovornom organu da će na raspolaganju imati potrebne resurse. Pod istim uslovima, grupa kandidata/ponuđača može se osloniti na kapacitete učesnika grupe ili drugih privrednih subjekata.

(4) Dokumenti navedeni u stavu (1) ovog člana dostavljaju se kao obične kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava kandidat/ponuđač, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom.

Član 48

(Opšti uslovi za tehničku i profesionalnu sposobnost)

(1) Ugovorni organ može, zavisno od vrste, količine ili obima, ili namjene predmeta nabavke, zahtijevati dokaze koji se odnose na tehničku i profesionalnu sposobnost.

(2) Ako ugovorni organ zahtijeva dokaz o uredno izvršenim ugovorima, taj dokaz se podnosi u formi spiska izvršenih ugovora uz potvrdu o njihovoj realizaciji koju daje druga ugovorna strana. U slučaju da se takva potvrda iz objektivnih razloga ne može dobiti od ugovorne strane koja nije ugovorni organ, važi izjava privrednog subjekta o uredno izvršenim ugovorima, uz predočavanje dokaza o učinjenim pokušajima da se takve potvrde obezbijede.

(3) Potvrda o uredno izvršenim ugovorima mora sadržavati sljedeće podatke:

- a) naziv i sjedište ugovornih strana ili privrednih subjekata;
- b) predmet ugovora;
- c) vrijednost ugovora;
- d) vrijeme i mjesto izvršenja ugovora;
- e) navode o uredno izvršenim ugovorima.

(4) Kandidat/ponuđač može, gdje je to odgovarajuće i za određeni ugovor, u ponudi naznačiti da raspolaže kapacitetima drugih subjekata, bez obzira na pravnu prirodu odnosa koji ima s njima. U tom slučaju mora dokazati ugovornom organu da će na raspolaganju imati potrebne resurse. Pod istim uslovima, grupa ponuđača može se osloniti na kapacitete učesnika grupe ili drugih privrednih subjekata.

(5) Ugovorni organ može tražiti od kandidata/ponuđača da pismeno pojasne dostavljene reference.

(6) Ako se u tenderskoj dokumentaciji zahtijeva obezbjeđenje certifikata koje izdaju nezavisna tijela, a kojima se potvrđuje da kandidat/ponuđač zadovoljava određene standarde obezbjeđenja kvaliteta, ugovorni organ dužan je da se pozove na sisteme obezbjeđenja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu s evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata. Ugovorni organ dužan je da prihvati i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama obezbjeđenja kvaliteta od kandidata/ponuđača koji nemaju pristupa takvim certifikatima.

(7) Ugovorni organ, ako zahtijeva jedan ili više dokumenata kojim kandidat/ponuđač dokazuje tehničku i profesionalnu sposobnost, dužan je da u tenderskoj dokumentaciji jasno i precizno definiše te zahtjeve.

Član 49

(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke robe)

U postupku javne nabavke robe, ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, i to:

- a) spisak izvršenih ugovora u skladu sa članom 48. stav (2) ovog zakona, a koji su u vezi sa predmetnom nabavkom, za period ne duži od tri godine, ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registrovan, odnosno počeo da radi prije manje od tri godine;
- b) opis tehničke opremljenosti i osposobljenosti kandidata/ponuđača, mjere za obezbjeđenje kvaliteta i njegovu opremljenost i osposobljenost za ispitivanja i istraživanja;
- c) navode o angažovanom tehničkom osoblju i tehničkim organima, za poslove postavljanja i instalacije robe koja se nabavlja, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuđača;
- d) uzorke, opise i/ili fotografije robe koja je predmet isporuke, a čiju vjerodostojnost je kandidat/ponuđač obavezan da potvrdi ako to ugovorni organ zahtijeva;
- e) uvjerenje koje izdaje nadležna institucija ili agencija za kontrolu kvaliteta, a kojim se potvrđuje da na odgovarajući način tačno označena roba odgovara određenim specifikacijama ili normama;
- f) potvrdu kandidata/ponuđača o prihvatanju postupka kontrole robe složenije vrste ili robe koja izuzetno treba da služi nekoj posebnoj svrsi, koju sprovodi ugovorni organ ili u njegovo ime nadležni organ zemlje sjedišta privrednog subjekta, a koja se odnosi na proizvodne kapacitete privrednog subjekta i, ako je potrebno, na način izrade studija i istraživanja, te mjere za kontrolu kvaliteta koje koristi privredni subjekt.

Član 50

(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke usluga)

(1) U postupku javne nabavke usluga, ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, i to:

- a) spisak izvršenih ugovora u skladu sa članom 48. stav (2) ovog zakona, a koji su u vezi sa predmetnom nabavkom, za period ne duži od tri godine, ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registrovan, odnosno počeo sa radom prije manje od tri godine;
- b) obrazovne i profesionalne kvalifikacije pružaoca usluga i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, i naročito kvalifikacije lica koja su odgovorna za pružanje konkretnih usluga;
- c) izjavu o angažovanom tehničkom osoblju ili tehničkim organima, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuđača;

- d) izjavu pružaoca usluga o prosječnom godišnjem broju zaposlenih i o broju rukovodećeg osoblja u posljednje tri godine;
- e) izjavu o tehničkoj opremljenosti i osposobljenosti i mjerama kojima raspolaže pružalac usluga za izvršenje konkretnih usluga i obezbjeđenje kvaliteta;
- f) potvrdu kandidata/ponuđača o prihvatanju postupka kontrole usluga složenije vrste ili usluge koja izuzetno treba da služi nekoj posebnoj svrsi, koju sprovodi ugovorni organ ili u njegovo ime nadležni organ zemlje sjedišta privrednog subjekta, a koja se odnosi na proizvodne kapacitete privrednog subjekta i, ako je potrebno, na način izrade studija i istraživanja, te mjere za kontrolu kvalitete koje koristi privredni subjekat;
- g) izjavu kandidata/ponuđača da prihvata preduzimanje mjera za upravljanje zaštitom životne sredine i mjera energetske efikasnosti koje će privredni subjekat primjenjivati prilikom pružanja usluga.

(2) U slučaju ograničenog postupka, pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja, pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci i takmičarskom dijalogu dokumenti navedeni u stavu (1) tač. c), d) e) i f) ovog člana dostavljaju se kao obične kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava kandidat/ponuđač, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom koji donosi Savjet ministara BiH, najkasnije u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 51

(Tehnička i profesionalna sposobnost u postupku nabavke radova)

- (1) U postupku javne nabavke radova, ugovorni organ može zahtijevati jedan ili više dokaza o tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti kandidata/ponuđača, i to:
- a) spisak izvršenih ugovora u skladu sa članom 48. stav (2) ovog zakona, a koji su u vezi sa predmetnom nabavkom, za period ne duži od pet godina, ili od datuma registracije, odnosno početka poslovanja, ako je kandidat/ponuđač registrovan, odnosno počeo da radi prije manje od pet godina;
- b) obrazovne i profesionalne kvalifikacije izvođača radova i/ili kvalifikacije njegovog rukovodećeg osoblja, i naročito kvalifikacije lica koja su odgovorna za izvođenje konkretnih radova;
- c) izjavu o angažovanom tehničkom osoblju ili tehničkim organima, naročito onom osoblju koje je angažovano za poslove nadzora i kontrole kvaliteta, a za koje se ne može zahtijevati da su zaposleni kod kandidata/ponuđača;
- d) izjavu izvođača radova o prosječnom godišnjem broju zaposlenih i broju rukovodećeg osoblja u posljednje tri godine;
- e) potvrdu o građevinskim mašinama i tehničkoj opremi kojom izvođač raspolaže u svrhu izvršenja ugovora;
- f) izjavu kandidata/ponuđača da prihvata preduzimanje mjera za upravljanje zaštitom životne sredine i mjera energetske efikasnosti koje će privredni subjekat primjenjivati prilikom izvođenja radova.

(2) U slučaju ograničenog postupka, pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja, pregovaračkog postupka bez objave obavještenja o nabavci i takmičarskom dijalogu dokumenti navedeni u stavu (1) tač. c), d) i f) ovog člana dostavljaju se kao obične kopije zajedno sa izjavom koju ovjerava kandidat/ponuđač, u formi i na način koji propisuje Agencija podzakonskim aktom koji donosi Savjet ministara BiH, najkasnije u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 52

(Diskvalifikacija po osnovu sukoba interesa ili korupcije)

- (1) Ugovorni organ preduzima odgovarajuće mjere kako bi efikasno spriječio, prepoznao i uklonio sukobe interesa u vezi sa postupkom javne nabavke, a radi izbjegavanja narušavanja tržišnog takmičenja i osiguranja jednakog postupanja prema svim privrednim subjektima.
- (2) Sukob interesa između ugovornog organa i privrednog subjekta obuhvata situacije kada predstavnici ugovornog organa, koji su uključeni u sprovođenje postupka javne nabavke ili mogu uticati na rezultat tog postupka, imaju, direktno ili indirektno, finansijski, privredni ili bilo koji drugi lični interes koji bi se mogao smatrati štetnim za njihovu nepristranost i nezavisnost u okviru postupka, a naročito:
- a) ako predstavnik ugovornog organa istovremeno obavlja upravljačke poslove u privrednom subjektu, ili
- b) ako je predstavnik ugovornog organa vlasnik poslovnog udjela, dionica odnosno drugih prava na osnovu kojih učestvuje u upravljanju, odnosno u kapitalu tog privrednog subjekta sa više od 0,5%.
- (3) Predstavnikom ugovornog organa u smislu ovoga člana smatra se:
- a) rukovodilac, te član upravnog, upravljačkog i nadzornog organa ugovornog organa;

b) član komisije za javnu nabavku;

c) drugo lice koje je uključeno u sprovođenje ili koje može uticati na odlučivanje ugovornog organa u postupku javne nabavke.

(4) Odredba stava (1) ovog člana na odgovarajući način se primjenjuje na srodnike po krvi u pravoj liniji ili u pobočnoj liniji do trećeg stepena, srodnike po tazbini do drugog stepena, bračnog ili vanbračnog druga, bez obzira na to da li je brak prestao, te usvojioce i usvojenike (u daljem tekstu: povezane osobe) prestavnika ugovornog organa iz stava (3) ovog člana.

(5) Prenos udjela u vlasništvu na drugo lice ili posebni organ (povjerenika-punomoćnika) koje će kao povjerenik u ostvarivanju članskih prava i udjela u društvu djelovati u svoje ime, a za račun predstavnika ugovornog organa u skladu sa posebnim propisima o sprečavanju sukoba interesa, ne utiče na sukob interesa u smislu st. od (1) do (4) ovog člana.

(6) Predstavnik ugovornog organa potpisuje izjavu o postojanju ili nepostojanju sukoba interesa, te je dužan ažurirati je, bez odgađanja, ako nastupe promjene.

(7) Ugovorni organ, na osnovu izjava svojih predstavnika:

a) na svojim internet stranicama objavljuje spisak privrednih subjekata s kojima je predstavnik ugovornog organa, ili s njim povezana lica, u sukobu interesa ili obavještava da takvi subjekti ne postoje, te spisak ažuriraju bez odgađanja ako nastupe promjene;

b) u tenderskoj dokumentaciji o nabavci za pojedini postupak javne nabavke navodi spisak privrednih subjekata s kojima je predstavnik ugovornog organa u sukobu interesa ili navodi da takvi subjekti ne postoje.

(8) Ako ugovorni organ nema sopstvene internet stranice, popis objavljuje na internet stranici osnivača.

(9) Predstavnik ugovornog organa iz stava (3) tač. b) i c) ovog člana obavezan je da se odmah po saznanju o postojanju sukoba interesa izuzme iz postupka javne nabavke i o tome obavijesti rukovodioca ugovornog organa.

(10) Svaki kandidat/ponuđač dužan je da uz ponudu dostavi i posebnu pisanu izjavu ovjerenu kod nadležnog organa da nije nudio mito niti učestvovao u bilo kakvim radnjama koje za cilj imaju korupciju u predmetnoj javnoj nabavci.

(11) Ugovor o javnoj nabavci sklopljen suprotno odredbama ovog člana je ništavan.

(12) U postupku javne nabavke ponuđači su dužni da podnesu svoju ponudu bez narušavanja tržišne konkurencije u smislu zabranjenih dogovora sa drugim ponuđačima. Za postupke zaštite tržišne konkurencije nadležan je Konkurencijski savjet Bosne i Hercegovine. U slučaju postojanja osnovu sumnje da se u postupku javne nabavke narušava tržišna konkurencija, zahtjev za pokretanje postupka pred Konkurencijskim savjetom Bosne i Hercegovine može podnijeti svako privredno ili fizičko lice koje za to ima pravni ili ekonomski interes, privredne komore, udruženja poslodavaca ili privrednika, udruženja potrošača i organi izvršne vlasti.

Odjeljak B. Tenderska dokumentacija

Član 53

(Neophodne informacije)

(1) Ugovorni organ dužan je da pripremi tendersku dokumentaciju u skladu sa odredbama ovog zakona i podzakonskim aktima. U tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi.

(2) Tenderska dokumentacija se objavljuje na portalu javnih nabavki.

(3) Tenderska dokumentacija sadrži minimalno sljedeće informacije:

a) naziv i adresu ugovornog organa, te osobu za kontakt od koje kandidati/ponuđači mogu tražiti informacije ili pojašnjenje;

b) izabrani postupak dodjele ugovora i podatak o tome da li se predviđa zaključivanje okvirnog sporazuma;

c) opis robe, usluga ili radova, te navođenje oznake i naziva iz JRJN-a;

d) količinske specifikacije za robu ili opis posla ili zadatka za usluge i radove i tehničke specifikacije;

e) mjesto isporuke robe ili izvršenja usluge ili izvođenja radova;

f) naznaku mogućnosti za podnošenje ponuda po lotovima;

g) rokove za isporuke robe; izvršenje usluga; izvođenje radova;

h) navođenje mogućnosti za podnošenje alternativnih ponuda i minimalnih zahtjeva koji moraju biti ispunjeni u slučaju alternativnih ponuda;

i) minimalne uslove za kvalifikaciju kandidata, odnosno ponuđača, kao i dokaze na osnovu kojih se vrši ocjena;

j) kriterijum za dodjelu ugovora utvrđen kao "ekonomski najpovoljnija ponuda" sa potkriterijumima ili "najniža cijena";

k) period važenja ponuda;

l) garanciju za ozbiljnost ponude, garanciju za dobro izvršenje posla i svako drugo traženo obezbjeđenje za privremena plaćanja;

m) mjesto, datum i vrijeme za prijem zahtjeva za učešće, odnosno ponuda;

n) mjesto, datum i vrijeme otvaranja ponuda;

o) informaciju o kalkulaciji cijene, ako je primjenjivo;

p) zahtjev u pogledu upotrebe jezika;

r) nacrt ugovora ili osnovne elemente ugovora;

s) procijenjena vrijednost javne nabavke.

(4) Tenderska dokumentacija se priprema u skladu sa modelima standardne tenderske dokumentacije, koje propisuje Agencija.

(5) Prilikom pripreme tenderske dokumentacije, ugovorni organ dužan je da poštuje principe jednakog tretmana i nediskriminacije kandidata/ponuđača. Ugovorni organ ne smije da koristi savjete bilo kojeg lica koje može da ima bilo kakav direktni ili indirektni interes za ishod postupka dodjele ugovora, ako je vjerovatno da to može uticati na stvarnu konkurenciju za predmetni ugovor.

(6) Ugovorni organ može napraviti izmjene i dopune tenderske dokumentacije pod uslovom da se one dostave zainteresovanim kandidatima/ponuđačima istog dana, a najkasnije pet dana prije isteka utvrđenog roka za prijem zahtjeva za učešće ili ponuda. U slučaju da takve izmjene podrazumijevaju suštinsku promjenu predmeta nabavke, ugovorni organ će produžiti rok za prijem zahtjeva za učešće ili ponuda u zavisnosti od složenosti predmeta nabavke. Rok za produženje ne može biti kraći od sedam dana.

Član 54

(Tehničke specifikacije)

(1) Tehničke specifikacije moraju svim kandidatima/ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju. Tehničke specifikacije će uključivati, kad god je to moguće, kriterijum pristupačnosti za osobe sa invaliditetom ili kriterijum dizajna za sve korisnike.

(2) Tehničke specifikacije, uz poštovanje obaveznih bosanskohercegovačkih tehničkih pravila, određuju se:

a) pozivanjem na tehničke specifikacije i, uz uvažavanje sljedećeg redoslijeda, na bosanskohercegovačke standarde kojima se preuzimaju evropski standardi, evropska tehnička odobrenja, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodni standardi, druge tehničke referentne sisteme koje su uspostavila evropska tijela za standardizaciju ili, ako oni ne postoje, na bosanskohercegovačke standarde, bosanskohercegovačka tehnička odobrenja ili bosanskohercegovačke tehničke specifikacije koje se odnose na projektovanje, izračun i izvođenje radova te upotrebu proizvoda, pri čemu svaka uputa mora biti označena riječima "ili ekvivalent"; ili

b) u formi izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva koji mogu uključivati ekološke elemente i elemente energetske efikasnosti; ili

c) u formi izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva iz stava (2) tačka b) ovog člana, uz poziv na tehničke specifikacije iz stava (2) tačka a) ovog člana kao sredstvo za pretpostavku usklađenosti sa izvedbenim ili funkcionalnim zahtjevima; ili

d) pozivanjem na tehničke specifikacije iz stava (2) tačka a) ovog člana u pogledu određenih obilježja i pozivanjem na izvedbene ili funkcionalne zahtjeve iz stava (2) tačke b) ovog člana u pogledu drugih obilježja.

(3) Ako se tehničke specifikacije odrede u skladu sa stavom (2) tačka a) ovog člana, ugovorni organ ne smije odbiti ponudu s obrazloženjem da ponuđena roba i usluge ne odgovaraju specifikacijama koje je on naveo, ako ponuđač odgovarajućim sredstvima (tehnički dosije, izvještaj o testiranju koje je obavilo ovlašćeno tijelo i drugi slični dokumenti izdati od nadležnih institucija) u svojoj ponudi dokaže da rješenja koja je on u ponudi predložio u jednakoj mjeri odgovaraju tehničkim specifikacijama na koje se poziva.

(4) Ako se tehničke specifikacije odrede u formi izvedbenih ili funkcionalnih zahtjeva u skladu sa stavom (2) tačke b) ovog člana, ugovorni organ ne smije odbiti ponudu koja odgovara bosanskohercegovačkom standardu kojim se preuzima

evropski standard, ili evropskom tehničkom odobrenju, zajedničkoj tehničkoj specifikaciji, međunarodnom standardu ili tehničkom sistemu standarda koji je izradilo evropsko tijelo za standardizaciju, ako se te specifikacije odnose na izvedbene ili funkcionalne zahtjeve koje ugovorni organ zahtijeva. Ponuđač mora u svojoj ponudi odgovarajućim sredstvima dokazati da ponuđena roba, usluge ili radovi koji odgovaraju standardu odgovaraju izvedbenim ili funkcionalnim zahtjevima ugovornog organa.

(5) Ovlašćeno tijelo za ocjenjivanje usklađenosti u smislu ovog člana je nezavisna laboratorija, tijelo koje će potvrditi usklađenost, nadzorno ili drugo tijelo koje učestvuje u postupku ocjenjivanja usklađenosti, koje je od organa državne uprave ovlašćeno da sprovodi postupke ocjenjivanja usklađenosti prema odgovarajućim standardima kojima se preuzimaju evropski standardi. Ugovorni organ će prihvatiti certifikate koje su izdala ovlašćena tijela u drugim državama, ako su izdati u skladu sa međunarodnim ugovorima koje je zaključila Bosna i Hercegovina.

(6) Odgovarajućim sredstvom, u smislu ovog člana, smatraju se tehnički dosijei koje izrađuje proizvođač ili izvještaj o ispitivanju koje sastavlja ovlašćeno tijelo za ocjenjivanje usklađenosti.

(7) Ako su ekološki zahtjevi za predmet nabavke određeni u formi izvedbenih zahtjeva ili funkcionalnih zahtjeva u skladu sa stavom (2) tačka b) ovog člana, ugovorni organ može se u svrhu opisa predmeta nabavke pozivati na tehničke specifikacije ili njihove dijelove određene evropskim, bosanskohercegovačkim, multinacionalnim ili drugim ekološkim oznakama kvaliteta:

a) ako su specifikacije prikladne za definiciju obilježja robe ili usluga koje su predmet ugovora o javnoj nabavci;

b) ako se zahtjevi postavljeni za ekološku oznaku kvaliteta zasnivaju na informacijama sa naučnom podlogom;

c) ako su ekološke oznake kvaliteta izrađene i donesene u okviru postupka u kojem mogu učestvovati svi zainteresovani kao što su potrošači, proizvođači, trgovci i organizacije za zaštitu životne sredine; te

d) ako je ekološka oznaka kvaliteta dostupna i stoji na raspolaganju svim zainteresovanim.

(8) Ugovorni organ može u tenderskoj dokumentaciji navesti pretpostavku da roba i usluge označene određenom ekološkom oznakom kvaliteta odgovaraju tehničkim specifikacijama utvrđenim u tenderskoj dokumentaciji.

(9) Osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na porijeklo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekte ili određeni proizvodi. Takve napomene dopuštene su samo ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez izuzetka moraju označiti sa dodatkom "ili ekvivalent".

Nepoznavanje predmeta nabavke ne oslobađa ugovorni organ obaveze za definisanje predmeta nabavke na stvarno konkurentskoj osnovi.

(10) Ako se izuzetno objavi poziv za određeni proizvod sa dodatkom "ili ekvivalent", ponuđač mora na za to predviđenim praznim mjestima, prema odgovarajućim stavkama, navesti podatke o proizvodu i tipu odgovarajućeg proizvoda koji nudi te, ako se to traži, i ostale podatke koji se odnose na taj proizvod. Kriterijumi mjerodavni za ocjenjivanje ekvivalentnosti navode se u opisu predmeta nabavke. Ponuđač je dužan da obezbijedi dokaz ekvivalentnosti u smislu ispunjenja zahtjeva vezano za predmet nabavke u skladu sa zahtjevima definisanim u tenderskoj dokumentaciji. Proizvodi koji su u tenderskoj dokumentaciji navedeni kao primjeri smatraju se ponuđenima ako ponuđač ne navede nikakve druge proizvode na predviđenom mjestu.

(11) Ugovorni organ može utvrditi posebne uslove u vezi sa izvršenjem ugovora, pod uslovom da su oni u skladu sa relevantnim propisima u Bosni i Hercegovini i da su navedeni u objavi ili u tehničkim specifikacijama. Uslovi kojima se uređuje izvršenje ugovora mogu se posebno ticati socijalnih i ekoloških pitanja.

Član 55

(brisano)

Član 56

(Pojašnjenja tenderske dokumentacije)

(1) Zainteresovani kandidati/ponuđači mogu, u pisanoj formi, tražiti od ugovornog organa pojašnjenja tenderske dokumentacije blagovremeno, ali najkasnije deset dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda.

(2) Ugovorni organ odgovara na zahtjev za pojašnjenje tenderske dokumentacije putem portala javnih nabavki u roku od tri dana od prijema zahtjeva za pojašnjenje, a najkasnije pet dana prije isteka roka za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda.

(3) Ako odgovor ugovornog organa dovodi do izmjena tenderske dokumentacije, i te izmjene od kandidata/ponuđača zahtijevaju da izvrše znatne izmjene i/ili da prilagode njihove ponude, ugovorni organ dužan je da produži rok za podnošenje zahtjeva za učešće ili ponuda najmanje za sedam dana.

(4) Ako se nakon obezbjeđenja tenderske dokumentacije pokaže da se ponude mogu pripremiti samo nakon posjete mjestu izvođenja usluga ili radova, ili nakon pregleda dokumenata na osnovu kojih je pripremljena tenderska dokumentacija, rokovi za prijem ponuda produžavaju se za najmanje sedam dana, kako bi se omogućilo da se svi ponuđači upoznaju sa svim informacijama koje su neophodne za pripremu ponuda.

(5) *(brisan)*

Odjeljak C. Ponuda

Član 57

(Priprema ponude)

(1) U postupku javne nabavke kandidat/ponuđač se pridržava zahtjeva i uslova iz tenderske dokumentacije.

(2) Ponuđač može prije isteka roka za dostavljanje ponuda svoju ponudu izmijeniti, dopuniti je ili od nje odustati. Ukoliko zbog izmjene ili dopune dođe do promjene ukupne cijene ponude, nova cijena se mora obavezno navesti. Izmjena ili dopuna ponude se dostavlja na isti način kao i ponuda i to u roku koji je naznačen u obavještenju o nabavci i tenderskoj dokumentaciji. U slučaju povlačenja ponude, prije isteka roka za dostavljanje ponuda, ponuđač može pismeno zahtijevati povrat svoje neotvorene ponude.

(3) Svaki ponuđač može podnijeti samo jednu ponudu.

Član 58

(Sadržaj ponude)

(1) Svaka ponuda obavezno sadrži sljedeće elemente:

a) ime i sjedište ponuđača, a za grupu ponuđača podatke o svakom članu grupe ponuđača, kao i jasno određenje člana grupe koji je ovlašćeni predstavnik grupe ponuđača za učešće u postupku javne nabavke, za komunikaciju i za zaključivanje ugovora;

b) dokaz o garanciji, ako se traži;

c) cijenu sa svim elementima koji je čine, kao i potrebnim objašnjenjima, na način kako je definisano u tenderskoj dokumentaciji;

d) dokaze o ličnoj, poslovnoj, finansijskoj, tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti, osim u fazi dostavljanja ponuda u ograničenom, pregovaračkom postupku sa ili bez objave obavještenja i takmičarskom dijalogu, prema zahtjevima iz tenderske dokumentacije;

e) navode da se radi o alternativnoj ponudi, ako je ona dozvoljena;

f) datum ponude;

g) potpis podnosioca ponude ili ovlašćenog lica na osnovu punomoći koja u tom slučaju mora biti priložena u originalu ili ovjerenoj kopiji;

h) ponuda mora biti ovjerena pečatom podnosioca ponude, ako po zakonu države u kojoj je sjedište podnosioca ponude podnosilac ponude ima pečat ili dokaz da po zakonu države u kojoj je sjedište podnosioca ponude podnosilac ponude nema pečat;

i) popis dokumentacije koja je priložena uz ponudu.

(2) Ponuda mora biti čvrsto uvezana i sve strane ponude numerisane (izuzev dokaza o garanciji iz stava (1) tačke b) ovog člana, te štampane literature, brošura, kataloga i sl.).

Član 59

(Alternativna ponuda)

(1) Alternativna ponuda je ponuda kojom ponuđač daje alternativni predlog za predmet javne nabavke. Ugovorni organ obavezan je da u tenderskoj dokumentaciji naznači da li odobrava alternativnu ponudu. Alternativna ponuda je dozvoljena samo onda kada je kriterijum za dodjelu ugovora ekonomski najpovoljnija ponuda. Ako tenderska dokumentacija ne sadrži odredbu kojom se dozvoljava dostavljanje alternativnih ponuda, onda one nisu dozvoljene, i kao takve se odbacuju.

(2) Ugovorni organ dužan je da u tenderskoj dokumentaciji navede minimum zahtjeva koje alternativna ponuda obavezno treba da ispunjava, kao i ostale zahtjeve za njeno podnošenje. Ugovorni organ razmatra samo one alternativne ponude koje ispunjavaju minimum postavljenih zahtjeva i obezbjeđuju realizaciju odgovarajućeg predmeta nabavke.

(3) Ponuđač je dužan da dostavi dokaz da alternativna ponuda u svim elementima zadovoljava minimum postavljenih zahtjeva iz tenderske dokumentacije.

(4) Ugovorni organ koji daje mogućnost podnošenja alternativnih ponuda ne može da odbije alternativnu ponudu samo na osnovu činjenice da bi ona vodila ka promjeni vrste i karaktera ugovora.

Član 60

(Period važenja ponude)

(1) Period važenja ponude određuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji. Period važenja ne može biti kraći od roka navedenog u tenderskoj dokumentaciji, ali ugovorni organ ne može da utvrdi rok kraći od 30 dana. Ako ponuđač u ponudi ne navede period njenog važenja, smatra se da ponuda važi za period naznačen u tenderskoj dokumentaciji.

(2) U periodu važenja ponude, ugovorni organ može zahtijevati od ponuđača da, u pisanoj formi, produži period važenja do određenog roka. Svaki ponuđač ima pravo da odbije takav zahtjev, i u tom slučaju ne gubi pravo na povrat garancije za ozbiljnost ponude.

(3) Ako ponuđač ne odgovori na pismeni zahtjev ugovornog organa u pogledu produženja perioda važenja ponude ili ne pristane da produži rok važenja ponude ili ne obezbijedi produženje garancije za ozbiljnost ponude, smatra se da je ponuđač odbio zahtjev ugovornog organa, te se njegova ponuda ne razmatra u daljem toku postupka.

(4) Ponuđač koji pristane da produži period važenja ponude, i o tome u pisanoj formi obavijesti ugovorni organ, produžava period važenja ponude i dužan je da obezbijedi produženje garancije za ozbiljnost ponude. U periodu produženja važenja ponude, ponuda se ne može mijenjati.

Član 61

(Garancije uz ponudu)

(1) Vrste garancija su:

a) garancija za ozbiljnost ponude je garancija u slučaju da ponuđač odustane od svoje ponude u roku važenja ponude;

b) garancija za uredno izvršenje ugovora je garancija u slučaju da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor ne izvršava svoje obaveze iz ugovora ili ih neuredno izvršava.

(2) Ugovorni organ može zahtijevati da se ponuda garantuje odgovarajućom garancijom za ozbiljnost ponude. Garancija za ozbiljnost ponude ne može se zahtijevati ukoliko je vrijednost nabavke manja od 100.000,00 KM.

(3) U slučaju kada je vrijednost nabavke jednaka ili veća od vrijednosti iz stava (2) ovog člana, garancija za ozbiljnost ponude neće preći 1,5% procijenjene vrijednosti ugovora. Grupa ponuđača dostavlja garanciju koja odgovara traženom iznosu, bez obzira da li je dostavlja jedan član, više ili svi članovi grupe ponuđača.

(4) Ugovorni organ može zahtijevati da se izvršenje ugovora garantuje odgovarajućom garancijom za izvršenje ugovora. Garancija za izvršenje ne može se zahtijevati u iznosu većem od 10% od vrijednosti ugovora. Grupa ponuđača dostavlja garanciju koja odgovara traženom iznosu, bez obzira da li je dostavlja jedan član, više ili svi članovi grupe ponuđača.

(5) Ugovorni organ ne može odbaciti garanciju za ozbiljnost ponude ili garanciju za uredno izvršenje ugovora na osnovu činjenice da garancija nije izdata u Bosni i Hercegovini, pod uslovom da garancija za ozbiljnost ponude i garancija za uredno izvršenje ugovora ispunjavaju uslove postavljene u tenderskoj dokumentaciji.

(6) Forme garancije za ozbiljnost ponude i izvršenje ugovora biće definisane podzakonskim aktom koji donosi Agencija.

Član 62

(Grupa kandidata/ponuđača)

(1) Ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji precizira dokumente koje dostavlja grupa kandidata/ponuđača, odnosno svaki član grupe.

(2) Ugovorni organ ne može zahtijevati da grupa kandidata/ponuđača osnuje novo pravno lice kako bi dostavila zahtjev ili ponudu, ali može poslije izbora od grupe ponuđača zahtijevati određeni pravni oblik u mjeri u kojoj je to potrebno za zadovoljavajuće izvršenje ugovora. Grupa kandidata/ponuđača dužna je da dostavi podatke koje ugovorni organ zahtijeva u tenderskoj dokumentaciji.

(3) Kandidat/ponuđač koji je samostalno podnio zahtjev za učešće, odnosno ponudu, ne može biti član grupe kandidata/ponuđača u istom postupku javne nabavke. Član grupe kandidata/ponuđača ne može biti član druge grupe kandidata/ponuđača u istom postupku javne nabavke.

(4) Grupa kandidata/ponuđača solidarno odgovara za sve obaveze.

Odjeljak A. Evaluacija ponuda

Član 63

(Otvaranje ponuda)

- (1) Ponude se otvaraju na javnom otvaranju ponuda, neposredno nakon isteka roka za prijem ponuda. Ponude primljene nakon isteka roka određenog za prijem ponuda neotvorene se vraćaju ponuđačima.
- (2) Ponude se otvaraju na sjednici komisije za nabavke na dan i vrijeme koji su navedeni u tenderskoj dokumentaciji. Svi ponuđači koji su na vrijeme dostavili ponude ili njihovi ovlašćeni predstavnici, kao i sva druga zainteresovana lica imaju pravo da prisustvuju postupku otvaranja ponuda. Izmjena krajnjeg roka za prijem ponuda utiče na promjenu datuma otvaranja ponuda.
- (3) Koverta otvara predsjedavajući komisije za nabavke na otvorenoj sjednici, ili drugi član komisije, bez obzira na to da li sastanku prisustvuju ponuđači ili njihovi ovlašćeni predstavnici.
- (4) Prilikom otvaranja ponuda prisutnim ponuđačima se saopštava:
- a) naziv ponuđača;
  - b) ukupna cijena navedena u ponudi;
  - c) popust naveden u ponudi koji mora biti posebno iskazan; ukoliko popust nije posebno iskazan, smatra se da nije ni ponuđen;
  - d) potkriterijumi koji se vrednuju u okviru kriterijuma ekonomski najpovoljnije ponude.
- (5) Rezultati postupka javnog otvaranja ponuda unose se u zapisnik, koji obavezno sadrži sve elemente iz stava (4) ovog člana. Formu zapisnika propisuje Agencija podzakonskim aktom.
- (6) Kopija zapisnika o otvaranju ponuda dostavlja se svim ponuđačima odmah ili najkasnije u roku od tri dana od dana otvaranja ponuda.
- (7) Postupak provjere kvalifikacije kandidata, odnosno ponuđača i ocjena ponuda sprovode se na zatvorenim sjednicama komisije za nabavke.

Član 64

(Kriterijumi za dodjelu ugovora)

- (1) Ugovorni organ dodjeljuje ugovor na osnovu jednog od sljedećih kriterijuma:
- a) ekonomski najpovoljnija ponuda; ili
  - b) najniža cijena.
- (2) Ugovorni organ je dužan da kriterijum ekonomski najpovoljnije ponude razradi u tenderskoj dokumentaciji, na način da definiše i detaljno razradi potkriterijume za ocjenu u skladu sa prirodom i svrhom konkretnog predmeta nabavke. Potkriterijumi mogu biti: kvalitet predmeta nabavke, cijena, tehnička sposobnost predmeta nabavke, funkcionalne i ekološke karakteristike, operativni troškovi, ekonomičnost, postprodajni servis i tehnička pomoć, rok isporuke ili rok za izvršenje i sl., uz obavezu da se u tenderskoj dokumentaciji utvrdi precizna metodologija vrednovanja svakog potkriterijuma.
- (3) Uslovi za kvalifikaciju kandidata, odnosno ponuđača iz čl. 45. do 51. ovog zakona ne mogu biti potkriterijumi za ocjenu ponuda.

Član 65

(Ocjena ponuda)

- (1) Ugovorni organ ocjenjuje ponude koje su podnijeli kvalifikovani ponuđači, primjenjujući kriterijum za dodjelu ugovora utvrđen u tenderskoj dokumentaciji.
- (2) Nakon ocjene ponuda, ugovorni organ dužan je da sačini zapisnik o ocjeni ponuda koji sadrži najmanje sljedeće podatke:
- a) naziv ugovornog organa;

b) predmet javne nabavke;

c) naziv ponuđača čije su ponude odbijene i razloge za njihovo odbijanje;

d) dodjelu bodova po potkriterijumima za ocjenu ponuda, ukoliko je kriterijum ekonomski najpovoljnija ponuda, prema metodologiji utvrđenoj u tenderskoj dokumentaciji;

e) rang-listu ocijenjenih ponuda, počev od najuspješnije ka najmanje uspješnoj;

f) naziv ponuđača čija je ponuda ocijenjena najpovoljnijom;

g) vrijednost ugovora ili okvirnog sporazuma.

(3) U otvorenom i ograničenom postupku, pregovori između ugovornog organa i ponuđača nisu dozvoljeni.

Član 66

(Neprirodno niska ponuđena cijena)

(1) Ukoliko ugovorni organ ocijeni da je ponuđena cijena neprirodno niska, pismeno će od ponuđača zahtijevati da obrazloži ponuđenu cijenu. Ako ponuđač ugovornom organu ne ponudi osnovano obrazloženje, koje može između ostalog sadržavati i poređenje sa cijenama na tržištu, ugovorni organ će odbaciti ponudu.

(2) Ponuđač je dužan da pismeno dostavi detaljne informacije o relevantnim sastavnim elementima ponude, uključujući elemente cijene, odnosno razloge ponuđene cijene. Ugovorni organ uzima u razmatranje objašnjenja koja se na primjeren način mogu odnositi na:

a) ekonomičnost proizvodnog procesa, pruženih usluga ili građevinske metode;

b) izabrana tehnička rješenja i/ili izuzetno pogodne uslove koje ponuđač ima za dostavljanje robe ili usluga ili za izvođenje radova;

c) originalnost robe, usluga ili radova koje je ponuđač ponudio;

d) usklađenost sa važećim odredbama koje se odnose na radnu zaštitu i uslove rada na mjestu gdje se isporučuje roba, pruža usluga ili izvodi rad;

e) mogućnost da ponuđač prima državnu pomoć.

(3) Ako ugovorni organ utvrdi da je ponuda neprirodno niska zato što ponuđač prima državnu pomoć, ponuda može biti odbačena samo ako ponuđač nije u mogućnosti da dokaže, u okviru razumnog vremenskog roka koji odredi ugovorni organ, da je državna pomoć dodijeljena u skladu sa važećim zakonom.

Član 67

(Preferencijalni tretman domaćeg)

Primjena preferencijalnog tretmana domaćeg definiše se posebnim podzakonskim aktom koji donosi Savjet ministara BiH u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 68

(Razlozi za odbacivanje zahtjeva za učešće ili ponude)

(1) Ugovorni organ odbacuje zahtjev za učešće ili ponudu, ako kandidat/ponuđač nije dostavio tražene dokaze ili je dostavio nepotpune dokaze ili je lažno predstavio informacije koje su dokaz ispunjenja uslova iz čl. od 45. do 51. ovog zakona.

(2) Zahtjev za učešće, odnosno ponuda kandidata/ponuđača ili grupe kandidata/ponuđača koji su direktno ili indirektno učestvovali u pripremi postupka javne nabavke biće odbačena u slučaju iz člana 52. stava (7) ovog zakona.

(3) Ugovorni organ može pozvati kandidate/ponuđače da u roku od tri dana pojasne dokumente koje su dostavili u skladu sa čl. od 45. do 51. ovog zakona ili da dostave originalne dokumente radi poređenja sa kopijom, koja je dostavljena uz ponudu, a s ciljem otklanjanja formalnog nedostatka dokumenata.

(4) Ugovorni organ dužan je da odbaci zahtjev za učešće ili ponudu u slučajevima kad:

a) ponuđač u svojoj ponudi ne navede cijenu, nego samo navede da će ponuditi cijenu koja je za određeni procenat ili vrijednost niža od ponude sa najnižom cijenom, ili ponudu u kojoj cijena nije iskazana u ukupnom iznosu, u skladu sa zahtjevima iz tenderske dokumentacije;

b) se uz ponudu zahtijeva garancija za ozbiljnost ponude, a ona nije dostavljena uz ponudu;

- c) nije otklonjen nedostatak iz stava (3) ovog člana;
- d) se ponuda odnosi na više lotova nego što je ugovorni organ dozvolio tenderskom dokumentacijom i obavještenjem o nabavci;
- e) je u ponudi data alternativna ponuda, a ona nije dopuštena;
- f) u ponudi pisanim objašnjenjem ponuđača nije otklonjen nedostatak ili nejasnoća;
- g) za ponudu ponuđač nije pisanim putem prihvatio ispravku računске greške;
- i) ponuda nije potpuna i ne ispunjava zahtjeve iz tenderske dokumentacije,
- j) i u drugim opravdanim slučajevima.

Odjeljak B. Ishod postupka javne nabavke

Član 69

(Prestanak postupka javne nabavke)

- (1) Postupak javne nabavke može se okončati:
- a) zaključenjem ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma; ili
  - b) poništenjem postupka javne nabavke.
- (2) Ugovorni organ je obavezan da poništi postupak javne nabavke u sljedećim slučajevima:
- a) nije dostavljena nijedna ponuda u određenom krajnjem roku;
  - b) nije dostavljen nijedan zahtjev za učešće u ograničenom postupku, u pregovaračkom postupku sa objavom ili bez objave obavještenja ili u takmičarskom dijalogu;
  - c) nije dostavljen broj ponuda određen u članu 32. stav (4) ovog zakona, ukoliko je bilo predviđeno zaključenje okvirnog sporazuma;
  - d) nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva;
  - e) cijene svih prihvatljivih ponuda su znatno veće od obezbijedenih sredstava za predmetnu nabavku.
- (3) Ugovorno tijelo može otkazati postupak javne nabavke samo zbog dokazivih razloga koji su van kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke.

Član 70

(Odluka o izboru i odluka o poništenju)

- (1) Ugovorni organ donosi odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili odluku o poništenju postupka nabavke u roku koji je određen u tenderskoj dokumentaciji kao rok važenja ponude, a najkasnije u roku od sedam dana od dana isteka važenja ponude, odnosno u produženom periodu roka važenja ponuda u skladu sa članom 60. stav (2) ovog zakona.
- (2) Odluke iz ovog člana dostavljaju se kandidatima/ponuđačima u roku od tri dana, a najkasnije u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, i to: elektronskim sredstvom, ili poštom, ili neposredno.
- (3) Odluka o izboru sadrži: podatke o ugovornom organu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabavke, broj zaprimljenih ponuda, naziv i podatke o izabranom ponuđaču, detaljno obrazloženje razloga za izbor, pouku o pravnom lijeku, potpis ovlašćenog lica i pečat ugovornog organa.
- (4) Odluka o poništenju postupka nabavke sadrži: podatke o ugovornom organu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabavke, zakonski osnov za poništenje postupka nabavke, detaljno obrazloženje poništenja, pouku o pravnom lijeku, potpis ovlašćenog lica i pečat ugovornog organa.
- (5) Odluku o rezultatu pretkvalifikacije kandidata u postupku koji se sastoji od dvije ili više faza ugovorni organ donosi nakon okončanja faze pretkvalifikacije. Ova odluka sadrži: podatke o ugovornom organu, broj i datum donošenja odluke, podatke o javnom oglašavanju, vrstu postupka nabavke, broj zaprimljenih zahtjeva za učešće, naziv i podatke o kvalifikovanim kandidatima, podatke i obrazloženje o nekvalifikovanim kandidatima, pouku o pravnom lijeku, potpis ovlašćenog lica i pečat ugovornog organa.
- (6) Odluke iz st. (3) i (4) ovog člana ugovorni organ objavljuje na svojoj veb-stranici, ako je ima, i to istovremeno sa njihovim upućivanjem ponuđačima koji su učestvovali u postupku javne nabavke.

Član 71

(Obavještanje kandidata i ponuđača o rezultatima)

(1) Ugovorni organ dužan je da istovremeno, a najkasnije u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, pismeno obavijesti kandidate/ponuđače koji su blagovremeno podnijeli zahtjeve ili ponude o odlukama koje su donesene u pogledu pretkvalifikacije, ocjene ponuda ili poništenja postupka.

(2) Ugovorni organ dužan je da uz obavještenje o rezultatima postupka dostavi i odgovarajuću odluku iz člana 70. ovog zakona i zapisnik o ocjeni ponuda iz člana 65. stav (2) ovog zakona.

Član 72

(Ugovori)

(1) Ugovorni organ dostavlja na potpis izabranom ponuđaču predlog ugovora, i to nakon isteka roka od 15 dana, računajući od dana kada su svi ponuđači obaviješteni o izboru najpovoljnije ponude. Izabrani ponuđač prihvata predlog ugovora i zaključuje ugovor.

(2) Ugovor o javnoj nabavci zaključuje se u skladu sa zakonima o obligacionim odnosima u Bosni i Hercegovini. Ugovori koji se dodjeljuju u otvorenom postupku, ograničenom postupku, pregovaračkom postupku sa objavom ili bez objave obavještenja, konkursu za izradu idejnog rješenja ili takmičarskom dijalogu, izuzev ugovora iz člana 21. stav (1) tačka d) ovog zakona, ne mogu se zaključiti u periodu od 15 dana od dana kada su ponuđači obaviješteni o ishodu postupka nabavke.

(3) Ugovorni organ dostavlja predlog ugovora onom ponuđaču čija je ponuda po rang-listi odmah nakon ponude najuspješnijeg ponuđača, u slučaju da najuspješniji ponuđač:

a) propusti da dostavi originale ili ovjerene kopije dokumentacije iz čl. 45. i 47. ovog zakona, ne starije od tri mjeseca od dana dostavljanja ponude ili zahtjeva za učešće, u roku koji odredi ugovorni organ; ili

b) propusti da dostavi dokumentaciju koja je bila uslov za potpisivanje ugovora, a koju je bio dužan da pribavi u skladu sa propisima u Bosni i Hercegovini; ili

c) u pisanoj formi odbije dodjelu ugovora, ili

d) propusti da dostavi garanciju za izvršenje ugovora u skladu sa uslovima iz tenderske dokumentacije i u roku koji mu je odredio ugovorni organ; ili

e) propusti da potpiše ugovor o nabavci u roku koji mu je odredio ugovorni organ; ili

f) odbije da zaključi ugovor pod uslovima navedenim u tenderskoj dokumentaciji i ponudi koju je dostavio.

(4) Ako izabrani ponuđač ne dostavi garanciju za izvršenje ugovora u ostavljenom roku, nakon zaključivanja ugovora, zaključen ugovor se smatra apsolutno ništavim.

(5) Prilikom dodjele ugovora o nabavci, cijena navedena u najpovoljnijoj ponudi, kao i uslovi utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji, ne mogu se mijenjati. Izuzetno, ako se u tenderskoj dokumentaciji predviđa odredba o promjenjivosti cijena sa objektivno utvrđenim pravilima o promjenjivosti cijene, takva odredba se unosi u ugovor o javnoj nabavci.

(6) Ugovorni organ u ugovoru obavezno postavlja uslov da ponuđač kojem je dodijeljen ugovor o javnoj nabavci nema pravo da zapošljava, u svrhu izvršenja ugovora o javnoj nabavci, fizička ili pravna lica koja su učestvovala u pripremi tenderske dokumentacije ili su bila u svojstvu člana ili stručnog lica koje je angažovala komisija za nabavke, najmanje šest mjeseci po zaključenju ugovora, odnosno od početka realizacije ugovora.

Član 73

(Podugovaranje)

(1) Ugovorni organ ne može zabraniti podugovaranje, ali može tražiti od kandidata/ponuđača da se izjasni da li namjerava dio ugovora podugovaranjem prenijeti na treće strane.

(2) Ako se kandidat/ponuđač izjasni da namjerava da dio ugovora podugovaranjem prenese na treće strane, ugovorni organ je dužan da u ugovor o javnoj nabavci unese tu odredbu, kao osnov za zaključivanje podugovora između izabranog ponuđača i podugovarača.

(3) Ponuđač kojem je dodijeljen ugovor neće sklapati podugovor ni o jednom bitnom dijelu ugovora bez prethodnog pismenog odobrenja ugovornog organa. Elementi ugovora koji se podugovaraju i identitet podugovarača obavezno se saopštavaju ugovornom organu blagovremeno, prije sklapanja podugovora. Ugovorni organ može izvršiti provjeru kvalifikacija podugovarača u skladu sa članom 44. ovog zakona i obavijestiti dobavljača o svojoj odluci najkasnije u roku

od 15 dana od dana prijema obavještenja o podugovaraču. U slučaju odbijanja podugovarača, ugovorni organ je dužan da navede objektivne razloge odbijanja.

(4) Nakon što ugovorni organ odobri podugovaranje u skladu sa stavom (3) ovog člana, dobavljač kojem je dodijeljen ugovor dužan je da prije početka realizacije podugovora dostavi ugovornom organu podugovor zaključen sa podugovaračem, kao osnov za neposredno plaćanje podugovaraču, i koji kao obavezne elemente mora sadržavati sljedeće:

- a) robu, usluge ili radove koje će isporučiti, pružiti ili izvesti podugovarač;
- b) predmet, količinu, vrijednost, mjesto i rok isporuke robe, pružanja usluga ili izvođenja radova;
- c) podatke o podugovaraču, i to: naziv podugovarača, sjedište, JIB/IDB, broj transakcionog računa i naziv banke kod koje se vodi.

(5) Dobavljač kojem je dodijeljen ugovor snosi punu odgovornost za realizaciju ugovora.

Odjeljak C. Obaveze ugovornog organa po završenom postupku

Član 74

(Obavještenje o dodjeli ugovora)

(1) Ugovorni organ dužan je da za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa objavom ili bez objave obavještenja, konkurs za izradu idejnog rješenja, takmičarski dijalog ili konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda objavi obavještenje o dodjeli ugovora na osnovu rezultata postupka dodjele ugovora, najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključivanja ugovora ili okvirnog sporazuma.

(2) U slučaju dodjele ugovora iz člana 8. ovog zakona i zaključenih okvirnih sporazuma, ugovorni organ objavljuje obavještenje o dodjeli svih ugovora u toku jedne godine, i to najkasnije 30 dana od isteka kalendarske godine.

(3) Obavještenje o dodjeli ugovora iz st. (1) i (2) ovog člana sadrži informacije koje utvrđuje Agencija podzakonskim aktom.

Član 75

(Izveštaj o postupku javne nabavke)

(1) Ugovorni organ obavezan je da Agenciji dostavlja izvještaje za otvoreni postupak, ograničeni postupak, pregovarački postupak sa objavom ili bez objave obavještenja, konkurs za izradu idejnog rješenja, takmičarski dijalog, konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda i direktni sporazum, kao i u slučaju dodjele ugovora iz čl. 8. i 10. ovog zakona, u formi, na način i u rokovima koje utvrđuje Agencija podzakonskim aktom.

(2) Ugovorni organ najkasnije u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora odnosno nastale izmjene objavljuje osnovne elemente ugovora za sve postupke javne nabavke, kao i sve izmjene ugovora do kojih dođe u toku realizacije ugovora na portalu javnih nabavki.

(3) Ugovorni organ objavljuje sljedeće podatke:

- a) redni broj;
- b) opis i oznaku po JRJN;
- c) vrstu postupka i broj obavještenja o dodjeli ugovora sa portala javnih nabavki, za postupke javne nabavke za koje postoji obaveza objave obavještenja o dodjeli ugovora;
- d) podatke o dobavljaču/dobavljačima u okvirnom sporazumu (naziv, ID broj, mjesto);
- e) osnovne elemente ugovora/okvirnog sporazuma (vrijednost, period trajanja/rok izvršenja, rok plaćanja, garantni period i dr.);
- f) opis izmjene osnovnih elemenata ugovora sa datumom izmjene;
- g) ostatak vrijednosti ugovora nakon učinjene izmjene/ostatak vrijednosti okvirnog sporazuma (nakon zaključenog pojedinačnog ugovora);
- h) datum zaključenja ugovora;
- i) datum potpune realizacije ugovora/okvirnog sporazuma i ukupna utrošena vrijednost;
- j) napomenu/obrazloženje (značajnije izmjene, raskid ugovora i sl).

(4) Nabavke iz čl. 10e. i 10f. ovog zakona ne objavljuju se na portalu javnih nabavki niti na internet stranici ugovornog organa.

(5) Izuzetno od odredaba člana 72. stav (5) ovog zakona, ugovor o javnoj nabavci može se izmijeniti tokom njegovog trajanja bez sprovođenja novog postupka javne nabavke ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

a) do potrebe za izmjenom došlo je zbog okolnosti koje pažljiv i savjestan ugovorni organ nije mogao predvidjeti;

b) izmjenom se ne mijenja cjelokupna priroda ugovora;

c) svako povećanje cijene nije veće od 30% vrijednosti prvobitnog ugovora i ne može imati za cilj izbjegavanje primjene ovog zakona.

(6) Izmjena ugovora u smislu stava (5) ovog člana nije moguća ako se radi o povećanju cijena do 5% vrijednosti prvobitnog ugovora roba i usluga, odnosno do 10% vrijednosti prvobitnog ugovora o javnoj nabavci radova.

(7) Izmjena cijena može se zahtijevati samo za razliku u cijeni koja prelazi 5%, odnosno 10%, osim ako je do povećanja cijena došlo poslije dobavljačevog dolaska u docnju.

(8) Ako je učinjeno nekoliko uzastopnih izmjena, ograničenje iz stava (5) tačka c) ovog člana procjenjuje se na osnovu neto kumulativne vrijednosti svih uzastopnih izmjena.

(9) Ugovorni organ obavezan je da, u pogledu izmjene ugovora na osnovu ovog člana, postupi u skladu sa članom 75. st. (2) i (3) ovog zakona.

(10) Ako ugovor sadrži odredbu o indeksaciji cijene (odredba o promjenjivosti cijene s objektivno utvrđenim pravilima o promjenjivosti cijene), referentna vrijednost za izračun maksimalnog povećanja cijene je ažurirana cijena prvobitnog ugovora u trenutku izmjene.

(11) U procesu izmjene ugovora, ugovorni organ mora obezbijediti dokaze, u pisanoj formi, koji potvrđuju postojanje činjenica i okolnosti iz stava (5) ovog člana, na osnovu kojih je izmijenjen ugovor.

(12) Odredbe st. od (5) do (11) ovog člana na odgovarajući način se primjenjuju i na izmjene okvirnog sporazuma tokom njegovog trajanja.

(13) Odredbe st. od (5) do (12) ovog člana primjenjuju se na sve ugovore o javnoj nabavci/okvirne sporazume, čiji su trajanje i realizacija u toku, kao i na sve buduće ugovore o javnoj nabavci/okvirne sporazume, koji će biti zaključeni nakon sprovedenih postupaka javnih nabavki.

Član 76

(Arhiviranje)

Zaključeni ugovori o nabavci, zahtjevi, ponude, tenderska dokumentacija i dokumenti koji se odnose na ispitivanje i ocjenjivanje zahtjeva i ponuda, kao i drugi dokumenti vezani za nabavku čuvaju se u skladu sa zakonima Bosne i Hercegovine koji se odnose na arhiviranje.

GLAVA IV - POSEBNE ODREDBE ZA SEKTORSKE UGOVORNE ORGANE KOJI OBAVLJAJU DJELATNOST U OBLASTI VODOSNABDIJEVANJA, ENERGETIKE, PROMETA I POŠTANSKIH USLUGA

Odjeljak A. Opšte odredbe

Član 77

(Oblast primjene)

(1) Ova glava zakona sadrži posebne odredbe koje primjenjuje sektorski ugovorni organ koji obavlja djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja, energetike, transporta i poštanskih usluga te sektorski ugovorni organ kada zaključuje ugovore za potrebe djelatnosti u navedenim oblastima.

(2) Ova glava zakona ne primjenjuje se na ugovore koje sektorski ugovorni organ zaključi u svrhe koje ne uključuju obavljanje njihovih djelatnosti opisanih u čl. 78-84. ovog zakona ili radi obavljanja takvih djelatnosti u drugoj zemlji u uslovima koji ne uključuju fizičku upotrebu mreže ili geografskog područja unutar Bosne i Hercegovine.

Član 78

(Vodosnabdijevanje)

(1) Djelatnosti u oblasti vodosnabdijevanja u smislu ovog zakona su:

a) stavljanje na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje nepokretnim (fiksним) mrežama za javno snabdijevanje u vezi s proizvodnjom, prevozom (transportom) ili distribucijom pitke vode;

b) snabdijevanje (napajanje) tih mreža pitkom vodom.

(2) Sektorski ugovorni organ primjenjuje odredbe ovog zakona za javne nabavke ili konkurse za projekte koje sprovodi odnosno organizuje za obavljanje djelatnosti iz stava (1) ovog člana i koji je:

a) povezan sa projektima vodogradnje te sa projektima navodnjavanja ili odvodnjavanja (isušivanja) pod uslovom da količina vode koja će se koristiti za snabdijevanje pitkom vodom iznosi više od 20% od ukupne količine vode stavljene na raspolaganje takvim projektima, ili instalacijama za navodnjavanje ili odvodnjavanje (isušivanje); ili

b) povezan s odvođenjem ili prečišćavanjem otpadnih voda.

(3) Sektorski ugovorni organ obavezan je da primijeni odredbe ovog zakona, kada obavlja djelatnosti koje se odnose na snabdijevanje (napajanje) mreža pitkom vodom u svrhu javnog snabdijevanja od subjekta koji nije ugovorni organ, i ne smatra se djelatnošću u smislu stava (1) ovog člana ako:

a) taj subjekt proizvodi pitku vodu jer mu je ona potrebna za obavljanje neke djelatnosti koja nije djelatnost iz čl. 78-84. ovog zakona; te

b) napajanje (snabdijevanje) javne mreže zavisi samo od vlastite potrošnje tog subjekta i ne iznosi više od 30% ukupne proizvodnje pitke vode, u odnosu na prosjek prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu.

Član 79

(Gas, toplotna i električna energija)

(1) Djelatnosti u oblasti gasa i toplotne energije, na koje se primjenjuju odredbe ovog zakona su:

a) stavljanje na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje nepokretnim (fiksним) mrežama za javnu uslugu u vezi s proizvodnjom, prenosom i distribucijom gasa i toplotne energije;

b) snabdijevanje (napajanje) te mreže gasom ili toplotnom energijom.

(2) Ako snabdijevanje (napajanje) mreža gasom ili toplotnom energijom u svrhu javne usluge obavlja subjekat koji nije ugovorni organ, to se ne smatra djelatnošću u smislu stava (1) ovog člana ako:

a) proizvodnja gasa ili toplotne energije od strane tog subjekata nastaje kao neizbježna posljedica obavljanja djelatnosti koja ne spada u djelatnosti iz stava (1) ili stava (3) ovog člana ili iz čl. 78.- 84. ovog zakona; i ako

b) je snabdijevanje javne mreže posljedica privrednog iskorišćavanja napajanja i ako u odnosu na prosjek posljednje tri godine, uključujući i tekuću godinu, ne čini više od 20% prihoda subjekta.

(3) Sektorski ugovorni organ obavezan je da primijeni odredbe ovog zakona, kada obavlja djelatnosti u oblasti električne energije, i to ako:

a) stavlja na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje nepokretnim (fiksним) mrežama za javnu uslugu u vezi s proizvodnjom, prenosom i distribucijom električne energije;

b) snabdijeva (napaja) tu mrežu električnom energijom.

(4) Ako snabdijevanje (napajanje) mreža električnom energijom u svrhu javne usluge obavlja subjekat koji nije ugovorni organ, to se ne smatra djelatnošću u smislu odredbe stava (3) ovog člana:

a) ako subjekat proizvodi električnu energiju zbog toga što je njena potrošnja potrebna u svrhu obavljanja neke djelatnosti koja nije djelatnost iz stava (1) ili stava (3) ovog člana ili iz čl. 78.-84. ovog zakona; i

b) ako napajanje (snabdijevanje) javne mreže zavisi samo od sopstvene potrošnje tog subjekta i ne iznosi više od 30% ukupne proizvodnje energije, u odnosu na prosjek prethodne tri godine, uključujući i tekuću godinu.

Član 80

(Istraživanje i vađenje nafte, gasa, uglja i ostalih čvrstih goriva)

Sektorski ugovorni organ obavezan je da primjenjuje odredbe ovog zakona kada obavlja djelatnosti istraživanja i vađenja nafte, gasa, uglja i ostalih čvrstih goriva i to kada se obavljanje te djelatnosti odnosi na iskorišćavanje geografskog područja u svrhu istraživanja ili vađenja nafte, gasa, uglja ili drugih čvrstih goriva.

Član 81

(Transportne usluge)

(1) Djelatnosti u oblasti transporta u smislu ovog zakona su:

a) kada se stavlja na raspolaganje (pružanje) ili upravljanje mrežom za usluge javnog prometa željeznicom, automatizovanim sistemima, tramvajem, autobusom, trolejbusom ili žičarama;

b) mreža u oblasti transporta postoji ako se usluge u prometu obavljaju u skladu s uslovima, na primjer za linije, transportne kapacitete, redove vožnje i slično, a koje je utvrdio nadležni organ.

(2) Pružanje javnih usluga autobusnog prevoza nije djelatnost u smislu odredaba ovog člana ukoliko i drugi subjekti mogu pružati te usluge uopšteno ili na određenom geografskom području, pod istim uslovom kao i sektorski ugovorni organ.

Član 82

(Vazdušne, pomorske i riječne luke)

Sektorski ugovorni organ koji obavlja djelatnosti vazdušnih, pomorskih i riječnih luka i koje se odnose na iskorišćavanje geografskog područja u svrhu stavljanja na raspolaganje vazdušnih luka, pomorskih luka, riječnih luka ili drugih prometnih terminala, prevoznicima u vazdušnom, pomorskom ili riječnom prevozu, obavezan je da primjenjuje ovaj zakon.

Član 83

(Poštanske usluge)

(1) Poštanske ili druge usluge koje ne uključuju poštanske usluge su djelatnosti koje se obavljaju pod uslovima određenim ovim članom.

(2) Poštanske usluge u smislu stava (1) ovog člana jesu usluge prijema, prenosa i uručivanja poštanskih pošiljki. Te usluge obuhvataju:

a) rezervisane poštanske usluge, a to su poštanske usluge koje u skladu sa zakonima o pošti obavlja jedino javni operater;

b) poštanske usluge koje se obavljaju na slobodnom tržištu, u skladu s odredbama zakona o pošti.

(3) Poštanska pošiljka je pismena pošiljka, poštanska i telegrafska uputnica i paket koji sadrži robu sa ili bez komercijalne vrijednosti bez obzira na težinu, adresirana na određenog primaoca kojem pošiljku treba uručiti. Poštanska pošiljka u smislu stava (2) ovog člana odnosi se i na knjige, kataloge i štampu.

(4) Druge usluge koje ne uključuju poštanske usluge jesu usluge koje se obavljaju u sljedećim oblastima, pod uslovom da te usluge obavlja subjekt koji obavlja poštanske usluge u smislu stava (2) ovog člana i pod uslovom da te usluge nisu direktno izložene tržišnoj konkurenciji, a to su:

a) usluge upravljanja poštanskom službom (usluge i prije i poslije otpreme, kao što su usluge upravljanja urudžbenom kancelarijom);

b) usluge dodate vrijednosti u vezi sa elektronskim sredstvima i koje se u cjelini pružaju putem elektronskih sredstava (uključujući sigurno slanje šifriranih dokumenata elektronskim sredstvima, usluge vođenja adresa i slanje preporučene elektronske pošte);

c) usluge koje se odnose na pošiljke drugačije od onih pošiljki naznačenih u stavu (3) ovog člana (npr. neadresirane pošiljke, reklamne pošiljke, promotivne pošiljke i sl.);

d) finansijske usluge prema definiciji iz Aneksa II Dio A kategorije 6 ovog zakona;

e) filatelističke usluge;

f) logističke usluge koje su kombinacija fizičke dostave i/ili skladištenja i drugih nepoštanskih djelatnosti.

Član 84

(Nabavka koja se odnosi na više djelatnosti)

(1) Na predmet nabavke koji se odnosi na obavljanje više djelatnosti iz ove glave primjenjuju se odredbe ovog dijela zakona za onu djelatnost koja je glavni dio predmeta nabavke.

(2) Ako se na dio predmeta nabavke planiranog za obavljanje jedne od djelatnosti primjenjuju odredbe ove glave zakona, a na drugi dio predmeta nabavke se ne primjenjuju odredbe niti ove glave, niti glave II i III ovog zakona, te ako nije moguće da objektivno utvrdi za koju je djelatnost namijenjen pretežni dio predmeta nabavke, onda se postupak javne nabavke sprovodi u skladu sa odredbama ovog dijela zakona.

(3) Ako dio predmeta nabavke planiran za obavljanje jedne od djelatnosti podliježe odredbama ove glave zakona, a drugi dio predmeta nabavke podliježe odredbama glave II i III ovog zakona, te ako nije moguće objektivno utvrditi za koju je djelatnost namijenjen pretežni dio predmeta nabavke, onda se postupak javne nabavke sprovodi u skladu sa odredbama glave II i III ovog zakona.

Odjeljak B. Posebne odredbe

Član 85

(Sistem kvalifikacije)

(1) Sektorski ugovorni organ može uspostaviti i voditi sistem kvalifikacije kandidata/ponuđača. Sektorski ugovorni organ koji uspostavi ili vodi sistem kvalifikacije obavezan je da u objavi navede svrhu sistema kvalifikacije i način kako se mogu zatražiti pravila kvalifikacije, te da obezbijedi da privredni subjekat u svakom trenutku može zahtijevati kvalifikaciju. Ako sistem kvalifikacije traje duže od tri godine, uspostavljanje sistema kvalifikacije objavljuje se svake godine. Pri kraćem trajanju sistema kvalifikacije dovoljna je objava na početku postupka.

(2) Sistem kvalifikacije, u skladu sa stavom (1) ovog člana, može obuhvatati različite stepene, a vodi se na osnovu objektivnih kvalifikacionih kriterijuma i kvalifikacionih pravila koje postavlja sektorski ugovorni organ. Kvalifikacioni kriterijumi i pravila mogu se po potrebi ažurirati.

(3) Kvalifikacioni kriterijumi i pravila, u skladu sa stavom (2) ovog člana, mogu obuhvatati uslove o finansijskoj i ekonomskoj i/ili tehničkoj i profesionalnoj sposobnosti. Sektorski ugovorni organ obavezan je da predvidi kriterijume i pravila kvalifikacije, kao i razloge isključenja.

(4) Ako kvalifikacioni kriterijumi i pravila sadrže uslove finansijske i ekonomske i/ili tehničke i profesionalne sposobnosti, privredni subjekat se u svrhu dokaza zahtijevane sposobnosti može u datom slučaju osloniti na resurse drugih privrednih subjekata, nezavisno od pravnog odnosa između njega i tog privrednog subjekta. U tom slučaju on mora dokazati da tim resursima zaista i raspolaže sve vrijeme trajanja sistema kvalifikacije.

(5) Pod istim pretpostavkama kao i u stavu (4) ovog člana i grupe ponuđača mogu se osloniti na resurse svojih članova ili drugih privrednih subjekata.

(6) Kvalifikacioni kriterijumi i pravila, u skladu sa odredbom stava (2) ovog člana, stavljaju se na raspolaganje zainteresovanim privrednim subjektima na njihov zahtjev. Sektorski ugovorni organ obavještava svakog zainteresovanog privrednog subjekta o izmjeni i dopuni kvalifikacionih kriterijuma i pravila. Ako sektorski ugovorni organ smatra da sistem kvalifikacije drugih sektorskih ugovornih organa odgovara zahtjevima i uslovima ponuđača, odnosno kandidata koji su kvalifikovani, učiniće dostupnim nazive tih drugih sektorskih ugovornih organa kvalifikovanim kandidatima.

(7) Sektorski ugovorni organ dužan je da podnosiocima zahtjeva u primjerenom roku obavijesti o odluci koju je donio o kvalifikaciji podnosioca zahtjeva. Ako se odluka ne može donijeti u roku od četiri mjeseca nakon zaprimanja zahtjeva za kvalifikaciju, sektorski ugovorni organ dužan je da podnosioca zahtjeva najkasnije dva mjeseca nakon zaprimanja zahtjeva za kvalifikaciju obavijesti o razlozima produženja obrade i da navede kada će se donijeti odluka o prihvatanju ili odbijanju njegovog zahtjeva. Podnosilac zahtjeva obavještava se o odluci o zahtjevu za kvalifikaciju najkasnije u roku šest mjeseci nakon prijema zahtjeva za kvalifikaciju.

(8) O negativnim odlukama o kvalifikaciji, uz navođenje razloga, podnosilac zahtjeva se obavještava bez odgađanja, a najkasnije 15 dana nakon donošenja odluke. Razlozi se moraju zasnivati na kvalifikacionim kriterijumima koje je uspostavio sektorski ugovorni organ u skladu sa stavom (3) ovog člana.

(9) Uspješni podnosioci zahtjeva uvrštavaju se u spisak, pri čemu je moguća dalja podjela prema predmetu nabavke, za koje su pojedini podnosioci zahtjeva kvalifikovani.

(10) Sektorski ugovorni organ može privrednom subjektu osporiti priznanje kvalifikacije samo iz razloga koji se zasnivaju na kriterijumima koje je utvrdio sektorski ugovorni organ u skladu sa stavom (3) ovog člana. Sektorski ugovorni organ osporava priznatu kvalifikaciju privrednom subjektu, o čemu ga obavještava u pisanoj formi, uz navođenje razloga, i to u roku ne kraćem od 15 dana od dana kada osporava kvalifikaciju.

(11) Ako se poziv na nadmetanje objavljuje uspostavljanjem sistema kvalifikacije, ponuđači, odnosno kandidati se odabiru u ograničenom postupku javne nabavke ili u pregovaračkom postupku javne nabavke između privrednih subjekata koji su se kvalifikovali u okviru sistema kvalifikacije.

(12) Uspostavljanje sistema kvalifikacije objavljuje se u skladu sa članom 36. ovog zakona, u formi koja će biti definisana podzakonskim aktom koji donosi Savjet ministara BiH.

Član 86

(Izuzeca za sektorske ugovorne organe)

(1) Sektorski ugovorni organ, osim izuzeca iz člana 10. ovog zakona, izuzet je od primjene ovog zakona i kada dodjeljuje:

a) ugovor za nabavku robe ili usluga za dalju prodaju ili davanje u zakup trećim licima, pod uslovom da sektorskom ugovornom organu ne pripada posebno ili isključivo pravo na prodaju ili davanje u zakup predmeta takvih ugovora, te da i drugi subjekti mogu slobodno prodavati ili davati pod zakup pod istim uslovima kao i sektorski ugovorni organ ili sektorski ugovorni organi;

b) ugovor koji zaključi sektorski ugovorni organ u svrhe koje ne uključuju obavljanje djelatnosti definisanih čl. 78-84. ovog zakona.

(2) Sektorski ugovorni organ koji obavlja djelatnosti definisane zakonom izuzet je od primjene odredaba ovog zakona za ugovore koje dodjeljuje povezanom preduzeću, poslovnom partnerstvu ili sektorskom ugovornom organu koji je sastavni dio poslovnog partnerstva. Uslovi i način na koji se dodjeljuju ovi ugovori biće definisani uputstvom koje donosi Savjet ministara BiH, u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

GLAVA V - OSTALI POSTUPCI JAVNE NABAVKE

Odjeljak A. Dodjela ugovora male vrijednosti

Član 87

(Vrste postupka za dodjelu ugovora male vrijednosti)

(1) Postupci javne nabavke za dodjelu ugovora male vrijednosti su:

a) konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda; i

b) direktni sporazum.

(2) Ugovorni organ sprovodi postupak konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda u slučaju da je procijenjena vrijednost nabavke robe ili usluge manja od iznosa od 50.000,00 KM, odnosno kada je za nabavku radova procijenjena vrijednost manja od iznosa od 80.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije jednaka ili veća od 50.000,00 KM za robu ili usluge, odnosno 80.000,00 KM za radove.

(3) Ugovorni organ sprovodi postupak direktnog sporazuma za nabavku robe, usluga ili radova čija je procijenjena vrijednost jednaka ili manja od iznosa od 6.000,00 KM, pri čemu ni ukupna procijenjena vrijednost istovrsnih nabavki na godišnjem nivou nije veća od 10.000,00 KM.

(4) Ugovorni organ može za vrijednosti nabavke iz st. (2) i (3) ovog člana sprovesti jedan od postupaka iz čl. 25-35. ovog zakona.

Član 88

(Konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda)

(1) Konkurentski zahtjev za dostavljanje ponuda je postupak u kojem ugovorni organ priprema pojednostavljenu tendersku dokumentaciju koja sadrži: opis/tehničku specifikaciju predmeta nabavke, minimum dokumenata kojim se dokazuje kvalifikovanost ponuđača (ako ih zahtijeva), rok za dostavljanje ponuda i način pripreme i dostavljanja ponuda.

(2) U postupku konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda donosi se odluka o pokretanju postupka nabavke i objavljuje obavještenja o nabavci na portalu javnih nabavki.

(3) Ugovorni organ određuje rok za dostavljanje ponuda koji ne može biti kraći od deset dana od dana objavljivanja obavještenja.

(4) Ponuđač može zatražiti pojašnjenje tenderske dokumentacije najkasnije tri dana prije isteka roka za preuzimanje tenderske dokumentacije.

(5) Ugovorni organ imenuje komisiju za nabavku i predviđa javno otvaranje ponuda.

Član 89

(Dodjela ugovora u postupku konkurentskog zahtjeva)

(1) Dodjela ugovora u postupku konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda zasniva se na kriterijumu najniže cijene ili kriterijumu ekonomski najpovoljnije ponude, u skladu sa odredbama člana 64. ovog zakona.

(2) Svaki ponuđač može ponuditi samo jednu cijenu, i to ukupnu cijenu, koju ne može mijenjati nakon isteka roka za dostavljanje ponuda. Ugovorni organ ne može pregovarati o ponudi, kao ni o cijeni.

(3) Kada ugovorni organ primi jednu prihvatljivu ponudu, dodjeljuje ugovor tom ponuđaču, i to najkasnije u roku od deset dana računajući od dana prijema odluke ugovornog organa o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Član 90

(Direktni sporazum)

- (1) Postupak direktnog sporazuma sprovodi se na način da se osigura poštovanje principa iz člana 3. ovog zakona. Ugovorni organ bira ponuđača na način koji garantuje najbolju razmjenu vrijednosti za novac.
- (2) Ugovorni organ pisanim putem ili putem portala javnih nabavki traži prijedlog cijene ili ponudu od jednog ili više privrednih subjekata koji obavljaju djelatnost koja je predmet javne nabavke.
- (3) Nakon što primi prijedlog cijene ili ponudu na jedan od načina iz stava (2) ovog člana, koji je ugovorni organ odabrao, ugovorni organ prihvata prijedlog cijene ili ponudu privrednog subjekta.
- (4) U postupku direktnog sporazuma je dozvoljeno pregovaranje o cijeni ili ponudi.
- (5) Direktni sporazum se smatra zaključenim prilaganjem računa ili druge odgovarajuće dokumentacije.
- (6) Izvještaj o sprovedenom postupku direktnog sporazuma iz člana 75. stav (1) ovog zakona ugovorni organ objavljuje na portalu javnih nabavki.

GLAVA VI - INSTITUCIJE ZA PRAĆENJE PRIMJENE ZAKONA

Član 91

(Institucije)

Agencija i KRŽ su institucije nadležne za praćenje primjene ovog zakona i podzakonskih akata.

Član 92

(Agencija za javne nabavke Bosne i Hercegovine)

- (1) Agencija je samostalna upravna organizacija sa statusom pravnog lica. Agencija ima sjedište u Sarajevu i pečat, u skladu sa Zakonom o pečatu institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Zakon o pečatu institucija BiH).
- (2) Agencija ima dvije filijale sa sjedištem u Banjaluci i Mostaru. Filijale nemaju status pravnih lica. Filijale imaju pečate identične pečatu Agencije, koji dodatno sadrže naziv i sjedište filijale.
- (3) Uloga Agencije je da obezbijedi pravilno sprovođenje ovog zakona. Za ostvarivanje uloge Agencije, utvrđene su sljedeće nadležnosti:
  - a) priprema i izrada nacrtu zakona, nacrtu izmjena i dopuna zakona i pratećih podzakonskih akata, u svrhu obezbjeđenja njihove djelotvornosti i svrsishodnosti;
  - b) unapređenje informisanosti ugovornih organa i ponuđača o propisima o javnim nabavkama i njihovim ciljevima, postupcima i metodama;
  - c) objavljivanje priručnika i uputstava, kao i izrada i ažuriranje standardnih obrazaca i modela u skladu s odredbama ovog zakona;
  - d) pružanje tehničke pomoći i savjetodavnih mišljenja ugovornim organima i ponuđačima u vezi sa pravilnom primjenom ovog zakona i podzakonskih akata;
  - e) uspostavljanje sistema praćenja postupaka koje sprovode ugovorni organi za nabavku robe, usluga i radova, s ciljem edukacije i otklanjanja uočenih nepravilnosti u pojedinačnim postupcima javnih nabavki;
  - f) prikupljanje podataka, vršenje analize i objava informacija u vezi sa postupcima javnih nabavki i dodijeljenim ugovorima o javnim nabavkama;
  - g) razvijanje i uspostavljanje elektronskih informacionih sistema u oblasti javnih nabavki u Bosni i Hercegovini;
  - h) pokretanje, podržavanje i stvaranje pretpostavki za razvoj prakse elektronskih nabavki i komunikacija u oblasti javnih nabavki;
  - i) organizovanje i održavanje obuka za ovlašćene predavače i službenike za javne nabavke, objavljivanje informacija u vezi sa obukama, te priprema priručnika i drugih pratećih materijala za profesionalni razvoj u oblasti javnih nabavki u skladu sa podzakonskim aktom koje donosi Savjet ministara BiH;
  - j) praćenje rada ovlašćenih predavača i vođenje evidencije o akreditovanim predavačima iz oblasti javnih nabavki i službenicima za javne nabavke;

k) izrada godišnjih izvještaja za Savjet ministara BiH.

(4) Agencija ima direktora i Odbor Agencije.

(5) Direktor Agencije ima status sekretara sa posebnim zadatkom. Izbor i imenovanje direktora Agencije, sa mogućnošću jednog ponovnog imenovanja, kao i razrješenje sa dužnosti je u nadležnosti Savjeta ministara BiH, u skladu sa odredbama Zakona o državnoj službi u institucijama BiH.

(6) Direktor Agencije predstavlja i zastupa Agenciju, rukovodi radom Agencije, organizuje i obezbjeđuje zakonito i efikasno obavljanje poslova iz nadležnosti Agencije, donosi podzakonske akte i druge akte kojim se obezbjeđuje zakonito i efikasno obavljanje poslova i odgovoran je za rad Agencije.

(7) Odbor Agencije nadležan je za razmatranje pitanja u vezi sa funkcionisanjem i unapređenjem sistema javnih nabavki, te davanje prethodne saglasnosti na akte kojim se uređuje sistem javnih nabavki, koje donosi Savjet ministara BiH ili direktor Agencije.

(8) Odbor Agencije ima pet članova. Članovi Odbora Agencije su predstavnici Ministarstva finansija i trezora BiH, ministarstava finansija entiteta, Direkcije za evropske integracije, i predstavnik Vlade Brčko Distrikta BiH. Posmatrači u Odboru Agencije su predstavnici: Spoljnotrgovinske komore BiH, Udruženja poslodavaca BiH i entiteta, te nevladinog sektora, direktor Agencije i predsjedavajući KRŽ-a. Savjet ministara BiH imenuje članove Odbora Agencije i to na period od pet godina. Odbor Agencije donosi poslovnik o radu u roku od 30 dana od dana objave odluke o imenovanju u "Službenom glasniku BiH".

(9) Članovi Odbora Agencije, većinom glasova, između sebe biraju predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg, na period od dvije godine. Odbor Agencije održava sjednice najmanje dva puta godišnje. Za rad članova Odbora Agencije isplaćuje se naknada u skladu sa odlukom Savjeta ministara BiH.

(10) Odbor Agencije na sjednicama vodi zapisnike, te priprema informacije i inicijative koje posredstvom Agencije upućuje Savjetu ministara BiH na usvajanje.

(11) Svi ugovorni organi u Bosni i Hercegovini dužni su da sarađuju sa Agencijom i Odborom Agencije kada oni obavljaju svoje aktivnosti koje proističu iz okvira nadležnosti utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima.

Član 93

(Kancelarija za razmatranje žalbi Bosne i Hercegovine)

(1) KRŽ je samostalna, nezavisna institucija sa statusom pravnog lica, sa sjedištem u Sarajevu. KRŽ ima pečat u skladu sa Zakonom o pečatu institucija BiH.

(2) KRŽ ima 17 članova.

(3) KRŽ sa sjedištem u Sarajevu ima sedam članova, od čega po dva iz reda naroda u BiH, jedan iz reda ostalih, pri čemu su dva člana iz reda naroda u BiH iz Republike Srpske, četiri iz reda naroda iz Federacije Bosne i Hercegovine, a jedan iz reda ostalih alternativno se bira iz jednog ili drugog entiteta.

(4) Tri člana KRŽ-a sa sjedištem u Sarajevu, između kojih se bira predsjedavajući, moraju imati univerzitetsko obrazovanje pravnog smjera i položen pravosudni ispit. Ostala četiri člana KRŽ-a su stručnjaci sa visokom stručnom spremom u oblasti izvođenja radova, javnih nabavki, transporta ili strateškog poslovnog upravljanja.

(5) KRŽ ima dvije filijale, sa sjedištima u Banjaluci i Mostaru. Filijale nemaju status pravnih lica. Filijale imaju pečate identične pečatu KRŽ-a, koji kao jedinu dozvoljenu razliku sadrži naziv i lokaciju filijale.

(6) Filijale u Banjaluci i Mostaru imaju po pet članova, od kojih su tri člana priznati stručnjaci iz oblasti upravnog prava i/ili upravnog postupka, a dva člana su stručnjaci u oblasti izvođenja radova, javnih nabavki, transporta i strateškog poslovnog upravljanja i biraju se putem javnog oglasa.

(7) KRŽ sa sjedištem u Sarajevu nadležna je za donošenje odluka po žalbama za vrijednosti nabavke preko 800.000,00 KM, kao i za sve nabavke institucija Bosne i Hercegovine i institucija Brčko Distrikta BiH, i drugih ugovornih tijela Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta BiH.

(8) Filijale KRŽ-a u Banjaluci i Mostaru nadležne su za donošenje odluka po žalbama za vrijednosti nabavke do 800.000,00 KM. Nadležnost filijale određuje se prema entitetskom sjedištu ugovornog organa.

(9) KRŽ rješava po žalbama u postupcima javne nabavke.

(10) Članovi KRŽ-a su, u obavljanju svoje funkcije, nezavisni, jednaki i vezani isključivo za Ustav BiH i zakone u Bosni i Hercegovini.

(11) Članove KRŽ-a imenuje Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: PSBiH). PSBiH donosi odluku o pokretanju i sprovođenju procedure izbora i imenovanja, imenovanju ad hok komisije za izbor i imenovanje

članova KRŽ-a. Ad hoc komisija sačinjava listu uspjehnijih kandidata i dostavlja je PSBiH, koja imenuje na dužnost i razrješava dužnosti članove KRŽ-a.

(12) Mandat članova KRŽ-a je pet godina, sa mogućnošću jednog ponovnog imenovanja. U slučaju prijevremenog razrješavanja jednog od članova KRŽ-a, novi član KRŽ-a se imenuje za ostatak mandata.

(13) Ako PSBiH ne imenuje blagovremeno članove KRŽ-a, članovima KRŽ-a produžava se mandat do imenovanja novih članova, ne duže od osam mjeseci.

(14) Funkcija članova KRŽ-a nespojiva je sa bilo kojom drugom posrednom ili neposrednom, stalnom ili povremenom dužnosti, sa izuzetkom akademskih, naučnih ili publicističkih aktivnosti.

(15) PSBiH može člana KRŽ-a prijevremeno razriješiti dužnosti samo u slučajevima ako član KRŽ-a:

a) podnese ostavku PSBiH;

b) je pravosnažno osuđen za krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci;

c) trajno izgubi radnu sposobnost za obavljanje svoje funkcije;

d) ispuni uslove propisane članom 71. ctav (1) tačka a) alineja 1) Zakona o radu u institucijama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17).

(16) KRŽ ima pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, koji se usvaja na opštoj sjednici KRŽ-a i za koji glasa natpolovična većina svih članova KRŽ-a.

(17) KRŽ ima poslovnik o radu KRŽ-a, koji usvaja na opštoj sjednici KRŽ-a i za koji glasa natpolovična većina svih članova KRŽ-a.

(18) Članovi KRŽ-a i svi zaposleni u KRŽ-u dužni su da u svom radu čuvaju tajnost podataka u skladu sa zakonom.

(19) KRŽ podnosi PSBiH godišnji izvještaj o radu, nakon što ga usvoji natpolovična većina svih članova KRŽ-a.

DIO TREĆI - PRAVNA ZAŠTITA

GLAVA I - POSTUPAK PRAVNE ZAŠTITE

Odjeljak A. Opšte odredbe

Član 94

(Stranke u postupku)

(1) Stranke u postupku pravne zaštite su: žalilac, ugovorni organ i odabrani ponuđač, a svojstvo stranke mogu imati i drugi privredni subjekti, koji imaju pravni interes u predmetnom postupku javne nabavke.

(2) Pri razmatranju žalbe u skladu sa članom 100. st. (4) i (5) ovog zakona, KRŽ o vođenju postupka po žalbi obavještava odabranog ponuđača, odnosno kandidata u fazi u kojoj je izjavljena žalba.

(3) Svaka stranka ima pravo da se izjasni o zahtjevima i navodima druge strane i da predloži dokaze. KRŽ svakoj stranci u postupku dostavlja podneske koje zaprimi u predmetu, o kojima se raspravlja o glavnoj stvari ili predlažu nove činjenice i dokazi.

(4) Svaka stranka ovlašćena je da razgleda spis predmeta, osim onog dijela ponude i dokumentacije koji je, u skladu sa zakonom, utvrđen kao tajni ili povjerljivi.

(5) Ugovorni organ dužan je da u postupku po žalbi, na zahtjev KRŽ-a, dostavi dokumentaciju u roku koji odredi KRŽ.

Član 95

(Dostavljanje pismena u inostranstvo)

Stranci koja učestvuje u postupku po žalbi pred KRŽ-om, a čije je sjedište, prebivalište ili boravište izvan BiH, KRŽ može dostaviti pismeno poštom.

Član 96

(Jezik postupka)

Postupak pravne zaštite vodi se na jednom od jezika u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini i uz upotrebu latiničnog ili ćirilichnog pisma.

Član 97

(Aktivna legitimacija)

Žalbu može podnijeti svaki privredni subjekat koji ima ili je imao interes za dodjelu ugovora o javnoj nabavci i koji učini vjerovatnim da je bila ili mu je mogla da bude u konkretnom postupku javne nabavke prouzrokovana šteta zbog nezakonitog postupanja ugovornog organa, a koje se u žalbi navodi kao povreda ovog zakona i podzakonskih akata od strane ugovornog organa u postupku javne nabavke.

Član 98

(Zabrana zaključenja ugovora)

(1) Ugovorni organ ne može potpisati ugovor o javnoj nabavci u roku 15 dana od dana kada su ponuđači obaviješteni o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

(2) Zabrana potpisivanja ugovora iz stava (1) ovog člana ne primjenjuje se:

a) ako je samo jedan ponuđač učestvovao u otvorenom postupku, pregovaračkom postupku bez objave obavještenja i u postupku dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II i njegova ponuda je izabrana pod uslovom da nije objavljeno eh ante obavještenje o transparentnosti;

b) ako je samo jedan ponuđač učestvovao u drugoj fazi ograničenog postupka, pregovaračkog postupka sa objavom obavještenja i takmičarskog dijaloga i njegova ponuda je izabrana;

c) u slučaju dodjele ugovora u sklopu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine.

(3) Izjavljena žalba ne sprečava potpisivanje ugovora o javnoj nabavci za lotove na koje nije izjavljena žalba.

(4) U slučaju da na odluku o dodjeli ugovora u postupku nabavke male vrijednosti nema žalbe, ugovorni organ dužan je da zaključi ugovor u roku od deset dana od dana obavještanja učesnika postupka o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Odjeljak B. Izjavljivanje žalbe

Član 99

(Način izjavljivanja žalbe)

(1) Žalba se izjavljuje KRŽ-u putem ugovornog organa u pisanoj formi direktno, elektronskim putem, ako je elektronsko sredstvo definisano kao način komunikacije u tenderskoj dokumentaciji, ili preporučenom poštanskom pošiljkom.

(2) Žalba se podnosi u dovoljnom broju primjeraka, a koji ne može biti manji od tri, kako bi mogla biti uručena kvalifikovanom kandidatu ili izabranom ponuđaču, kao i drugim strankama u postupku.

(3) Prilikom razmatranja žalbe u skladu sa članom 100. st. (2) i (3) ovog zakona, ugovorni organ po prijemu žalbe putem portala javnih nabavki obavještava ponuđače o vođenju postupka po žalbi.

(4) Datum zaprimanja žalbe direktno kod ugovornog organa, odnosno datum zaprimanja žalbe elektronskim putem uz obezbjeđenje dokaza o upućivanju, odnosno zaprimanju žalbe, ili datum predaje na poštu preporučene poštanske pošiljke smatra se danom uručivanja žalbe.

(5) U slučaju direktne predaje žalbe, ugovorni organ je dužan da izda žaliocu potvrdu o vremenu prijema žalbe.

(6) Ako ugovorni organ odbije da izda potvrdu o vremenu zaprimanja, smatraće se da je žalba podnesena u roku, osim ako ugovorni organ ne dokaže suprotno.

Član 100

(Postupak ugovornog organa po žalbi)

(1) Ugovorni organ dužan je da u roku od pet dana od dana zaprimanja žalbe utvrditi da li je žalba blagovremena, dopuštena, izjavljena od ovlašćenog lica i od lica koje ima aktivnu legitimaciju.

(2) Ako ugovorni organ utvrdi da je žalba neblagovremena, nedopuštena i izjavljena od neovlašćenog lica, od lica koje nema aktivnu legitimaciju odbaciće je zaključkom. Protiv ovog zaključka žalilac ima mogućnost podnošenja žalbe KRŽ-u i to u roku od pet dana od dana prijema zaključka.

(3) Ako je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlašćenog lica i lica koje ima aktivnu legitimaciju, ugovorni organ, razmatrajući žalbu, može utvrditi da je ona djelimično ili u cjelini osnovana i svojim rješenjem ispraviti radnju, preduzeti činjenje, izmijeniti i/ili dopuniti tendersku dokumentaciju ili može postojeću odluku ili rješenje staviti van snage i zamijeniti je drugom odlukom ili rješenjem, ili poništiti postupak javne nabavke u slučaju da su ispunjeni uslovi iz člana 69. st. (2) i (3) ovog zakona, te o tome obavijestiti učesnike u postupku javne nabavke na način određen ovim zakonom, u roku od pet dana od dana prijema žalbe.

(4) Protiv rješenja ugovornog organa iz stava (3) ovog člana može se izjaviti žalba KRŽ-u, putem ugovornog organa, u roku od deset dana od dana prijema rješenja. Ugovorni organ prosljeđuje žalbu KRŽ-u sa svojim izjašnjenjem i dokumentacijom u roku od pet dana od datuma zaprimanja.

(5) Ako ugovorni organ postupajući po žalbi utvrdi da je žalba blagovremena, dopuštena, izjavljena od ovlašćenog lica i lica koje ima aktivnu legitimaciju, ali da je u cjelini neosnovana, neće donositi odluku o tome, ali je dužan da u roku od pet dana od datuma zaprimanja žalbu prosljedi KRŽ-u, sa svojim izjašnjenjem na navode žalbe, kao i kompletnom dokumentacijom u vezi sa postupkom protiv kojeg je izjavljena žalba.

Član 101

(Rokovi izjavljivanja žalbe ugovornom organu)

(1) Žalba se izjavljuje:

a) u roku od deset dana od dana objavljivanja obavještenja u odnosu na podatke iz obavještenja o nabavci, odnosno u roku od deset dana od dana preuzimanja tenderske dokumentacije na sadržaj tenderske dokumentacije;

b) u roku od deset dana od dana objavljivanja izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije u odnosu na sadržaj izmjene i/ili dopune tenderske dokumentacije;

c) u roku od pet dana po prijemu zapisnika o otvaranju ponuda, u odnosu na radnje, postupanja, nečinjenja ili propuštanja u postupku otvaranja ponuda;

d) u roku od deset dana od prijema odluke o kvalifikovanosti kandidata ili odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili odluke o poništenju postupka;

e) u roku od deset dana od dana kada je ugovorni organ trebalo da donese odluku iz postupka, a propustio je da je donese.

(2) Žalba se izjavljuje najkasnije 30 dana po saznanju da je ugovor zaključen bez sprovedenog postupka javne nabavke u suprotnosti s ovim zakonom, a najkasnije u roku od jedne godine od dana zaključenja ugovora u tom postupku.

(3) U slučaju dodjele ugovora na osnovu okvirnog sporazuma iz člana 32. stav (5) tačke b) ovog zakona ili u okviru dinamičkog sistema kupovine iz člana 123. ovog zakona, žalba se izjavljuje u roku od deset dana nakon što ugovorni organ obavijesti ponuđače da je ugovor na osnovu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine zaključen u odnosu na postupak dodjele ugovora u sklopu okvirnog sporazuma ili dinamičkog sistema kupovine.

(4) U slučaju pregovaračkog postupka bez objave obavještenja i postupka dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II žalba se izjavljuje najkasnije:

a) 10 dana od dana objavljivanja dobrovoljnog *ex ante* obavještenja o transparentnosti, ako je ovo obavještenje objavljeno;

b) 30 dana od dana objavljivanja obavještenja o dodjeli ugovora, ako dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti nije objavljeno.

(5) U postupku nabavke koji se sprovodi putem konkurentskog zahtjeva žalba se izjavljuje u roku od pet dana od:

a) preuzimanja konkurentskog zahtjeva;

b) prijema zapisnika o otvaranju ponuda;

c) prijema odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača ili prijema odluke o poništenju postupka nabavke.

(6) U postupku direktnog sporazuma žalba nije dopuštena.

(7) Žalilac koji je propustio da izjavi žalbu prema odredbama st. od (1) do (5) ovog člana, gubi pravo da traži ispitivanje zakonitosti po istom osnovu, u kasnijoj fazi postupka.

Odjeljak C. Pravna zaštita pred KRŽ-om

Član 102

(Dokazivanje u postupku po žalbi)

(1) Stranke u postupku dužne su da iznesu sve činjenice na kojima zasnivaju svoje zahtjeve ili odluke, postupke, radnje ili nečinjenja, te da predlože dokaze kojima se te činjenice utvrđuju.

(2) U postupku pravne zaštite ugovorni organ dužan je da dokaže postojanje činjenica i okolnosti na osnovu kojih je donio odluku o pravima, preduzeo radnje ili propuštanja te sproveo postupke, koji su predmet postupka po žalbi.

(3) U postupku pravne zaštite žalilac je dužan da dokaže ili barem učini vjerovatnim postojanje činjenica i razloga koji se tiču pravnog interesa na podnošenje žalbe, povreda postupka ili povreda primjene materijalnog prava, koje su istaknute u žalbi, za koje zna ili bi trebalo da zna.

Član 103

(Bitne povrede zakona)

(1) U postupcima javne nabavke apsolutno bitne povrede zakona su one povrede o kojima KRŽ vodi računa po službenoj dužnosti i koje mogu dovesti do poništenja postupka u potpunosti ili djelimično, i to:

a) neusklađenost tenderske dokumentacije s ovim zakonom ili podzakonskim aktima, koja je usljed nedorečenosti, protivrječnosti ili nejasnoća dovela do nemogućnosti utvrđivanja osnovanosti žalbenih navoda ili koja je usljed bitnih propusta dovela do narušavanja osnovnih principa ovog zakona, odnosno nezakonite dodjele ugovora;

b) povrede postupka prilikom otvaranja ponuda, zahtjeva za učešće;

c) rok za dostavljanje ponuda ili zahtjeva za učestvovanje nije produžen, a postojala je obaveza u skladu s odredbama ovog zakona;

d) nakon isteka roka za dostavljanje ponuda u postupcima u kojima nije dozvoljeno pregovaranje ugovorni organ je vodio pregovore ili je ponuđač izmijenio svoju ponudu suprotno odredbama ovog zakona.

(2) Relativno bitne povrede zakona su povrede koje mogu dovesti do poništenja postupka javne nabavke, ako se uspostavi direktna veza između povrede i ishoda postupka.

Član 104

(Ovlašćenja KRŽ-a)

(1) KRŽ u postupku pravne zaštite postupa u granicama zahtjeva iz žalbe, a po službenoj dužnosti u odnosu na povrede opisane u članu 103. stav (1) ovog zakona.

(2) KRŽ nije dužna da kontroliše činjenično i pravno stanje koje je bilo predmet prethodne žalbe u istom postupku javne nabavke.

Odjeljak D. Žalba

Član 105

(Sadržaj žalbe)

Žalba sadrži:

a) ime ili naziv žalioca, prebivalište ili sjedište žalioca, ime zastupnika ili punomoćnika žalioca ako ga ima;

b) naziv ugovornog organa protiv kojeg se podnosi žalba;

c) broj i datum postupka javne nabavke i podatke o objavljivanju obavještenja o javnoj nabavci, ako je obavještenje objavljeno;

d) broj i datum odluke o izboru ponude, poništenju postupka ili druge odluke ugovornog organa;

e) druge podatke o radnji, propuštanju radnje ili postupcima ugovornog organa koji su predmet postupka ili o predmetu nabavke;

f) opis činjeničnog stanja;

g) opis povreda ovog zakona i podzakonskih akata i obrazloženje;

h) predlog dokaza;

i) dokaz o plaćenju naknadi za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu propisanom članom 108. ovog zakona, na osnovu kojeg se može nesumnjivo utvrditi da je transakcija izvršena;

j) potpis žalioaca ili potpis ovlaštenog lica odnosno punomoćnika (ako ga žalilac ima) i pečat (ako ga žalilac ima).

Član 106

(Postupak sa neurednom žalbom)

(1) Ako dostavljena žalba ne sadrži podatke iz člana 105. ovog zakona, KRŽ poziva žalioaca da upotpuni žalbu u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva za dopunu.

(2) Ako žalilac ne postupi po zahtjevu KRŽ-a u skladu sa stavom (1) ovog člana, žalba će biti odbačena kao neuredna, osim ako bi se iz njenog sadržaja moglo postupati i ako žalba ima postavljen žalbeni zahtjev i dokaz o plaćenju naknadi za pokretanje žalbenog postupka.

Član 107

(brisano)

Član 108

(Naknada za pokretanje žalbenog postupka)

(1) Žalilac je obavezan da plati naknadu za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od:

- a) 500,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke do 50.000,00 KM;
- b) 800,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 50.001,00 KM do 80.000,00 KM;
- c) 2.000,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 80.001,00 KM do 250.000,00 KM;
- d) 3.500,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 250.001,00 KM do 400.000,00 KM;
- e) 5.000,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 400.001,00 KM do 800.000,00 KM;
- f) 7.500,00 KM za procijenjenu vrijednost nabavke od 800.001,00 KM do 9.000.000,00 KM;
- g) 10.000,00 KM kada je vrijednost nabavke jednaka ili veća od 9.000.000,00KM.

(2) Žalilac uplaćuje odgovarajući iznos naknade iz stava (1) ovog člana na osnovu podataka o procijenjenoj vrijednosti nabavke iz tenderske dokumentacije.

(3) Žalilac uplaćuje odgovarajući iznos naknade iz stava (1) ovog člana na osnovu podatka iz tenderske dokumentacije o procijenjenoj vrijednosti lota na koji se žali, odnosno zbiru procijenjenih vrijednosti lotova na koje se žali, u slučaju kada se žalba ne odnosi na nabavku u cjelini nego na jedan ili više lotova.

(4) Prije razmatranja žalbi, KRŽ je dužan da utvrdi da li je žalilac uplatio naknadu u skladu sa st. (1) i (2) ovog člana i člana 105. tačka (i) Zakona.

(5) Ako procijenjena vrijednost nabavke nije poznata u trenutku izjavljivanja žalbe KRŽ-u ili nije objavljena, naknada za pokretanje žalbenog postupka plaća se u iznosu od 2.000,00 KM. KRŽ će pozvati žalioaca na plaćanje razlike naknade u određenom roku ako se tokom žalbenog postupka utvrdi da je naknada plaćena u nedovoljnom iznosu.

(6) Naknada se uplaćuje u korist budžeta institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine i ona je nepovratna u slučaju neosnovane žalbe.

(7) U slučaju osnovane žalbe, a i u slučaju neuredne žalbe za koju se naknadno utvrdi da je uplata izvršena izvan ostavljenog roka, KRŽ u roku od sedam dana od dana donošenja odluke povodom žalbe donosi posebno rješenje o povratu naknade za pokretanje žalbenog postupka, koja se mora sprovesti u roku od 30 dana od dana zaprimanja rješenja o povratu naknade za pokretanje žalbenog postupka u skladu sa Instrukcijom o načinu uplate, kontrole i povrata taksi propisanih ovim članom.

Član 109

(Postupanje KRŽ-a po žalbi)

(1) KRŽ po zaprimanju žalbe utvrđuje blagovremenost, dopuštenost i da li je žalba izjavljena od ovlaštenog lica i od lica koje ima aktivnu legitimaciju.

(2) Kada KRŽ utvrdi da je žalba blagovremena, dopuštena i izjavljena od ovlaštenog lica i od lica koje ima aktivnu legitimaciju, nastaviće razmatrati žalbene navode.

Član 110

(Suzpenzivno djelovanje žalbe)

(1) Blagovremena, dopuštena, od ovlaštenog lica i lica koje ima aktivnu legitimaciju izjavljena žalba odgađa nastavak postupka javne nabavke, zaključenje i/ili izvršenje ugovora o javnoj nabavci ili okvirnog sporazuma do donošenja odluke KRŽ-a.

(2) Ugovorni organ sve učesnike u postupku javne nabavke o izjavljenoj žalbi obavještava putem portala javnih nabavki.

Odjeljak E.Odlučivanje po žalbi

Član 111

(Odluke po žalbi)

(1) U postupku pravne zaštite KRŽ može:

a) obustaviti postupak po žalbi zbog odustanka od žalbe;

b) odbaciti žalbu zaključkom zbog nenadležnosti, nedopuštenosti, neurednosti, neblagovremenosti i zbog toga što je izjavljena od lica koje nema aktivnu legitimaciju;

c) odbiti žalbu zbog neosnovanosti;

d) usvojiti žalbu, poništiti odluku, postupak ili radnju u dijelu u kojem je povrijeđen zakon ili podzakonski akti;

e) odlučiti o zahtjevu ugovornog organa za nastavak postupka javne nabavke u bilo kojem trenutku nakon prijema žalbe, a do donošenja odluke KRŽ-a, po ispunjenju uslova u smislu da odluka o obustavljanju postupka ne prouzrokuje nesrazmjernu štetu na račun javnog interesa. Zahtjev ugovornog organa za nastavak postupka mora biti obrazložen, a teret dokazivanja na postojanje okolnosti za nastavak postupka je na ugovornom organu. KRŽ će donijeti odluku po zahtjevu za nastavak postupka javne nabavke u roku od pet dana od dana dostavljanja dokumentacije po žalbi od strane ugovornog organa, odnosno podnošenja zahtjeva, ako je zahtjev dostavljen nakon što je ugovorni organ dostavio žalbu sa dokumentacijom;

f) poništiti ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum u okolnostima iz stava (2) ovog člana.

(2) KRŽ će poništiti ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum ako je ugovorni organ:

a) primijenio pregovarački postupak bez objave obavještenja ili postupak dodjele ugovora o nabavci usluga iz Aneksa II u suprotnosti sa odredbama ovog zakona;

b) propustio objaviti obavještenje o nabavci na portalu javnih nabavki ako se to zahtijeva ovim zakonom;

c) zaključio ugovor ili okvirni sporazum u suprotnosti sa članom 98. ovog zakona ako to sprečava KRŽ da razmotri žalbu prije zaključenja ugovora ili okvirnog sporazuma;

d) zaključio ugovor ili okvirni sporazum bez primjene postupka javne nabavke, osim u slučajevima kada to ovaj zakon dopušta.

(3) Ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum neće biti predmet poništenja, ako je, u slučajevima iz stava (2) tač. a), b) i d) ovog člana, ugovorni organ imao opravdane razloge da smatra da postupa u skladu s ovim zakonom, ako je objavio dobrovoljno *ex ante* obavještenje o transparentnosti i ugovor ili okvirni sporazum nije zaključen prije isteka perioda od 15 dana po objavi tog obavještenja.

(4) U opravdanim slučajevima navedenim u stavu (5) ovog člana, KRŽ može ostaviti na snazi ugovor ili okvirni sporazum koji je predmet poništenja, u obimu u kojem je ugovor ili okvirni sporazum već izvršen. U tom slučaju KRŽ će ugovornom organu odrediti novčanu kaznu u iznosu naznačenom u stavu (8) ovog člana.

(5) KRŽ neće poništiti ugovor ili okvirni sporazum ako, nakon što je razmotrio sve relevantne okolnosti, utvrdi da prevladavajući razlozi u vezi s opštim interesom zahtijevaju da ugovor treba da ostane na snazi.

(6) Opšti interes u smislu stava (5) ovog člana ne odnosi se na ekonomski interes u direktnoj vezi sa ugovorom ili okvirnim sporazumom, što obuhvata posebno troškove koji mogu nastati zbog zakašnjenja u izvršenju ugovora ili okvirnog sporazuma, troškove koji proizlaze iz sprovođenja novog postupka javne nabavke, troškove koji mogu nastati zbog promjene privrednog subjekta koji izvršava ugovor ili okvirni sporazum i troškove pravnih obaveza koje su rezultat poništenja ugovora ili okvirnog sporazuma. Ekonomski interes da ugovor ostane na snazi može se smatrati važnim opštim interesom samo kada bi poništenje ugovora ili okvirnog sporazuma dovelo do nesrazmjernih posljedica.

(7) Poništenje ugovora ili okvirnog sporazuma ima učinak od momenta zaključenja ugovora.

(8) Novčane kazne iz stava (4) ovog člana nameću se ugovornom organu u iznosu do 5% vrijednosti ugovora, uzimajući u obzir vrstu i obim povrede kao i okolnosti pod kojima je povreda počinjena.

(9) Kazna određena prema odredbama ovog člana uplaćuje se u korist budžeta državnog, entitetskog ili lokalnog nivoa u kojem ugovorni organ ima sjedište.

(10) KRŽ o glavnoj stvari odlučuje rješenjem, a u ostalim slučajevima zaključkom.

(11) KRŽ je dužan da donese zaključak ili rješenje po žalbi u roku od 15 dana od dana kompletiranja žalbe od ugovornog organa, ali ne kasnije od 30 dana nakon prijema žalbe od ugovornog organa.

(12) U izuzetno složenim slučajevima predsjedavajući KRŽ-a zaključkom može produžiti rok iz stava (3) ovog člana, ali ne duže od 30 dana. Ovaj zaključak se dostavlja svim strankama u postupku.

(13) Rješenje ili zaključak KRŽ-a iz ovog člana je konačno i izvršno.

Član 112

(Spajanje postupaka)

(1) Ako postoji više žalbi koje se odnose na isti postupak javne nabavke, predsjedavajući KRŽ-a može donijeti zaključak o spajanju postupaka, bez utvrđivanja postojanja bilo kakvih drugih uslova za spajanje postupaka. U tom slučaju donosi se jedno rješenje po žalbama u tom postupku javne nabavke. Rokovi se računaju od datuma prijema posljednje žalbe.

(2) Protiv zaključka KRŽ-a iz stava (1) ovog člana nije dopušteno izjaviti pravni lijek u skladu sa ovim zakonom.

Član 113

(Odlučivanje KRŽ-a)

(1) KRŽ u postupcima po žalbi odlučuje u vijećima sastavljenim od predsjednika vijeća i dva člana vijeća.

(2) U složenim slučajevima i slučajevima međunarodnih vrijednosnih razreda, predsjedavajući vijeća predlaže da se slučaj rješava na plenarnoj sjednici.

(3) U plenumu se zasjeda u slučajevima kada se donosi novi stav u odnosu na ranije zauzete stavove.

(4) U slučajevima iz st. (2) i (3) ovog člana predsjedavajući vijeća donosi poseban zaključak.

(5) Članovi KRŽ-a ne mogu se uzdržati od glasanja.

(6) Rješenje, odnosno zaključak iz člana 112. stav (2) ovog zakona potpisuje predsjednik vijeća i akt se ovjerava pečatom KRŽ-a.

(7) Sastav vijeća za odlučivanje po žalbi utvrđuje predsjedavajući KRŽ-a posebnim rješenjem. Predsjedavajući KRŽ-a može predsjedavati vijećem za odlučivanje po žalbi.

(8) Zaključci i rješenja KRŽ-a, te presude Suda Bosne i Hercegovine po njima javno se objavljuju na portalu javnih nabavki.

Član 114

(Izuzeće zbog sukoba interesa)

(1) Član KRŽ-a ili drugo lice koje je uključeno u postupanje u određenom predmetu ne može donositi odluku o istom ili biti uključen u postupak odlučivanja ako je sa ponuđačem ili ugovornim organom, pravnim predstavnikom ili licem koje su ovlastili ponuđač, ugovorni organ ili njihovi pravni predstavnici, članovi uprave ili odgovorni predstavnici: u poslovnoj vezi, u direktnoj ili indirektnoj (uključujući rodbinsku vezu zaključno sa četvrtim stepenom) rodbinskoj vezi, u bračnoj (čak i ako je došlo do razvoda braka) ili vanbračnoj zajednici ili u tazbinskoj vezi zaključno sa trećim stepenom.

(2) Član KRŽ-a odnosno drugo lice koje je bilo u radnom odnosu, odnosno zaposleno kod ponuđača ili ugovornog organa, a od prestanka radnog odnosa nisu protekle dvije godine u skladu sa stavom (1) ovog člana, ne može donositi odluke o određenom predmetu, niti biti uključeno u postupak rješavanja istog predmeta KRŽ-a.

(3) U slučaju postojanja razloga iz st. (1) i (2) ovog člana kao i drugih razloga za izuzeće, član KRŽ-a mora bez odgađanja obavijestiti predsjedavajućeg KRŽ-a, koji je dužan da donese odluku o izuzeću člana KRŽ-a. Protiv ove odluke nije dopuštena žalba u skladu sa ovim zakonom. Odredbe ovog stava primjenjuju se i na drugo lice koje je uključeno u rješavanje određenog predmeta, ako po odredbama ovog člana ne može biti uključeno u postupak njegovog rješavanja.

(4) U slučaju da kod predsjedavajućeg KRŽ-a postoje razlozi iz st. (1) i (2) ovog člana, predsjedavajući KRŽ-a je dužan da bez odgađanja o tome obavijesti ostale članove KRŽ-a, koji donose odluku o izuzeću.

(5) Protiv odluke iz st. (3) i (4) ovog člana nije dopušteno posebno izjavljivanje pravnog lijeka u skladu sa ovim zakonom.

Odjeljak A. Sudska zaštita

Član 115

(Upravni spor)

(1) Ugovorni organ i učesnici u postupku mogu protiv odluke KRŽ-a pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Sud BiH) u roku od 30 dana od dana prijema odluke.

(2) Upravni spor po tužbi koju podnesu stranke u postupku javne nabavke vodi se po hitnom postupku, a odluka po tužbi donosi se u roku 60 dana od dana prijema tužbe.

(3) Ugovorni organ ili učesnik u postupku može podnijeti i zahtjev za odgađanje konačnog rješenja ili zaključka KRŽ-a, zajedno sa tužbom kojom se pokreće upravni spor u roku iz stava (1) ovog člana.

(4) Cijeneći javni interes i štetu koju bi odgađanje konačne odluke KRŽ-a moglo izazvati, o zahtjevu iz stava (3) ovog člana rješava Sud BiH posebnim rješenjem, kojim odgađa izvršenje konačne odluke KRŽ-a na određeno vrijeme ili do donošenja odluke suda po tužbi u upravnom sporu.

Član 116

(Prekršajne odredbe)

(1) KRŽ podnosi zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka kod nadležnog suda, kada utvrdi da je bilo povreda postupka javne nabavke koje predstavljaju prekršaj u smislu odredaba ovog zakona. U slučajevima kada nije bilo postupka po žalbi, Agencija podnosi prekršajnu prijavu kod nadležnog suda za prekršaje, kada utvrdi povrede ovog zakona koje su u njenoj nadležnosti.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 15.000,00 KM kazniće se za prekršaj ugovorni organ:

a) ako nabavi robu, radove ili usluge bez sprovođenja postupaka javne nabavke propisanih ovim zakonom osim u slučajevima kada to zakon dopušta;

b) ako ne zaštiti podatke koje mu proslijedi privredni subjekt, označivši ih kao povjerljive, a koji prema odredbama ovog zakona mogu biti proglašeni povjerljivim;

c) ako se ne pridržava uslova i načina javne nabavke prema procijenjenim vrijednostima i dijeli vrijednost nabavke s namjerom izbjegavanja primjene propisanog postupka nabavke;

d) ako primijeni pregovarački postupak bez objave obavještenja suprotno odredbama čl. 21, 22, 23, 24. i 28. ovog zakona;

e) ako ne stavi na raspolaganje tendersku dokumentaciju svim privrednim subjektima koji su je tražili, u skladu sa obavještenjem o javnoj nabavci, odnosno ne omogući uvid u dokumentaciju;

f) ako ne poštuje rokove za prijem zahtjeva za učešće i ponuda;

g) ako prilikom pripreme tehničke specifikacije ne poštuje važeće tehničke standarde, propise ili norme;

h) ako ne dostavi odluke za koje je ovim zakonom propisana obaveza dostavljanja ponuđačima u postupku javne nabavke;

i) ako ne dovrši postupak javne nabavke zaključivanjem ugovora o javnoj nabavci ili odlukom o poništenju;

j) ako zaključi ugovor o javnoj nabavci koji nije u skladu s odabranom ponudom i uslovima određenim u tenderskoj dokumentaciji;

k) ako ne čuva dokumentaciju o javnoj nabavci, u skladu sa propisima o arhiviranju dokumenata;

l) ako ustupi postupak nabavke ili za sprovođenje nabavke ovlasti treće lice ili lice koje nije ugovorni organ u smislu ovog zakona da bi na taj način izbjegao njegovu primjenu;

m) ako na zahtjev KRŽ-a ne dostavi traženu dokumentaciju ili onemogući uvid u dokumentaciju;

n) ako ne izvrši rješenje KRŽ-a;

o) ako predmet ugovora, konkursne uslove, tehničke specifikacije ili druge elemente javnog poziva prilagodi konkretnom ponuđaču, ili ako dodijeli ugovor ponuđaču koji je učestvovao u pripremi konkursne dokumentacije ili nekog njenog dijela, a nije u postupku dokazao da nije bio u povoljnijem položaju;

p) ako ne dostavi izvještaj o dodijeljenom ugovoru;

r) ako ne donese plan nabavki i ne objavi ga na veb-stranici ugovornog organa;

s) ako nastavi postupak javne nabavke, zaključi ugovor o javnoj nabavci ili okvirni sporazum u toku suspenzivnog dejstva žalbe suprotno članu 110. ovog zakona.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 do 3.000,00 KM kazniće se odgovorno lice u ugovornom organu za prekršaj iz stava (2) ovog člana.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 10.000,00 KM kazniće se za prekršaj ponuđač ako je dao netačne podatke u dokumentima kojima dokazuje ličnu, poslovnu, finansijsku, tehničku i profesionalnu sposobnost.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 do 2.000,00 KM kazniće se i odgovorno lice ponuđača za prekršaj iz stava (4) ovog člana.

(6) Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka KRŽ podnosi nadležnom sudu prema sjedištu ugovornog organa.

(7) KRŽ, rješavajući u postupku po žalbi, a na osnovu stanja u spisu, može podnijeti krivičnu prijavu.

Odjeljak B. Supsidijarna primjena

Član 117

(Supsidijarna primjena pravila upravnog postupka)

Na postupak pred KRŽ-om koji nije uređen odredbama ovog zakona, primijeniće se odredbe Zakona o upravnom postupku.

Član 118

(Odnos prema ostalim propisima)

Na odgovornost ugovornih strana za ispunjenje obaveza iz ugovora o javnoj nabavci primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona o obligacionim odnosima.

Odjeljak C. Naknada troškova postupka

Član 119

(Pravo na naknadu troškova u postupku javne nabavke)

(1) Ako ugovorni organ povrijedi odredbe ovog zakona ili podzakonskih akata, privredni subjekt ima pravo da od ugovornog organa zahtijeva naknadu troškova za pripremu ponude i troškova učešća u postupku javne nabavke.

(2) Pravo iz odredbe stava (1) ovog člana ne postoji ako je, nakon donošenja odluke o izboru ili nakon odluke o poništenju postupka javne nabavke, KRŽ utvrdio da kandidat/ponuđač čija se ponuda nije razmatrala, ni uz poštovanje odredaba ovog zakona i podzakonskih akata, ne bi imao realne izgleda za izbor njegove ponude, ili čija je žalba odbijena.

(3) U postupku pravne zaštite svaka stranka snosi troškove prouzrokovane postupkom, kao što su troškovi dolaska, gubljenja vremena (neizvršavanja redovnih radnih obaveza) od redovnih poslova, za pravno zastupanje i stručno pomaganje. Troškovi za pravno zastupanje nadoknađuju se samo u slučajevima kad je takvo zastupanje bilo nužno i opravdano sa jasno preciziranim razlozima nužnosti.

(4) KRŽ odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje ko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti.

(5) Stranka na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna je protivnoj stranci nadoknaditi jasno precizirane opravdane troškove koji su joj nastali učestvovanjem u žalbenom postupku.

(6) U slučaju odustajanja od žalbe, odbijanja ili odbacivanja žalbe, žalilac nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka.

(7) U slučaju djelimičnog usvajanja žalbe, KRŽ može odlučiti da svaka stranka snosi svoje troškove, da se troškovi žalbenog postupka podijele na jednake dijelove ili da se podijele razmjerno usvajanju žalbe.

(8) U slučaju usvajanja žalbe, KRŽ svojom odlukom nalaže ugovornom organu plaćanje troškova žalbenog postupka žaliocu u roku od osam dana od dana prijema rješenja KRŽ-a.

(9) Žalba može sadržavati zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka koji mora biti određen i dostavljen KRŽ-u prije donošenja odluke.

(10) Na žalbene postupke za naknadu troškova pravnog zastupanja visina naknade određuje se prema visini naknade na koju advokati imaju pravo u upravnim postupcima u neprocjenjivim predmetima.

Član 120

(Nadležnost u postupku naknade troškova)

(1) Za rješavanje zahtjeva za naknadu troškova u postupku javne nabavke iz člana 119. stav (1) ovog zakona nadležan je KRŽ.

(2) Zahtjev za naknadu troškova dopušten je samo ako je KRŽ utvrdio:

a) da zbog postupanja suprotno odredbama ovog zakona ili podzakonskih akata odluka nije donesena prema navodima iz obavještenja o nabavci za ponudu s najnižom cijenom ili za ekonomski najpovoljniju ponudu; ili

b) da je izbor postupka javne nabavke bez objave obavještenja bio suprotan ovom zakonu; ili

c) da je odluka o poništenju postupka javne nabavke bila suprotna odredbama ovog zakona ili podzakonskih akata; ili

d) da je odluka o izboru, koja je u korist jednog privrednog subjekta donesena bez učešća drugih subjekata u postupku, na osnovu odredaba ovog zakona ili podzakonskih akata bila nedopustiva; ili

e) da ugovorni organ, nakon znatnog prekoračenja roka za donošenje odluke i suprotno zahtjevu ponuđača da se nastavi postupak javne nabavke, postupak nije nastavio, niti ga je okončao odlukom o izboru najpovoljnijeg ponuđača, odnosno odlukom o poništenju.

Član 121

(Naknada štete)

Svaki od učesnika postupka javne nabavke koji je pretrpio štetu zbog povrede ovog zakona ima mogućnost da pokrene postupak za ostvarivanje prava na naknadu štete zbog izmakle dobiti pred nadležnim sudom, prema opštim propisima o naknadi štete.

DIO ČETVRTI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 122

(Prelazne odredbe)

(1) Postupci javne nabavke pokrenuti do početka primjene ovog zakona u kojima nisu zaključeni ugovori o javnoj nabavci biće okončani prema odredbama Zakona o javnim nabavkama koji je na snazi u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke.

(2) Ako se protiv odluke ugovornog organa koja je donesena u skladu sa stavom (1) ovog člana vodi postupak po žalbi, odluka KRŽ-a je konačna i izvršna. Protiv odluke KRŽ-a može se u roku od 30 dana pokrenuti upravni spor kod Suda BiH.

(3) Postupci za naknadu štete pokrenuti prije početka primjene ovog zakona biće okončani prema odredbama Zakona o javnim nabavkama koji je na snazi u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke.

(4) U slučaju da se različitim propisima u Bosni i Hercegovini uređuju ista pitanja kao ovim zakonom, primjena ovog zakona imaće prednost u odnosu na ostale propise.

(5) Ako ovim zakonom nisu posebno definisani rokovi za podzakonske akte koje donosi Savjet ministara BiH i Agencija, oni će biti doneseni u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovog zakona.

(6) Direktor Agencije čiji je mandat u toku ostaje na mjestu direktora do isteka mandata od pet godina, računajući od dana kada je imenovan. Članovi Odbora Agencije čiji je mandat u toku ostaju na mjestu člana Odbora Agencije do isteka mandata od pet godina, računajući od dana kada su imenovani.

(7) Članovi KRŽ-a koji su imenovani i čiji je mandat u toku ostaju na mjestu člana KRŽ-a do isteka mandata od pet godina, računajući od dana kada su imenovani. Ako je protekao rok od pet godina od imenovanja, članovi KRŽ-a su dužni da obavljaju poslove iz nadležnosti KRŽ-a do izbora novih članova. PSBiH će raspisati konkurs najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(8) Do uspostavljanja i početka rada filijala, sve žalbe rješava sjedište KRŽ-a u Sarajevu. Savjet ministara BiH dužan je da obezbijedi finansijska sredstva i uslove za početak rada filijala najkasnije u roku od tri mjeseca od dana primjene ovog zakona.

Član 123

(Elektronske nabavke, elektronske aukcije i dinamički sistem kupovine)

(1) Način objavljivanja obavještenja u postupcima javnih nabavki propisan je Uputstvom o načinu objavljivanja obavještenja u postupcima javnih nabavki.

(2) Elektronske nabavke, elektronska aukcija i dinamički sistem kupovine, način, rokovi i početak primjene definiše se podzakonskim aktom koji donosi Savjet ministara BiH, najkasnije u roku od jedne godine od početka primjene ovog zakona.

Član 124

(Prestanak važenja)

(1) Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 49/04, 19/05, 52/05, 8/06, 24/06, 70/06, 12/09, 60/10 i 87/13).

(2) Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe podzakonski akti doneseni na osnovu zakona iz stava (1) ovog člana, i to:

a) Uputstvo o primjeni Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 03/05 i 24/09);

b) Uputstvo o načinu vođenja zapisnika o otvaranju ponuda ("Službeni glasnik BiH", br. 17/05 i 27/08);

c) Lista ugovornih organa, po kategorijama, koji su obavezni primjenjivati Zakon o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH" br. 03/05 i 86/06);

d) Pravilnik o postupku direktnog sporazuma ("Službeni glasnik BiH" br. 53/06 i 20/09);

e) Uputstvo o primjeni i korišćenju modela standardne tenderske dokumentacije za postupke javne nabavke za robu, usluge i radove ("Službeni glasnik BiH", broj 56/07).

Član 125

(Završne odredbe)

(1) Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivaće se istekom šest mjeseci od dana njegovog stupanja na snagu.

(2) Ovaj zakon objaviće se i u službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Samostalni članovi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o javnim nabavkama

("Sl. glasnik BiH", br. 59/2022)

Član 56

(Usklađivanje sa pravnom tekovinom Evropske unije)

Ovim zakonom preuzimaju se odredbe Direktive 2014/24/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. o javnim nabavkama i o stavljanju van snage: Direktive 2004/18/EZ, Direktive 2014/25/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. februara 2014. o nabavkama subjekata koji djeluju u sektoru vodoprivrede, energetskom i saobraćajnom sektoru te sektoru poštanskih usluga i stavljanju van snage Direktive 2004/17/EZ, 2014/25, Direktive 2007/66/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2007. o izmjeni direktiva Savjeta 89/665/EEZ i 92/13/EEZ u vezi sa poboljšanjem efikasnosti postupaka pravne zaštite koji se odnose na sklapanje ugovora o javnim nabavkama, i Direktive 2009/81/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 13. jula 2009. o usklađivanju postupaka nabavke za određene ugovore o radovima, ugovore o nabavci robe i ugovore o uslugama koje sklapaju ugovorni organi ili ugovorni organi u oblasti odbrane i bezbjednosti te izmjeni direktiva 2004/17/EZ i 2004/18/EZ.

...

Član 58

(Prestanak važenja)

Danom početka primjene ovog zakona prestaju da važe:

a) Uputstvo za objavu osnovnih elemenata ugovora i izmjena ugovora ("Službeni glasnik BiH", broj 56/15);

Član 59

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjivaće se protekom tri mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu, osim odredaba:

a) novih čl. 4a. i 4b. Zakona, koji se dodaju članom 3. ovog zakona, koji se primjenjuju od dana pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji;

b) novih st. (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12) i (13), kojim se, u skladu sa članom 33. ovog zakona, dopunjava član 75. Zakona, koje se primjenjuju od dana stupanja na snagu ovog zakona.

ANEKS I

LISTA RADOVA NA KOJE SE PRIMJENJUJE ZAKON O JAVNIM NABAVKAMA

Ovi radovi uključuju izgradnju novih objekata, rekonstrukciju postojećih objekata kao i uobičajene popravke i redovno održavanje:

Grupa	Klasa	Predmet	Opis radova
1		Priprema gradilišta	
	11	Rušenje zgrada, odvoz zemlje, demontaža objekata	<p>Ova klasa uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rušenje zgrada i drugih građevina; - raščišćavanje gradilišta; - izmještanje i prebacivanje zemlje: <ul style="list-style-type: none"> a) kopanje zemlje, b) punjenje zemljom, c) poravnanje i gradiranje gradilišta, d) kopanje rovova, kanala, e) razbijanje i uklanjanje stijena, f) rušenje eksplozivima itd. - priprema gradilišta za miniranje: <ul style="list-style-type: none"> a) uklanjanje viška tereta, naslaga minerala, b) ostali radovi na razvoju i pripremi lokacije za izvođenje, - drenažu gradilišta; - drenaža poljoprivrednog i šumskog zemljišta.
	12	Bušenje i burgijanje	<p>Ova klasa uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - probno bušenje, probno burgijanje, uzimanje uzoraka jezgre u svrhu gradnje, te u geofizičke, geološke ili slične svrhe. <p>Ova klasa isključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bušenje izvora sirove nafte ili gasa za proizvodnju (vidjeti klasu 25); - bušenje izvorišta vode (vidjeti klasu 25); - potapanje jama i okna; - kopanje okomitih rovova; - iskorišćavanje naftnih i gasnih polja, geofizičko, geološko i seizmičko mjerenje.
2		Izgradnja cijele građevine ili njenih dijelova, građevinarstvo	
	21	Izgradnja zgrada i građevinski radovi	<p>Ova klasa uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gradnju svih tipova zgrada; - gradnju građevina u građevinarstvu, i to: <ul style="list-style-type: none"> a) mostova, nadvožnjaka, podvožnjaka, b) vijadukte, c) tunele i metroe,

			<p>d) dugačke cjevovode, e) komunikacijske i elektrovodove, d) gradske cjevovode, e) gradske komunikacijske i elektrovodove; - pomoćne gradske radove; - montažu i podizanje montažnih građevina na gradilištu; Ova klasa isključuje: - uslužne aktivnosti vezane za vađenje nafte i gasa; - građevinske radove, osim zgrada, za stadione, bazene, sportske dvorane, teniske terene, golf terene i druge sportske objekte (vidjeti klasu 23); - instalacije u zgradama (vidjeti grupu 3); - završavanje zgrada (vidjeti grupu 4); - arhitektonske i inženjerske usluge za građenje; - vođenje građevinskog projekta.</p>
	22	Podizanje krovnih pokrova i okvira	<p>Ova klasa uključuje: - podizanje krovova; - pokrivanje krovova; - hidroizolaciju.</p>
	23	Gradnja autoputeva, puteva, aerodroma i sportskih objekata	<p>Ova klasa uključuje: - gradnju autoputeva, puteva, svih puteva za vozila i pješake, ulica; - gradnju željeznica; - gradnju aerodromskih pisti; - građevinske radove, izuzev zgrada, za stadione, bazene, sportske dvorane, teniske terene, golf terene i druge sportske objekte; - bojenje oznaka na autoputevima, putevima, ulicama, na površini i na parking prostorima. Ova klasa isključuje prethodne zemljane radove.</p>
	24	Gradnja vodoprivrednih objekata	<p>Ova klasa uključuje gradnju: - vodenih puteva; - luka i riječnih radova; - marina; - gatova; - brana i nasipa; - bagerovanje; - radove ispod površine.</p>
	25	Drugi građevinski radovi koji uključuju posebne zanatske radove	<p>Ova klasa uključuje specifične građevinske poslove koji su zajednički za različite vrste objekata, a koje zahtijevaju posebne vještine ili opremu: - izgradnju temelja, uključujući i odvoz zemlje; - bušenje i gradnju vodenih izvorišta, potapanje jama i okna; - podizanje gotovih čeličnih elemenata; - savijanje čelika; - polaganje cigle i kamena ili drugih materijala; - podizanje i skidanje skela i radnih platformi, uključujući najam skela i radnih platformi; - podizanje dimnjaka i industrijskih peći; Ova klasa isključuje najam skele bez podizanja i demontaže (skidanja).</p>
3		Građevinske instalacije	
	31	Instaliranje električnih instalacija i priključaka (sklopova)	<p>Ova klasa uključuje instalacije u zgradama ili drugim građevinskim objektima i projektima: - električnih žica i sklopova; - telekomunikacijskih sistema; - električnih grijnih sistema; - rezidencijalnih antena; - protivpožarnih sistema i alarma; - alarmnih protuprovalnih sistema;</p>

			- liftova i eskalatora; - gromobrana i sl.
	32	Aktivnosti izolacionih radova	Ova klasa uključuje: - toplotne instalacije; - zvučne ili vibracione izolacije u zgradama i drugim građevinskim projektima. Ova klasa isključuje hidroizolaciju (vidjeti klasu 22.).
	33	Vodovodne instalacije	Ova klasa uključuje instalacije u zgradama ili drugim građevinskim projektima: - vodovodne instalacije i sanitarnu opremu; - gasne instalacije i priključke; - opremu za grijanje, ventilaciju, hlađenje ili klimu; - sisteme za prskanje. Ova klasa isključuje instalaciju električnih sistema za grijanje (vidjeti klasu 31.)
	34	Druge instalacije u zgradama	Ova klasa uključuje: - instalaciju rasvjete i signalnih sistema na putevima, željeznicama, aerodromima i lukama; - instalaciju u zgradama ili drugim građevinskim projektima ostalih instalacija, kablova i vodova.
4		Završni građevinski radovi	
	41	Gipsani radovi	Ova klasa uključuje: - postavljanje u zgradama ili drugim građevinskim projektima unutrašnjeg ili spoljašnjeg gipsa ili štukature, malterisanje uključujući slične materijale.
	42	Vrata i prozore (stolariju)	Ova klasa uključuje: - montažu gotovih vrata, prozora, te okvira za vrata i prozore, ugradbene kuhinje, stepenice, opremu za prodavnice i prodajne objekte, kao i slične elemente od drveta ili drugih materijala; - unutrašnje završne radove (npr. stropove, oblaganje površina lamperijom, montažu pokretnih pregrada i dr.). Ova klasa isključuje postavljanje parketa i drugih drvenih podloga (vidjeti klasu 43.).
	43	Podne i zidne obloge	Ova klasa uključuje: - postavljanje, polaganje, vješanje ili uklapanje u zgradama ili drugim građevinskim projektima; - zidova ili podnih ploča od keramike ili rezanog kamena; - parketa ili drugih drvenih podnih podloga; - tepiha ili linoleumskih podnih obloga, uključujući i gumene i plastične obloge; - teraco, mermerne, granitne ili škriljčane podne ili zidne obloge; - tapete.
	44	Bojenje i ustakljivanje	Ova klasa uključuje: - unutrašnje ili spoljašnje bojenje zgrada; - bojenje građevina; - montaža stakla, ogledala i drugih staklenih površina; Ova klasa isključuje montažu prozora (vidjeti klasu 42.).
	45	Ostali radovi za dovršetak gradnje	Ova klasa uključuje: - instalaciju privatnih bazena; - instalaciju parnih praonica; - razbijanje pijeska i slične aktivnosti za gradnju eksterijera;

			- druge radove završavanja gradnje i završne radove. Ova klasa isključuje čišćenje zgrada i drugih građevina.
5		Najam opreme	
	50	Najam opreme za gradnju ili rušenje sa radnikom/cima koji upravlja opremom	Ova klasa isključuje najam mašina i opreme za gradnju ili rušenje bez radnika koji upravljaju opremom.

ANEKS II DRUŠTVENE I DRUGE POSEBNE USLUGE

JRJN oznaka	Opis
75200000-8; 75231200-6; 75231240-8; 79611000-0; 79622000-0 [usluge pribavljanja lica za pomoć u domaćinstvu]; 79624000-4 [usluge pribavljanja osoblja za medicinsku njegu] i 79625000-1 [usluge pribavljanja medicinskog osoblja] od 85000000-9 do 85323000-9; 98133100-5; 98133000-4; 98200000-5; 98500000-8 [privatna domaćinstva sa zaposlenim osobljem] i od 98513000-2 do 98514000-9 [usluge posredovanja za radnu snagu za domaćinstva, usluge agencijskog osoblja za domaćinstva, usluge kancelarijskog osoblja za domaćinstva, osoblje za rad na određeno vrijeme za domaćinstva, usluge pomoći u kući i usluge domaćinstva]	Zdravstvene, društvene i povezane usluge
85321000-5 i 85322000-2, 75000000-6 [usluge uprave, odbrane i socijalnog osiguranja], 75121000-0, 75122000-7, 75124000- 1; od 79995000-5 do 79995200-7; od 80000000-4 usluge obrazovanja i stručnog osposobljavanja do 80660000-8; od 92000000-1 do 92700000- 879950000-8 [usluge organizovanja izložbi, sajmova i kongresa], 79951000-5 [usluge organizovanja seminara], 79952000-2 [usluge organizovanja raznih događanja], 79952100-3 [usluge organizovanja kulturnih događanja], 79953000-9 [usluge organizovanja festivala], 79954000-6 [usluge organizovanja proslava], 79955000-3 [usluge organizovanja modnih revija], 79956000-0 [usluge organizovanja sajmova i izložbi]	Administrativne, društvene, obrazovne, zdravstvene usluge i usluge u vezi sa kulturom
75300000-9	Usluge obaveznog socijalnog osiguranja, osim ako se radi o neprivrednim uslugama od opšteg interesa
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Usluge u vezi sa naknadama
98000000-3; 98120000-0; 98132000-7; 98133110-8 i 98130000-3	Druge usluge zajednice, društvene i lične usluge, uključujući usluge sindikata, političkih organizacija, udruženja mladih i drugih organizacija sa članstvom

98131000-0	Vjerske usluge
55100000-1 do 55410000-7; 55521000-8 do 55521200-0 [55521000-8 usluge dostavljanja pripremljene hrane u privatna domaćinstva, 55521100-9 usluge redovnog dovoženja hrane, 55521200-0 usluge dostavljanja hrane] 55520000-1 usluge dostavljanja pripremljene hrane, 55522000-5 usluge dostavljanja pripremljene hrane za prevozna preduzeća, 55523000-2 usluge dostavljanja pripremljene hrane za ostala preduzeća ili ustanove, 55524000-9 usluge dostavljanja pripremljene hrane u škole 55510000-8 usluge menze, 55511000-5 usluge menze i druge usluge restorana sa samoposluživanjem zatvorenog tipa, 55512000-2 usluge vođenja menze, 55523100-3 usluge školskih obroka	Hotelske i ugostiteljske usluge
79100000-5 do 79140000-7; 75231100-5;	Pravne usluge, u mjeri u kojoj one nisu isključene na osnovu člana 10a. stava (1) tačke d)
75100000-7 do 75120000- 3; 75123000-4; 75125000-8 do 75131000-3	Druge administrativne usluge i državne usluge
75200000-8 do 75231000-4	Pružanje usluga za zajednicu
75231210-9 do 75231230-5; 75240000-0 do 75252000-7; 794300000-7; 98113100-9	Zatvorske usluge, usluge javne bezbjednosti i spasilačke usluge u mjeri u kojoj one nisu isključene na osnovu člana 10a. stava (1) tačke h)
79700000-1 do 79721000-4 usluge istrage i usluge u oblasti bezbjednosti, usluge u oblasti bezbjednosti, usluge nadzora alarmnih uređaja, čuvarske službe, usluge nadzora, usluge sistema praćenja, usluge potrage za bjeguncima, usluge patrolnih službi, usluge izdavanja identifikacionih znački, usluge istrage i usluge detektivskih agencija] 79722000- 1[grafološke usluge], 79723000-8 [usluge analize otpada]	Usluge istrage i usluge u oblasti bezbjednosti
98900000-2 [usluge koje pružaju ekstrateritorijalne organizacije i organi] i 98910000-5 [usluge koje su svojstvene međunarodnim organizacijama i organima]	Međunarodne usluge
64000000-6 [poštanske i telekomunikacione usluge], 64100000-7 [poštanske i kurirske usluge], 64110000-0 [poštanske usluge], 64111000-7 [poštanske usluge vezane uz dnevnu štampu i časopise], 64112000-4 [poštanske usluge vezane uz pisma], 64113000-1 [poštanske usluge vezane uz pakete], 64114000-8 [poštanske šalterske usluge], 64115000-5 [iznajmljivanje poštanskog sandučića], 64116000-2 [usluge podizanja na pošti], 64122000-7 [unutrašnje kancelarijske poštanske i dostavljačke usluge]	Poštanske usluge
50116510-9 [usluge protektiranja guma], 71550000-8 [kovačke usluge]	Razne usluge